

การกำกับภาพยนตร์สั้น เรื่อง "ต่าง/เข้าใจ"

นางสาว ประวีร์รัชย์ ผดุงเจริญ

ศิลปินทัศนศิลป์ชั้นสูงส่วนหนึ่งของกองการศึกษาตามเขตกรุงเทพฯ

ศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาพยนตร์และวิดีโอ

คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ปีการศึกษา 2556 - 2557

การกำกับภาพยนตร์สั้น เรื่อง “ ต่าง /เข้าใจ ”
DIRECTING OF SHORT FILM TITLE “ Not /Understand ”

นางสาว ประวีร์รัชย์ ผดุงเจริญ

ศิลปนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต สาขาภาพยนตร์และวิดีโอ
คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ปีการศึกษา 2556

ใบอนุญาตศิลปนิพนธ์

การกำกับภาพยนตร์สั้น เรื่อง “ต่าง /เข้าใจ ”

DIRECTING OF SHOT FILM TITLE “ Not /Understand ”

นางสาว ประวีร์รัชย์ ผดุงเจริญ

Miss. Phaweerat Phadungcharoen

คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
อนุมัติให้ศิลปนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชาภาพยนตร์และวิดีโอ

อาจารย์ที่ปรึกษาศิลปนิพนธ์

วันที่ 26/10/57

(อ.กิตติ สรมณี)

หัวข้อศิลปนิพนธ์

การกำกับภาพยนตร์สั้น เรื่อง “ต่าง /เข้าใจ ”

DIRECTING OF SHORT FILM TITLE “ Not /Understand ”

ชื่อ	นางสาว ประวีร์รัชย์ ผดุงเจริญ
สาขาวิชา	ภาพยนตร์และวิดีโอ
กลุ่มวิชา	นิเทศศิลป์
คณะ	สถาปัตยกรรมศาสตร์
ปีการศึกษา	2556
อาจารย์ที่ปรึกษา	อาจารย์กิตติ สรมณี

บทคัดย่อ

การผลิตภาพยนตร์สั้นแนวชีวิตเรื่อง “ต่าง /เข้าใจ ”เกิดขึ้นจากความสนใจเรื่องความขัดแย้งระหว่างแม่ผัวคนจีนและลูกสะใภ้คนไทยซึ่งทั้งสองมีความต่างกันด้วยความคิดความเชื่อและวัฒนธรรม

หลังจากปราวณีแต่งงานกับสมศักดิ์ เขาทั้งคู่ได้ย้ายออกมาอยู่กันเองและมีลูกด้วยกัน 1 คน ชื่อ ปั้น จนวันหนึ่งที่สมศักดิ์พาแม่ของเขามาอยู่ด้วยกัน ทำให้การดำเนินชีวิต ในแต่ละวันถูกเปลี่ยนไปตามความเชื่อและนิสัยของอาม่า ที่คอยพยายามทำหลายสิ่งหลายอย่าง รวมถึงปลูกฝังชักจูงสมศักดิ์กับปั้น ทำให้ปราวณีรู้สึกว่าคุณสุขในบ้านกำลังจะถูกแทนที่ด้วยความวุ่นวาย ความเป็นส่วนตัวของเธอค่อยๆลดน้อยลง จนวันหนึ่งเธอกลับบ้านมาไม่เจอใครแต่กลับมีเหตุการณ์บางอย่างที่สอนเธอ ซึ่งทำให้เธอเริ่มเข้าใจในการกระทำต่างๆของแม่สามีและค่อยๆเรียนรู้เพื่อปรับตัวให้อยู่ร่วมกันได้อย่างมีความสุข

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	ก
สารบัญ	ข
สารบัญภาพประกอบ	ง
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของโครงการ	1
วัตถุประสงค์ของโครงการ	1
ขอบเขตของโครงการ	1
ลักษณะของโครงการ	1
แนวทางการบรรลุเป้าหมาย	2
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	2
2 การค้นคว้าและวิเคราะห์ข้อมูล	3
การค้นคว้าข้อมูลตัวอย่างของครอบครัวไทยเชื้อสายจีน	3
การค้นคว้าข้อมูลตัวอย่างจากภาพยนตร์เรื่อง Tokyo Sonata	4
การค้นคว้าข้อมูลความเชื่อคนไทย	5
แนวคิดและความเป็นมาของความเชื่อ	6
เรื่องผีกับคนไทย	7
ความเชื่อในวิญญาณบรรพบุรุษ	8
วิเคราะห์ความสำคัญเกี่ยวกับข้อมูลและนำไปใช้	9
ขั้นตอนการเขียนบท	10
ศึกษาและจดบันทึกจากความจริงของข้าพเจ้า	11
วิเคราะห์ความสำคัญข้อมูลจากความจริงของข้าพเจ้า	11
ศึกษาจากเรื่องสั้น ด้วยเกล้ากับคนแก่	11
วิเคราะห์ความสำคัญข้อมูลจากเรื่องสั้น ด้วยเกล้ากับคนแก่	12
3 บทภาพยนตร์	13
แนวทางภาพยนตร์	13
แนวความคิดของบทภาพยนตร์ (Theme)	13

	หน้า
โครงเรื่องย่อ (Synopsis)	13
การออกแบบตัวละคร	14
โครงเรื่อง (Treatment)	16
บทภาพยนตร์ (Screenplay)	18
วิเคราะห์เรื่องต่าง / เข้าใจ	36
วิเคราะห์บทภาพยนตร์ฉบับที่ 1-13	36
บทภาพยนตร์ฉบับสมบูรณ์ (Screenplay)	37
บทภาพยนตร์ฉบับถ่ายทำ (Shooting Script)	46
4 ขั้นตอนการทำงาน	60
ขั้นตอนก่อนถ่ายทำภาพยนตร์ (Pre-Production)	60
การกำกับศิลป์	60
การคัดเลือกนักแสดง	63
เอกสารแยกย่อยบท (Script Breakdown)	70
ขั้นตอนการถ่ายทำภาพยนตร์ (Production)	74
การกำกับการแสดงและควบคุมอารมณ์	74
การจัดไฟ จัดมุมกล้องและการบันทึกภาพ	74
ตัวอย่างการวางแปลนกล้องและไฟ	75
การเพิ่มความหมายและอารมณ์จากภาพ	82
ภาพเบื้องหลัง	83
ขั้นตอนหลังการถ่ายทำภาพยนตร์ (Post Production)	84
การลำดับภาพ (Rough Cut)	84
การลำดับภาพ (ฉบับสมบูรณ์)	97
การทำเสียงประกอบ	97
5 สรุปปัญหาและข้อเสนอแนะ	110
สรุปการทำงาน	110
ปัญหาที่พบก่อนการถ่ายทำ	111
ปัญหาที่พบระหว่างการถ่ายทำ	111
ปัญหาที่พบหลังการถ่ายทำ	112
ข้อเสนอแนะ	112
ประวัติผู้เขียน	113

สารบัญภาพประกอบ

ภาพที่		หน้า
1	ภาพโปรเตอร์หนัง Tokyo Sonata	4
2	ภาพตัวอย่างชุดที่จะใช้เข้าฉาก	61
3	ภาพตัวอย่างการแต่งหน้าอย่างธรรมชาติ	61
4	ภาพตัวอย่างการทำผมไปทำงาน	62
5	ภาพบ้านทาวน์โฮมที่บางนา	62
6	ภาพสุสานกังแฮ จ.ชลบุรี	63
7	ภาพนักแสดงที่ผ่านการคัดเลือก	63
8	ภาพติวเอี้ย, สายรุ้ง กระดาษเงินกระดาษทองและของไหว้	69
9	ภาพตัวอย่างการวางแปลนกล้องและไฟ ฉาก1.....	75
10	ภาพบรรยากาศจากฉาก1	76
11	ภาพตัวอย่างการวางแปลนกล้องและไฟ ฉาก8	77
12	ภาพบรรยากาศจากฉาก8	78
13	ภาพตัวอย่างการวางแปลนกล้องและไฟ ฉาก10	79
14	ภาพบรรยากาศจากฉาก10	80
15	ภาพสัญลักษณ์สื่ออย่างในเรื่อง	82
16	ภาพเบื้องหลังการถ่ายทำ	84

ชุดภาพที่	หน้า
17-24 Rough Cut ฉบับที่ 1	85
25-32 Rough Cut ฉบับที่ 2	86
33-40 Rough Cut ฉบับที่ 3	87
41-48 Rough Cut ฉบับที่ 4	88
49-56 Rough Cut ฉบับที่ 5	89
57-64 Rough Cut ฉบับที่ 6	90
65-72 Rough Cut ฉบับที่ 7	91
73-80 Rough Cut ฉบับที่ 8	93
81-88 Rough Cut ฉบับที่ 9	93
89-96 Rough Cut ฉบับที่ 10	94
97-104 Rough Cut ฉบับที่ 11	95
105-112 Rough Cut ฉบับที่ 12	96
113-120 Final Cut ฉบับที่ 1	98
121-128 Final Cut ฉบับที่ 2	99
129-136 Final Cut ฉบับที่ 3	100
137-144 Final Cut ฉบับที่ 4	101
145-152 Final Cut ฉบับที่ 5	102
153-160 Final Cut ฉบับที่ 6	103
161-168 Final Cut ฉบับที่ 7	104
169-176 Final Cut ฉบับที่ 8	105
177-184 Final Cut ฉบับที่ 9	106
185-192 Final Cut ฉบับที่ 10	107
193-200 Final Cut ฉบับที่ 11	108

บทที่ 1

บทนำ

1.1. ความเป็นมาและความสำคัญของโครงการ

เนื่องจากในปัจจุบันคนส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับความคิดตัวเองเป็นหลัก จนลืมใส่ใจความรู้สึกของคนรอบข้างโดยเฉพาะคนในครอบครัวเดียวกัน ประกอบกับข้าพเจ้าพบเจอปัญหา ระหว่างแม่สามีและลูกสะใภ้หลายครอบครัว มันเป็นปัญหาที่เกิดจากความต่างกันในหลายๆด้าน อาทิ ความคิด ความเชื่อและการเลี้ยงดู ซึ่งมันส่งผลกระทบต่อหลายๆอย่างให้การใช้ชีวิตร่วมกันของทุกๆครอบครัว ทำให้ข้าพเจ้าได้สะท้อนเรื่องราวต่างๆที่ได้พบ ออกมาเป็นบทภาพยนตร์เรื่องนี้

1.2. วัตถุประสงค์ของโครงการ

1.2.1. เพื่อศึกษากระบวนการผลิตภาพยนตร์สั้นแนวชีวิต

1.2.2. เพื่อสะท้อนให้ผู้ชมเข้าใจถึงความกตัญญูกตเวที

1.3. ขอบเขตของโครงการ

ภาพยนตร์หนังสั้น ความยาวประมาณ 15-20 นาที

ถ่ายทำด้วยระบบดิจิทัล ตัดต่อออกมาในรูปแบบ DVD

1.4. ลักษณะของโครงการ

การผลิตภาพยนตร์หนังสั้นแนวชีวิต เรื่อง “ต่าง /เข้าใจ” เป็นบอกเล่าถึง การอยู่ร่วมกันของลูกสะใภ้คนไทยและแม่สามีเชื้อสายจีน โดยที่ทั้งคู่มีความแตกต่างกัน ระหว่างความคิดและวัฒนธรรมการดำเนินชีวิต

1.5. แนวทางการบรรลุเป้าหมาย

1.5.1. คั่นคว่ำรวบรวมข้อมูล

พูดคุยกับนางปทุมศรีชัย จรรย์รัตนวงศ์ อายุ 84 ปี ถึงการใช้ชีวิตร่วมกันในครอบครัว รวมถึงศึกษาวิธีการเล่าเรื่องจากภาพยนตร์เรื่อง Toyko Sonata

1.5.2. ขั้นตอนการเขียนบท

ภาพยนตร์เรื่องนี้ได้มีการพัฒนามาจากเรื่องจริงของข้าพเจ้าและเรื่องสั้น “ ถ้วยแก่กับคนแก่ ” ซึ่งนำมาผสมรวมกัน และดัดแปลงเพื่อให้ไปในทิศทางที่ต้องการ ตามเป้าหมายที่ว่า ครอบครัวที่เป็นสุขคือครอบครัวที่เข้าใจและยอมรับซึ่งกันและกัน

1.5.3. การเตรียมการก่อนถ่ายทำ

จัดเตรียมรูปแบบการแต่งหน้า ทำผม สถานที่ นักแสดง และของประกอบฉากที่ช่วยจำเป็นต้องใช้ในบทภาพยนตร์เกี่ยวกับความเชื่อของคนจีนเช่น ตีจูเอี้ย

1.5.4. การถ่ายทำ

วางแผนและควบคุมทีมงานเพื่อวางมุมกล้องและการจัดไฟแบบเฉพาะที่จะช่วยสนับสนุนในการเล่าเรื่อง

1.5.5. หลังจากถ่ายทำ

ลำดับภาพยนตร์ออกมาโดยใช้ Master Shot เป็นหลักแล้วค่อยเสริมด้วยภาพแคบเพื่อรับหน้าของนักแสดงในการต่อบท

1.6. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.6.1. เพื่อเข้าใจในกระบวนการกำกับภาพยนตร์สั้นแนวชีวิต

1.6.2. เพื่อทำให้คนดูได้เกิดแง่คิด เพื่อนำไปปรับใช้ให้เกิด ความเข้าใจในชีวิตแต่ละคนได้

บทที่ 2

การค้นคว้า และวิเคราะห์ข้อมูล

2.1. การค้นคว้าข้อมูล

2.1.1. การค้นคว้าข้อมูลตัวอย่างของครอบครัวไทยเชื้อสายจีน

จากประเด็นของเรื่องที่ได้ตั้งไว้ เพื่อเตรียมจะนำมาถ่ายทอดผ่านบทภาพยนตร์ สั้นที่มีความเกี่ยวข้องกันระหว่างลูกสะใภ้คนไทยและแม่สามีเชื้อสายจีน โดยปัญหามักเกิดจาก ความเข้าใจ ที่ต่างกัน การดำเนินชีวิตและวัฒนธรรมคนละแบบ

เริ่มจากการตั้งคำถามเพื่อไว้สอบถาม เน้นในเรื่องการดำเนินชีวิตและลักษณะนิสัย

2.1.1.1. นางปทุมทรัพย์ จรรยาตนวนศ์ อายุ 84 ปี เชื้อสายจีน อาม่าของข้าพเจ้า ท่านเป็นคนแก่ที่มีโรคประจำตัวคือไขข้อกระดูกอักเสบ การเดินหรือ เคลื่อนไหวจะช้าและไม่คล่องแคล่ว แต่ชอบการเก็บบ้านและทำอาหารเป็นชีวิตจิตใจ ท่านจะลงมือทำโดยไม่เรียกลูกหรือหลานไปช่วย จนบางครั้งทุกคนในบ้านก็หงุดหงิด เพราะไม่มีใครอยากให้ท่านทำ กลัวท่านเหนื่อย หลายครั้งที่ข้าพเจ้าเห็นท่านทะเลาะกับ ป้าเพราะเวลาท่านเก็บบ้านจะมักเก็บของป้าที่ชอบวางเกะกะทิ้งเสมอ พอทุกคนถามว่า ทำไม่อยู่บ้างจะทำทำไม ท่านก็ไม่พูดอะไร และไม่มีใครรู้เจตนาที่ท่านกำลังทำอยู่ทุกวันนี่ จนวันหนึ่งที่ข้าพเจ้าลงมาหาอะไรกินตอนดึก ก็ได้ยินเสียงอาม่าคุยกับใครบางคน อยู่ชั้นล่าง ข้าพเจ้าเปิดประตูบันไดแง้มไปดู ท่านก็คุยกับรูปอากงบนหิ้ง นั้นเป็นครั้งแรกที่ข้าพเจ้าเห็นน้ำตาอาม่า และตีเข้าใจไปเองว่าสิ่งที่ท่านทำคือพยายามดูแลครอบครัวลูก หลานอย่างดีที่สุดแทนอากงที่จากไปแล้ว

ส่วนฝ่ายลูกสะใภ้คนไทยที่แต่งงานเข้าครอบครัวคนจีน พวกเธอได้บอก เป็นเสียงส่วนใหญ่ ว่าไม่ค่อยเข้าใจกับนิสัยของแม่สามีทั้งเรื่องคำพูดและการกระทำโดย ให้เหตุผลว่าเป็นเพราะช่วงอายุและลักษณะพื้นฐานการดำเนินชีวิตคนละแบบ รวมถึง ความคิดเล็กคินน้อยของนิสสัย ผู้หญิงไทยสมัยนี้ที่มีความเชื่อมั่นในตัวเองสูงอยากทำอะไรทำ ส่วนคนสูงวัยจะใช้ตัวเองเพื่อตัดสินทุกคนอย่างเด็ดขาด ต้องทำตามที่ท่านบอก จึงเป็นเหตุผลว่าทำไมผู้หญิงสองช่วงวัย มักจะมีปัญหาทะเลาะกันอยู่เป็นประจำ

2.1.2. การค้นคว้าข้อมูลตัวอย่างจากภาพยนตร์เรื่อง Tokyo Sonata

2.1.2.1. จากภาพยนตร์เรื่อง “ Tokyo Sonata (วันที่หัวใจซ่อนเจ็บ) ” (พศ.2551)

ภาพที่ 1 โปสเตอร์หนัง Tokyo Sonata

ที่มา: Tokyo Sonata วันที่หัวใจซ่อนเจ็บ [ออนไลน์], สืบค้น 8 ตุลาคม 2556.

เข้าถึงได้จาก <http://tidakarn.blogspot.com/2010/12/tokyo-sonata.html>.

จากภาพยนตร์เรื่องนี้ ข้าพเจ้าได้ศึกษาเหตุการณ์ความขัดแย้งภายในครอบครัว ซึ่งภาพยนตร์เรื่องนี้ถ่ายทอดผ่านวิถีชีวิตของครอบครัวญี่ปุ่น ของคนชนชั้นกลางที่พบประสบปัญหาการตกงาน ผู้สาวรวมไปถึงปัญหาภายในครอบครัว การเล่าเรื่องของเรื่องนี้ค่อยๆ เปิดด้วยชีวิตความเป็นอยู่ของครอบครัวนี้ และหัวหน้าครอบครัวก็เจอปัญหาหนี้เรื่องนี้ส่งอารมณ์ให้คนดูซัดเงินด้วยตัวละครที่มีบุคลิกภาพสมบูรณ์ ข้าพเจ้าจึงคิดว่า หากวางตัวละครให้สมจริงตามสังคมยุคสมัยที่เป็นอยู่มากที่สุด จะช่วยส่งกับบทได้ดี และหนังเรื่องนี้มีการการทิ้งข้อดียวให้นักแสดงได้แสดง สีหน้าและท่าทางออกมาในแต่ละอารมณ์เฉพาะ ซึ่งเป็นอีกทางที่ทำให้ผู้ชมค่อยๆ รู้สึกตามตัวละครได้ดีอีกวิธี ดังนั้นข้าพเจ้าจึงเลือกที่จะนำการออกแบบตัวละคร และการทิ้งข้อดียวของเรื่องนี้มาใช้

2.1.3. การค้นคว้าข้อมูลความเชื่อคนไทย¹

ความเชื่อมีความสำคัญต่อการดำรงชีวิตและเป็นตัวกำหนดการแสดงออกทางพฤติกรรมของคนในสังคมไทยมาตั้งแต่อดีต เมื่อคนมีความเชื่ออย่างใดอย่างหนึ่ง อาจทำให้เกิดการกระทำหรือพฤติกรรมที่ตอบสนองความเชื่อนั้นๆ แสดงในลักษณะข้อห้าม ข้อปฏิบัติ หรือค่านิยมในการดำเนินชีวิตของคนในสังคมนั้นๆ ซึ่งสังคมไทยในอดีตเป็นสังคมที่เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และอาทรซึ่งกันและกัน ใช้ชีวิตอย่างเรียบง่าย ยึดถือขนบธรรมเนียมประเพณีวัฒนธรรมและศาสนาเป็นกรอบในการดำเนินชีวิต ผู้คนยิ้มแย้มแจ่มใส ถ้อยทีถ้อยอาศัย กตัญญูรู้คุณ ความสัมพันธ์ของคนในสังคมมีลักษณะใกล้ชิด

ความเชื่อ เป็นอีกหนึ่งปัจจัยที่ทำให้ผู้คนเกิดการยอมรับ เกิดความคิดที่แตกต่าง และเกี่ยวโยงไปถึงการดำเนินวิถีชีวิตที่แตกต่างกัน นั้นเพราะความเชื่อมีอิทธิพลต่อการดำรงชีวิต เช่นนั้นแล้ว ความเชื่อก็เปรียบเสมือนหนทางหนึ่งที่จะชี้ถูกผิดแก่ชีวิตมนุษย์

มนุษย์ทุกคนมีความเชื่อและความศรัทธาในแต่ละศาสนา สืบทอดมาจากพ่อแม่ และบรรพบุรุษ ตามเผ่าพันธุ์ที่สืบเชื้อสายต่อกันมา

ความเชื่อเป็นธรรมชาติที่เกิดขึ้นกับมนุษย์ และถือว่าเป็นวัฒนธรรมของมนุษย์ อย่างหนึ่ง การดำรงชีวิตของมนุษย์ในสมัยโบราณที่มีความเจริญทางด้านวิชาการน้อย ความเชื่อจึง เกิดจากการเกิดขึ้นและการเปลี่ยนแปลงของธรรมชาติที่มนุษย์เชื่อว่าเป็นการบันดาลให้ เกิดขึ้น จากอำนาจของเทวดา พระเจ้า หรือภูตผีปิศาจ

ระบบความเชื่อ ย่อมรวมถึงศาสนาและความเชื่อในลัทธิต่างๆ ศาสนาในความหมายกว้างๆ คือการบวงสรวงบูชาหรือการสร้างสัมพันธ์ภาพอันดีระหว่างมนุษย์กับอำนาจสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลาย ซึ่งมนุษย์เชื่อว่าสามารถควบคุมหรือมีอิทธิพลเหนือวิถีทางของธรรมชาติและวิถีชีวิตของมนุษย์ ศาสนาตามทัศนะทางมานุษยวิทยาจึงบ่งบอกนัยถึงการขยายความสัมพันธ์ทางสังคมของมนุษย์ออกไปสู่ความสัมพันธ์กับสิ่งศักดิ์สิทธิ์ซึ่งมีอำนาจเหนือมนุษย์และธรรมชาติ ดังนั้นศาสนาและความเชื่อทางศาสนาจึงเป็นสิ่งสากลที่เราพบเห็นได้ในทุกสังคมตลอดมาทุกยุคทุกสมัย

ศาสนาอาจจัดว่าเป็นวัฒนธรรมทางนามธรรมที่มีผลต่อการสร้างวัฒนธรรมทางรูปธรรม การทำความเข้าใจศาสนาเชื่อมโยงกับวัฒนธรรมจึงเป็นสิ่งที่หลีกเลี่ยงได้ยาก แรกเริ่มทีเดียวศาสนาและความเชื่อถือกำเนิดจากความกลัว ความต้องการความมั่นคงทางจิตใจ และความสงสัยในปรากฏการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นรอบตัวมนุษย์ ในสมัยโบราณ

¹ ความเชื่อกับคนไทย [ออนไลน์], สืบค้น 21 พฤษภาคม 2557. เข้าถึงได้จาก <http://punyawat63.blogspot.com/2012/12/blog-post.html>

แนวคิดและความเป็นมาของความเชื่อ ความเชื่อของมนุษย์ได้มีวิวัฒนาการตามลำดับขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ความเชื่อในธรรมชาติ เป็นความเชื่อระดับต่ำสุดของมนุษย์ คือความเชื่อในธรรมชาติเพราะธรรมชาติเกิดอยู่ข้างเคียงกับมนุษย์ มนุษย์เกิดมาลิ้มตาในโลก สิ่งแรกที่มนุษย์ ได้เห็นได้สัมผัสก่อนสิ่งอื่นคือธรรมชาติรอบตัวมนุษย์และธรรมชาติต่างๆเหล่านั้น ได้แก่ ความมืด ความสว่าง ความหนาว ความร้อน ดวงอาทิตย์ ดวงจันทร์ ดวงดาว แม่น้ำ ลำธาร ต้นไม้ ฟาโร่งฟ้าผ่า แผ่นดินไหว ภูเขาไฟระเบิด มนุษย์เชื่อว่าธรรมชาติเหล่านั้นมีตัวตน มีอำนาจพิเศษและสามารถก่อให้เกิดคุณและโทษแก่มนุษย์ได้ มนุษย์จึงเกรงกลัวและกราบไหว้ ดังนั้นการนับถือธรรมชาติจึงนับเป็นขั้นแรกแห่งความเชื่อ

2. ความเชื่อในคติถือผีสาร เทวดา วิวัฒนาการแห่งความคิดของมนุษย์เกิดขึ้นพร้อมกับความเจริญรอบข้างอย่างอื่น มนุษย์มีความสงสัยว่าความมืด ความสว่าง ความร้อน ความหนาว ดวงอาทิตย์ ดวงจันทร์ ฟาโร่งฟ้าผ่า แม่น้ำ แม้ภูเขาและต้นไม้ใหญ่ที่สามารถ บันดาลให้เกิดความผันแปรไปได้ต่างๆ ในตัวธรรมชาติเหล่านั้นและมีผลบันดาลให้เกิด ความสุขและความทุกข์แก่มนุษย์ ด้วยเหตุนี้ มนุษย์จึงสร้างรูปเทวดาบ้าง รูปมนุษย์บ้าง หรือรูปครึ่งมนุษย์ครึ่งสัตว์บ้าง เช่น พระกัมมิจ้าที่ แม่ย่านางเรือ และเทพารักษ์ต่างๆ เป็นต้น เพื่อบูชาธรรมชาติเหล่านี้คงมีอำนาจอะไรอย่างหนึ่งสิงสถิตอยู่ อำนาจที่สามารถบันดาลให้เป็นได้นั้นเรียกว่า เจตภูตหรือวิญญาณ เจตภูตที่มีอำนาจทำความทุกข์ให้เกิดขึ้น อาจเป็นมารร้ายหรือผีสารอย่างใดอย่างหนึ่ง ส่วนที่นำความสุขมาให้ อาจเป็นเทวะประเภทใดประเภทหนึ่ง และในขั้นนี้เจตภูตที่ทรงอำนาจสิงอยู่ในธรรมชาตินั้นๆ อาจ แบ่งออกได้อีกเป็น 3 ลำดับ

- 2.1. เริ่มจากธรรมชาติแต่ละอย่างก่อน แล้วกว้างออกไปถึงธรรมชาติทุกอย่างในโลก โดยเชื่อว่าสรรพสิ่งในโลกมีวิญญาณสิงสถิตอยู่
- 2.2. เชื่อว่าวิญญาณเหล่านั้นมีอำนาจไปแต่ละอย่าง อาจบันดาลความดี ความชั่ว ความสุข และความทุกข์ให้แก่มนุษย์ได้แต่ละอย่างตามอำนาจ และความกรุณาที่มีอยู่ วิญญาณเหล่านั้นต้องมีรูปร่าง แต่ไม่สามารถเห็นได้
- 2.3. เริ่มสร้างขึ้นด้วยความนึกคิดของตนเอง ภาพที่ตนนับถือเรียกว่า พระเจ้า หรือเทพเจ้าหรือผีสารเทวดาก็ตามเกิดขึ้นมาแต่ครั้งนั้น ความเชื่อ เช่นนี้ เป็นมูลเหตุอีกประการหนึ่งของศาสนา นักปราชญ์ในสังคมมนุษย์ โบราณเรียกความเชื่อนี้ถื่อว่าวิญญาณหรือเจตภูต

3. ความเชื่อในวิญญาณบรรพบุรุษ ความเชื่อเรื่องวิญญาณบรรพบุรุษ ได้แก่ ภารดา บิดา ปู่ย่าและตายายที่ตายไปแล้ว วิญญาณของบุคคลเหล่านั้นไม่ได้ไปไหน ยังคงอยู่เพื่อ ปกป้องรักษาคุณแลบุตรหลานของพวกเขา ทำให้เกิดการบูชาวิญญาณบรรพบุรุษ โดยสังเกตตัวอย่างได้จากการบังสุกุลให้กับผู้ที่ล่วงลับไปแล้วของคนไทยและการกราบไหว้บูชาบรรพบุรุษของคนจีน

4. ความเชื่อในเทพเจ้าหลายองค์ เป็นความคิดของมนุษย์ได้พัฒนาติดต่อกมาจากความคิด เรื่องสร้างภาพเทพเจ้าตามมโนคติของคน โดยคิดเห็นว่าธรรมชาติอย่างไร ควรมีรูปเป็นอย่างไร และธรรมชาติอย่างไร มีอำนาจสูงต่ำกว่ากันอย่างไร บางพวกเชื่อว่า พระอาทิตย์เป็นเทพเจ้าสูงสุด บางพวกเชื่อว่าพาคฟ้าเป็นเทพเจ้าผู้ยิ่งใหญ่ บางพวกเชื่อว่าพระจันทร์เป็นเทพเจ้าสูงสุดกว่าเทพเจ้าองค์ใด เทพเจ้าแต่ละองค์มีอำนาจลดหลั่นกัน และมีหน้าที่แตกต่างกัน

เรื่องผีกับคนไทย²

ผี เป็นปรากฏการณ์ที่ไม่สามารถพิสูจน์ หรือตรวจวัดได้ด้วยเครื่องมือที่เชื่อถือได้ จึงยังไม่เป็นที่ยอมรับในทางวิทยาศาสตร์ แต่เป็นความเชื่อที่เกี่ยวข้องกับเรื่องความตายและมีอยู่ในเรื่องเล่ามานานในอดีต ผู้คนมักหวาดกลัวกับผี ไม่ว่าจะขณะที่เจอกับ ผีจะมีสติสัมปชัญญะครบถ้วนหรือไม่ก็ตาม โดยสัญชาตญาณแล้วเมื่อรู้สึกว่าคุณจะตัดสินใจที่จะหนี พุดคุยเสียงดัง ๆ แม้ว่าจะคุยคนเดียว สวดมนต์ ขอภัยที่ล่วงเกินหรือวิธีใดวิธีหนึ่งเพื่อให้ตนรู้สึกปลอดภัยขึ้น

ผี เป็นความเชื่อดั้งเดิมของมนุษย์แต่ครั้งโบราณทุกชาติ ทุกเผ่าพันธุ์ ตั้งแต่ยุคก่อนจะมีศาสนา แม้ปัจจุบันนี้ความเชื่อเรื่องผีจะเลือนหายไปบ้างแล้ว แต่ก็มีผู้คนส่วนมากที่เชื่อในเรื่องผีและสิ่งลึกลับแม้ในประเทศที่เจริญแล้วก็ตาม ผีในคติความเชื่อของคนไทยจะแบ่งออกเป็น 2 ประเภทใหญ่ ๆ คือ ผีดี และ ผีร้าย

ผีดี คือบรรพบุรุษที่คอยคุ้มครองดูแล แต่ถ้าไม่เคารพไม่บูชาไม่เช่น สรรว ก็อาจให้โทษได้เช่นกัน เช่น ผีบ้านผีเรือน เป็นต้น

ผีร้าย คือ ผีที่คอยรังควาญ ไม่มีประโยชน์ เช่น ผีปอบ ผีกระสือ เป็นต้น ผีอาจจะมาได้ในหลายลักษณะ แต่ส่วนมากมักจะปรากฏในรูปของอดีตมนุษย์หรือมีลักษณะบางส่วนที่ค่อนข้างคล้ายกับมนุษย์ ผู้ประสบเหตุการณ์เช่นนี้มักมีความกลัวที่ฝังใจและเชื่อว่าการที่เจอผีนี้ จำเป็นที่จะต้องทำพิธีกรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง

² ความเชื่อต่างๆ [ออนไลน์], สืบค้น 21 พฤษภาคม 2557. เข้าถึงได้จาก <http://www.udru.ac.th/website/attachments/elearning/02/13.pdf>.

ผี มีความผูกพันกับวิถีชีวิตของชาวไทยมาแต่โบราณ ตั้งแต่เกิดจนกระทั่งตาย จนเกิดเป็นข้อห้ามหรือฮีตในภาษาอีสานต่างๆ ที่เหมือนกันหรือแตกต่างกันในแต่ละภูมิภาคไปเช่น ห้ามเคาะจานข้าว, ห้ามกวาดบ้านตอนกลางคืน หรือห้ามเผาพูนในวันสุกข์ เป็นต้น

มนุษย์ดำเนินชีวิตในท่ามกลางปรากฏการณ์ทางธรรมชาติที่มนุษย์ไม่สามารถเข้าใจได้ ไม่ว่าจะเป็นความมืด ความสว่าง ความร้อน ความหนาว พายุฝน ฟ้าร้อง ฟ้าผ่า ภาวะเกิด แก่ เจ็บ ตาย ฯลฯ ทำให้เกิดความกลัวและเชื่อว่าต้องมีสิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่มีอำนาจลึกลับอยู่เหนือปรากฏการณ์เหล่านี้ซึ่งสามารถบันดาลคุณและโทษแก่มนุษย์ได้ ฉะนั้น มนุษย์จึง พยายามหาวิธีการอ่อนน้อมเอาใจหรือต่อรองกับอำนาจลึกลับของธรรมชาติ ด้วยการบูชา บนบานหรือเซ่นไหว้

ความเชื่อในวิญญาณบรรพบุรุษ³

ผีบรรพบุรุษและผีวีรบุรุษ มนุษย์เชื่อว่า เมื่อญาติพี่น้องตายไปแล้ว วิญญาณจะ ออกจากร่างไปสู่ที่ต่าง ๆ บ้างก็ไปเกิดใหม่ บ้างก็ยังวนเวียนอยู่ในโลกมนุษย์ ผีเหล่านี้คือ ผีบรรพบุรุษหรือผีปู่ย่าตายาย หรือบางทีก็เรียก ผีเรือน ส่วนผีวีรบุรุษนั้นคือบุคคล เมื่อ ยังมีชีวิต เป็นคนดีที่มีความเก่งกล้าสามารถเป็นพิเศษ เป็นผู้นำ เป็นเจ้าเมืองหรือเป็นผู้ ก่อตั้งบ้านเมืองหรือนักรบซึ่งเมื่อตายไปก็ยังมีผู้เคารพนับถืออย่างเช่น ผีเจ้าเมืองของชาว ไทยใหญ่ในแม่ฮ่องสอน ย่าโมของชาวโคราช พระยาพิชัยดาบหักของชาวอุดรดิตถ์ เจ้า พ่อพญาแลของชาวชัยภูมิ หรือเจ้าแม่ลิ้มกอเหนี่ยวของชาวปัตตานี ตลอดจนพระเจ้า ตากสินและรัชกาลที่ 5 ที่มีผู้นับถือกันอย่างแพร่หลายอยู่ในขณะนี้ ทั้งผีบรรพบุรุษ และ ผีวีรบุรุษจัดว่า เป็นผีดีเพราะเป็นผู้คุ้มครองรักษาลูกหลานหรือชาวบ้านชาวเมืองให้อยู่ เย็นเป็นสุข นอกจากนี้แล้วยังคอยควบคุมให้ลูกหลานหรือคนในหมู่บ้านมิให้ทำผิดจนบ จาริตประเพณี หากลูกหลานทำผิดประเพณีที่เรียกว่า ซิด (ทางเหนือ) หรือชะล่า (ทาง ภาคอีสาน) อย่างเช่น ฟันน้องทะเลาะวิวาทกัน หรือลูกสาวหลานสาวถูกผู้ชายแตะเนื้อ ต้องตัว อย่างที่เรียกว่า ทำผิดผี คนในครอบครัวก็จะต้องทำพิธีขอมาต่อวิญญาณผีปู่ย่า หรือปู่ตา เป็นต้น

³ ทำไมความเชื่อเรื่องผีถึงมีทั่วโลก [ออนไลน์], สืบค้น 21 พฤษภาคม 2557. เข้าถึงได้จาก <http://guru.google.co.th/guru/thread?tid=436462c1848fea8b>.

วิเคราะห์ความสำคัญเกี่ยวกับข้อมูลและนำไปใช้

1. จากการค้นคว้าทำให้พบว่าผู้สูงอายุส่วนใหญ่ต้องการดูแลและทำหน้าที่ของตัวเองเพื่อครอบครัว โดยไม่บอกถึงเจตนาที่ทำลงไป และมักจะทำให้ลูกหลานที่ไม่เข้าใจ เกิดข้อโต้แย้งกันได้เสมอ

2. จากเรื่อง Tokyo Sonata ทำให้ข้าพเจ้าดึงวิธีเล่าเรื่องผ่านมุมมองออกมาใช้ในภาพยนตร์เรื่องต่าง /เข้าใจ ด้วยวิธีที่ช็อคชาวปรัสเซียให้นักแสดงเล่นตามบท และค่อยตัดภาพแคบเพื่อรับสีหน้าในการโต้ตอบกันระหว่างตัวละคร

3. ความเชื่อของมนุษย์ล้วนแล้วเกิดจากสิ่งที่เห็นและความคิดที่คิดต่อยอดตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน โดยมีการปลูกฝังกันมาเป็นยุคเป็นสมัย ซึ่งทำให้เรื่องลึกลับกับคนไทย อยู่คู่กันมา และสามารถชักจูงคนเราไปได้หลายทาง ดังนั้นข้าพเจ้าจึงต้องการใช้เรื่องลึกลับมาเป็นอีกหนึ่งวิธีในการเล่าเรื่องในบทภาพยนตร์เรื่องนี้

4. เรื่องผี เป็นเรื่องที่มีความผูกพันกับวิถีชีวิตคนไทยมายาวนาน ถึงแม้จะเป็นเรื่องที่ไม่มีการพิสูจน์ได้ แต่ก็ยังมีหลายกลุ่มคนที่ยังยอมรับและเชื่อมั่น ซึ่งมันอาจจะ เป็นเพียงสิ่งที่เราเคยเจอเคยเห็น หรือจินตนาการไปเองเท่านั้น

5. ในส่วนของเรื่องผีบรรพบุรุษ ยังคงเป็นความเชื่อที่คนหลายเชื้อชาติเชื่อมาถึง แม้ท่านตายแล้วท่านก็ยังคงวนเวียนอยู่รอบตัวลูกหลานเพราะยังไม่หมดห่วง แต่อีกทาง ก็เป็นการปกป้องลูกหลานจากสิ่งชั่วร้ายที่มองไม่เห็นอีกด้วย และทำให้เกิดประเพณี การกราบไหว้วิญญาณบรรพบุรุษแต่ละวัฒนธรรม

จากข้อมูลทั้งหมดที่ข้าพเจ้าศึกษามานั้น ทำให้ข้าพเจ้าเห็นความสำคัญของมิติที่สามหรือสิ่งลึกลับที่จับต้องไม่ได้ ซึ่งมันเป็นทั้งโทษและคุณที่สามารถทำให้คนเราคิดและจินตนาการไปเองได้ ซึ่งสามารถนำมาปรับใช้ในบทภาพยนตร์เรื่องนี้ เพื่อเป็นการสอนและเตือนสติ

2.2. ขั้นตอนการเขียนบท

2.2.1. ศึกษาและจดบันทึกจากความจริง ของข้าพเจ้า

เนื่องจากตัวข้าพเจ้าเองเป็นคนที่สามารถเห็นผีวิญญาณ หรือเงามาตั้งแต่เด็กจนทำให้เกิดความเคยชิน แต่มีเหตุการณ์หนึ่งที่ข้าพเจ้าจำขึ้นใจ คือเหตุการณ์วันที่งั่ง (คุณตา) เสียชีวิต วันนั้นข้าพเจ้าเดินลงจากชั้นบนของบ้านไปรออาม่าที่กำลังจะกลับมา แต่เมื่อเดินเข้าไปห้องกึ่งปรากฏว่ากึ่งนอนแน่นิ่งไร้ลมหายใจ ข้าพเจ้ารีบวิ่งขึ้นไปบอกแม่ จนกระทั่งถึง วันสวดศพวันที่ 2 ตอนที่แขกกลับ ครอบครัวเราก็ไปยืนอยู่ตรงกลางของศาลาเพื่อคุยวางแผนวันพรุ่งนี้ ทุกอย่างจะปกติ ถ้าหากข้าพเจ้าไม่หันไปเห็นไฟกำลังลุกโชนอยู่บริเวณกระถางรูปหน้าศพเหมือนกับจะเผา กง ตรงนั้น ข้าพเจ้ากรี๊ดร้องลั่นด้วยความตกใจและหันไปบอกแม่ที่ยืนข้างๆ แม่และทุกคนมองตามที่ข้าพเจ้าชี้ไป แต่กลับไม่มีใครเห็นอะไร และบอกข้าพเจ้าว่าอย่าพูดมั่วซั่วมันไม่ดี ข้าพเจ้าก็ได้แต่คิดและติดใจว่าทำไมถึงถึงทำให้เห็นแบบนั้นหรือข้าพเจ้าคิดไปเอง จนคืนนั้นข้าพเจ้านอนและลุกขึ้นอย่างไม่ลืมหูลืมตา โดยมีแม่สะดุ้งตื่นทันแล้วเดินตามเล่าให้ฟังในเช้าวันรุ่งขึ้น ข้าพเจ้าเดินกอดตุ๊กตาดำหมีตัวโปรดที่กึ่งซื่อ ให้ลงไปจนถึงหน้าบ้าน ระหว่างทางข้าพเจ้าได้พูดว่า “กึ่งจะไปไหน มีใครให้เบิ้ลช่วยถือมัย โอเคเดินตามก็พอ” และเดินเกือบจะเปิดประตูรั้วออกไป แต่แม่เขย่าแล้วพาเข้าบ้านก่อน ตอนข้าพเจ้ารู้สึกตัว ภาพทุกอย่างเหตุการณ์ตะกึ่งจางจนวันนี้ คือ กง ตอนนั้นกึ่ง บอกกับข้าพเจ้าว่าอยากให้เราไปอยู่ด้วยกัน อยากดูแลคำพูดกึ่งคำนั้นในฝันยังคิดดูได้อย่างชัดเจน เช้าวันรุ่งขึ้นข้าพเจ้าไปเล่าให้อาม่าฟัง ทุกคนบอกว่ากึ่งไม่กลับมาหาใครเลย กลับมาหาแต่เบิ้ล ซึ่งลุงแม่ป้าและน้าก็เชื่อว่ากึ่งยังไม่หมดหวัง ยังอยู่รอบๆ ข้าพเจ้าเคยได้ยินเรื่องเล่าว่าหากมีคนตายในบ้าน เขาจะยังวนเวียนอยู่ 3-5 วัน ให้ลองเอาเบี่ยงโรยทางเดินที่เขาใช้ประจำจะเห็นรอยเท้า ข้าพเจ้าเอาเบี่ยงไปโรยหน้าห้องกึ่ง เป็นทางยาวมาชน 1 เมตร โดยเริ่มโรยจากหน้าประตูและถอยหลัง โรยมาเรื่อยๆ จนกระทั่งหมาที่เลี้ยงอยู่เห่าขึ้นมาข้าพเจ้าหันหลังไปมองมันแต่เท้าไม่ขยับหันกลับ มาอีกที รอยเท้าของกึ่งรอยรองเท้าที่กึ่งใส่ประจำปรากฏให้เห็นอยู่ตรงหน้า ข้าพเจ้าทำอะไรไม่ถูกเดินขึ้นบ้านก็มีเรื่องให้ตกใจอีกอย่าง คือตอนนั้นข้าพเจ้าเป็นเด็กติดดูนิ้วแล้วจับหูหมอนอน เมื่อกำลังจะเข้าห้องก็เห็นกึ่งยืนอยู่ระหว่างเครื่องซักผ้ากับบันไดขึ้นศาลาฟ้า กึ่งยืนยิ้มๆ แล้วหันไปมองหมีตัวโปรดของข้าพเจ้าที่วางอยู่บนเครื่องซักผ้า ซึ่งทำให้ข้าพเจ้าวิ่งหนีลงมาเจอกับแม่ที่กำลังเอาหมีตัวโปรดข้าพเจ้าไปซักเป็นอีกเหตุการณ์ที่ข้าพเจ้ายังหาข้อสรุปไม่ได้ว่า หมีที่กึ่งยืนมองมาจากไหนทั้งๆที่ข้าพเจ้ามีตัวเดียวและเป็นตัวที่แม่กำลังจะเอาไปซัก

วิเคราะห์ความสำคัญข้อมูลจากความจริงของข้าพเจ้า

และเรื่องที่ข้าพเจ้าเล่าไปข้างต้น เป็นเหตุการณ์จริงที่ข้าพเจ้าเจอกับตัวแล้ว ต้องการนำมาคิดแปลงเพื่อใช้ในบทภาพยนตร์เรื่องนี้ ซึ่งข้าพเจ้าจะนำใช้การแสดงตัวของศิบรรพบุรุษเพื่อเตือนสติในสิ่งที่ตัวละครทำผิดพลาดไป ซึ่งมันจะเป็นอีกทางที่ทำให้ภาพยนตร์เรื่องนี้ น่าสนใจมากขึ้นด้วยการเพิ่มมิติที่สามเข้าไป อีกทั้งยังทำให้ผู้ชมและเข้าใจในเจตนามากยิ่งขึ้น

2.2.2. ศึกษาจากเรื่องสั้น ด้วยเก้าอี้คนแก่⁴

ครั้งหนึ่ง มีบ้านหลังหนึ่งมีสามมี ภรรยา ลูกชายและอาม่าแก่ๆคนหนึ่ง อาม่าแก่ๆมากและไม่แข็งแรง มีอาการมือสั่นตลอดเวลาทำให้ถือของลำบาก โดยเฉพาะเวลาที่อาม่าทานข้าวร่วมกับครอบครัว อาม่าจะถือชามข้าวได้ลำบากและทำข้าวหกลงบนโต๊ะตลอดเวลา ลูกสะใภ้รำคาญกับเรื่องนี้มาก จึงปรึกษากับสามีว่าเวลาอาม่าทานข้าวจะทำข้าวหกเกลื่อนโต๊ะ นางทนไม่ได้เพราะมันทำให้รู้สึกกินข้าวไม่ลง สามีก็รู้อย่างไรเพราะเขาไม่สามารถทำให้อาม่าหายมือสั่นได้ อีกไม่กี่วันลูกสะใภ้ก็พูดเรื่องนี้กับสามีอีกครั้งว่าจะไม่แก้ไขอะไรเลยหรือนางทนไม่ได้แล้ว หลังจากโต้เถียงกันสักพัก สามีก็ยอมตามภรรยา โดยเมื่อถึงเวลาทานข้าว เขาจะจัดให้แม่นั่งแยกโต๊ะต่างหากเพียงคนเดียวและใช้ถ้วยชามช้อนกินข้าวเพราะอาม่าทำด้วยแตกบ่อยครั้ง เมื่อถึงเวลาทานข้าว อาม่าเศร้าใจมากเพราะอาม่าก็ไม่มีปัญญาจะแก้ไขอะไรได้ นางนึกถึงอดีตที่นางเลี้ยงดูลูกชายด้วยความรักเสมอมา นางไม่เคยบ่นต่อความเหนื่อยยากและเวลาที่ลูกชายเจ็บไข้่นางก็ดูแลอย่างดี เวลาลูกชายมีปัญหาที่ช่วยแก้ไขทุกครั้งแต่ตอนนี้อาม่ารู้สึกว่าคุณทั้ง อาม่าเสียใจมาก

หลายวันผ่านไป อาม่ายังเศร้าใจ รอยยิ้มเริ่มจางหายไปจากใบหน้าของเขา หลานชายที่ ฝ้าคูทุกอย่างมาตลอดก็เข้ามาปลอบใจและบอกคุณย่าว่า เขารู้ว่าคุณย่าเสียใจมากแค่ไหนที่พ่อแม่ของเขาทำแบบนี้ แต่หลานชายมีวิธีจะให้อาม่ากลับไปทางข้าวรวมกับทุกคนได้ ความหวังเริ่มเกิดขึ้นในใจของหญิงชรา จึงถามหลานชายว่าจะทำ อย่างไร หลานก็ตอบว่าเย็นนี้ให้คุณย่าแกล้งทำซามของคุนย่าแตกแตกเหมือนกับไม่ได้ตั้งใจ อาม่าได้ฟังก็แปลกใจแต่หลานชายยืนยันว่าให้คุณย่าทำตามทีบอก ทีเหลือเขาจะจัดการเอง

⁴ ด้วยเก้าอี้คนแก่ [ออนไลน์], สืบค้น 12 พฤษภาคม 2557. เข้าถึงได้จาก <http://www.meetham1.com/index.php?lay=show&ac=article&Id=538685765>.

และแล้วเมื่อได้เวลาอาหารเย็น หญิงชราที่ตัดสินใจลองทำตามที่หลานพูด เพื่อจะดูว่าหลานมีแผนอะไร หญิงชรายกถ้วยข้าวเก่าที่เต็มไปด้วยรอยบินขึ้นแล้วแก้มปล่อยลงบนพื้นเหมือนกับหลุมมือ ด้วยข้าวเก่าๆแตกกระจายยับเยิน ลูกสะใภ้เห็นด้วยแตกเสียหายก็ลุกขึ้นเตรียมจะตำว่าอามา แต่ลูกชายของนางกลับชิงพูดขึ้นมาก่อนว่า “ย่าทำไมทำขามแตกหมดเลยล่ะครับ ผมกะว่าจะเก็บไว้ให้คุณแม่ใช้ตอนแก่แน่ะ แล้วคุณแม่จะได้ใช้ขามเก่าที่ไหนกันล่ะเนี่ย...” ลูกสะใภ้เมื่อได้ยินลูกชายพูดเช่นนั้นก็น้ำซัดและ ตำอามาไม่ออกอีกต่อไป นางรู้ทันทีว่าสิ่งที่นางทำจะเป็นตัวอย่างให้ลูกชายของนางปฏิบัติ เมื่อนางแก่ตัวลงนางรู้สึกอับอายและสำนึกกับการกระทำของตัวเอง ตั้งแต่นั้นมาทุกคนก็ทานข้าวรวมกันมาตลอด ”

วิเคราะห์ความสำคัญข้อมูลจากเรื่องสั้น ด้วยเก่ากับคนแก่

ประเด็นหลักสำคัญจากเรื่องสั้นเรื่องนี้ คือ ทำไม่ว่ายังไงก็จะได้รับแบบนั้น ข้าพเจ้าจึงนำมาเพื่อวิเคราะห์ให้เห็นว่าการอยู่ร่วมกันในครอบครัวนั้น ควรมีความเข้าใจ หากแม่เข้าใจว่าทำไมอามาถึงมือสั้น แม่ก็จะไม่แยกโต๊ะกินข้าวกับอามา ให้ลูกเพื่อป้องกันการกระทำที่ไม่สมควร ซึ่งต่างจากหลานชายที่เห็นการกระทำทุกอย่าง แต่รู้และเข้าใจว่าอามาป่วยและไม่สบายจึงต้องการจะช่วยและอยากให้ทุกคนกลับมาใช้ชีวิตร่วมกันอย่างมีความสุข โดยการใช้พฤติกรรมที่แม่มีต่ออามา พูดผ่านว่าตนก็จะทำแบบนั้นบ้าง ซึ่งมันทำให้แม่รู้ว่าแบบอย่างของลูกนั่นคือพ่อแม่ ในเรื่องสั้นเรื่องนี้ ข้าพเจ้าได้รับแรงบันดาลใจมาจากประโยคที่ลูกพูดกับแม่ “คุณแม่ย่า ทำไมทำขามแตกหมดเลยล่ะครับ ผมกะว่าจะเก็บไว้ให้คุณแม่ใช้ตอนแก่แน่ะ แล้ว คุณแม่จะได้ใช้ขามเก่าที่ไหนกันล่ะเนี่ย...” ประโยคนี้ทำให้ข้าพเจ้ารู้สึกถึงการกระทำ ที่กำลังจะเกิดอีกครั้งในเหตุการณ์เดิมแต่เปลี่ยนคนและเวลา หลานเป็นอีกตัวแปรหนึ่งในเรื่องที่ทำให้เกิดการคลี่คลายและความเข้าใจในเรื่อง โดยมีความรู้สึกอามาเป็นตัวสนับสนุนประโยคนั้น และพ่อแม่ที่กำลังถูกเตือนสติว่าสิ่งที่ตนทำนั้นมันไม่สมควร เราไม่สามารถบังคับทุกความคิดหรือความรู้สึกของคนรอบข้างเราได้หรอก เพียงแต่เราสามารถช่วยพูดหรือบอกเพื่อให้คนนั้นฟังแล้วนำกลับไปคิดเอง ข้าพเจ้าจึงอยากให้ในบทภาพยนตร์เรื่อง ต่าง /เข้าใจ มีทั้งความรักและความเข้าใจซึ่งกัน

บทที่ 3

บทภาพยนตร์

3.1. แนวทางของภาพยนตร์

ภาพยนตร์สั้นเรื่อง ต่าง /เข้าใจนี้มีจุดประสงค์เพื่อสะท้อนสังคมภายในครอบครัว ซึ่งปัจจุบันการอยู่ร่วมกันในครอบครัวนั้น มักเกิดปัญหาขึ้นไม่ว่าจะเป็นเรื่องเล็กหรือเรื่องใหญ่ก็ตาม สาเหตุส่วนใหญ่เกิดจากความเข้าใจไม่ตรงกัน หลายคนหลายความคิด สังเกตได้ปัญหาการหย่าร้าง มากขึ้นในแต่ละวัน ภาพยนตร์เรื่องนี้จะไม่อธิบายเกี่ยวกับการอยู่ร่วมกันอย่างไรถึงจะเข้าใจกันดี แต่จะเล่าผ่านสถานการณ์ของตัวละคร ต่างวัฒนธรรม ความคิด ที่ทำให้เกิดความไม่เข้าใจกัน แล้วผล ต่อจากนั้นคืออะไรที่ทำให้ตัวละครเข้าใจและสามารถอยู่ร่วมกันได้

3.2. แนวความคิดของบทภาพยนตร์ (Theme)

ครอบครัวที่เป็นสุข คือครอบครัวที่เข้าใจและยอมรับซึ่งกันและกัน

3.3. โครงเรื่องย่อ (Synopsis)

เรื่องราวของปรางค์ หญิงไทยที่แต่งงานกับสมศักดิ์ ลูกชายคนเดียวของครอบครัว คนจีน เธอได้เจอกับแม่และพ่อสามีที่คอยปลูกฝังให้เธอทำตามวัฒนธรรมของคนจีนอย่างเคร่งครัด ซึ่งทำให้เธอลำบากใจจนบอกสมศักดิ์ให้แยกออกมาอยู่กันเองหลังจากแต่งงาน จนกระทั่งวันหนึ่งที่พ่อของสมศักดิ์เสียชีวิต ทำให้เขามีเหตุจำเป็นต้องรับแม่มาอยู่แบบไม่ทันตั้งตัว และหลังจากที่แม่สามีเข้ามาอยู่ ท่านคอยย้ายและจัดของใช้ในบ้าน รวมไปถึงในห้องนอนของเธอทำให้เธอแสดงอาการไม่พอใจออกมาอย่างชัดเจน จนกระทั่งวันหนึ่งที่เธอกลับบ้านมาแล้วพบว่ามียิ่งชีพติดในบ้าน

3.4. การออกแบบตัวละคร

โดยการออกแบบตัวละครข้าพเจ้าคำนึงถึงเนื้อเรื่อง และสไตล์ของบทภาพยนตร์ ดังนั้นตัวละครในเรื่องจะถูกวางคาแรคเตอร์จากนิสัยโดยทั่วไปของคนจีนและคนไทยที่เห็น เป็นลักษณะเด่นชัดในสังคม และเพิ่มภูมิหลังเพื่อสนับสนุนเรื่องราวให้ตัวละครเพราะไม่เช่นนั้นตัวละครจะแบนอาจทำให้การแสดงออกนั้นไม่ชัดเจนพอตามที่หวังไว้ ซึ่งข้าพเจ้าได้ออกแบบตัวละครสองตัวไว้ก่อน คือ อาม่าและปิ่น เนื่องจากการเขียนบทภาพยนตร์เรื่องนี้ ได้อิงมาจากเรื่องจริงส่วนตัวของข้าพเจ้า กับ อาม่า ตัวละครอาม่าจึงเป็นลักษณะตรงตามนิสัยอาม่า ส่วนปิ่นคือหลานชายที่อิงลักษณะท่าทางมาจากน้องชายของข้าพเจ้า ที่ดีไปกว่านั้นคือทั้งสองมาเล่นให้ข้าพเจ้าด้วย และข้าพเจ้าเชื่อมั่นจึงไม่ผ่านการแคสติ้งเพราะทั้งคู่มีประสบการณ์การแสดงมาก่อน

ตัวละคร (Character) (ปราณี)

ลักษณะทางกายภาพ	อายุ 37 ปี สูง 167 ซม. ผิวสีน้ำผึ้ง ผอมตรง ยาวกลางหลัง ใส่เสื้อผ้าโทนดำเทา ขาว น้ำเงิน กางเกง สแล็คขายาว บุคลิกคล่องแคล่ว มีความเชื่อมั่นในตัวเองสูง หน้าคม ตาโต
ภูมิหลัง	ปราณีเป็นลูกคนเดียวในครอบครัวคนไทยแท้ ถูกพ่อแม่ทิ้งไว้ให้อยู่กับป้า ตั้งแต่เด็กๆทำให้เธอถูกเลี้ยงดูอย่างเจ้ากี้เจ้าการ เนื่องจากป้าเป็นคนชอบสั่งกำหนดยุติทุกอย่างให้ ด้วยน้ำเสียงที่ดั่งและรุนแรง จึงทำให้เธอไม่ชอบคนที่พยายามเข้ามาวุ่นวายในชีวิตส่วนตัว
ลักษณะนิสัย	ปราณีเป็นคนที่มีความเชื่อมั่นใจตัวเองสูง มักคิดเสมอว่าสิ่งที่ตัวเองทำถูกต้องแล้ว เธอเป็นคนตรงๆ คิดอะไรก็พูด รู้สึกอะไรก็แสดงออก

ตัวละคร (Character) (อาม่า)

ลักษณะทางกายภาพ	อายุ 74 ปี สูง 160 ซม. ผิวสีขาวชมพู ผอมขาวหักโสทก ใส่เสื้อผ้าตัวใหญ่ ผ้านุ่มๆ กางเกงผ้ายี่ดี่สีดำ เป็นคนอวบที่เดินไม่ค่อยถนัดเพราะมักจะปวดตามข้อกระดูก
ภูมิหลัง	อาม่าหญิงชราเชื้อสายจีน ถูกปลุกฝังวัฒนธรรมที่เคร่งครัด และแต่งงานกับอากงอยู่กินกันมามากกว่า 20 ปี แต่ตอนนี้เป็นหม้าย(อากงเพิ่งตาย) มีลูกชายด้วยกันหนึ่งคนคือ สมศักดิ์
ลักษณะนิสัย	อาม่าเป็นคนอยู่ไม่นิ่ง ชอบทำอะไรทำ เช่น จัดบ้าน ทำความสะอาดและทำสิ่งที่ถูกต้อง อย่างที่บรรพบุรุษเคยปลุกฝังไว้

ตัวละคร (Character) (สมศักดิ์)

ลักษณะทางกายภาพ อายุ 40 ปี สูง 172 ซม. ผิวขาว ผมรองทรง ใส่เสื้อเชิ้ตแขนสั้น กางเกง สแล็คสีดำ บุคลิก คล่องแคล่ว

ภูมิหลัง ลูกชายคนเดียวในครอบครัวคนจีน ถูกปลูกฝังให้เป็นผู้นำของครอบครัว และจะติดแม่ เพราะช่วงวัยเด็กแม่จะเป็นคนคอยสอนและคอยสนับสนุน ในทุกเรื่องๆทำให้เขารู้และเข้าใจทุกอย่างที่แม่กำลังทำ เขาแต่งงานกับ ปราณิและแยกออกมาอยู่กันเอง ตอนลูกอายุได้ 7 ขวบ เนื่องจากปราณิไม่ ชอบความจู้จี้ของอาม่า สมศักดิ์ก็ยอม

ลักษณะนิสัย รักครอบครัวและเชื่อฟังคำของผู้ใหญ่ วางตัวดีและนิ่งมีเหตุผล ชอบที่จะ อธิบายหากมีการเข้าใจผิด แต่ไม่ใช่คนหาเรื่อง เป็นคนตามน้ำ

ตัวละคร (Character) (ปิ่น)

ลักษณะทางกายภาพ อายุ 17 ปี สูง 169 ซม. ผิวขาวเหลือง ใส่เสื้อยืด กางเกงสามส่วน บุคลิก คล่องแคล่ว

ภูมิหลัง ปิ่นเป็นลูกชายของ สมศักดิ์และปราณิ ในช่วงวัยเด็กปิ่นจะติดอาม่ามาก เพราะอาม่าคอย สอนและเล่นด้วยเสมอ เพราะช่วงนั้นเป็นช่วงที่สมศักดิ์ และปราณิออกไปทำงานทุกวัน

ลักษณะนิสัย ปิ่นเป็นเด็กเสียงดังตามแบบฉบับคนจีน เป็นคนเอาแต่ใจ แต่รู้ว่าอะไรควร หรือไม่ควร อยู่ในขอบเขตที่ผู้ใหญ่วางไว้ให้ รักครอบครัวและพร้อมจะ เชื่อฟัง คำสั่งสอนของผู้ใหญ่ เป็นเด็กผู้ชายชนตามประสา

โครงเรื่อง (Treatment)

“ ต่าง / เข้าใจ ”

บรรยากาศหน้าบ้านตอนเย็นวันอาทิตย์ ปราณิเตรียมอาหารเย็นที่ซื้อมาจัดลงจาน เพื่อรอทุกคนกลับมาและเมื่อสมศักดิ์กลับมาถึง เขาเดินเข้าบ้านมาพร้อมกับแม่ ทำให้ปราณิเกิดความสงสัย เพราะเธอเห็นเขาถือกระเป๋าเสื้อผ้าใบหนึ่งเข้ามาบ้านด้วย ที่โต๊ะอาหารทั้งสามนั่งกินข้าวกันอยู่ ปันก็วิ่งและตะโกนเข้ามาก่อนจะพุ่งตัวไปกอดอาม่า ทำให้ปราณิที่นั่งดูอยู่ไม่พอใจจึงถูกลูกปั้นเพียงมองหน้าแม่แต่ก็ยังกอดอาม่าไม่ปล่อย แต่อาม่ากลับหันไปพูดดีๆ แล้วปันก็ทำตามอย่างง่ายดาย ทำให้เธอเริ่มไม่พอใจแล้วลุกออกจากโต๊ะไป ตกตึกคืนนั้นปราณิถามสมศักดิ์ เกี่ยวกับเรื่องการมาอยู่ของอาม่า แต่ก็ได้คำตอบที่ไม่ต้องการ

ที่ทำงานปราณิเร่งทำงานแข่งกับเวลา แต่ก็ต้องมาหนักใจเพิ่มอีกเพราะงานที่ทำ ไปโดนสั่งแก้แล้วยังมีงานอีกชิ้นรออยู่ สักพักโทรศัพท์เข้า สมศักดิ์บอกให้เธอรีบกลับบ้านเพื่อ กลับไปอยู่เป็นเพื่อนแม่เพราะเขากลับบ้านช้า เธอปฏิเสธอะไรไม่ได้เพราะสมศักดิ์ขอร้อง เธอจึง เก็บของแล้วลุกออกจากที่ทำงานไป แต่เมื่อกลับถึงบ้าน นาฬิกาที่เธอจะมองประจำหายไปจากข้างประตู เธอเดินเข้าบ้านแล้วพบว่ามันถูกย้ายที่ ด้วยความร้อนของอากาศและเปลี่ยจากการ ทำงานทำให้เธอปล่อยไป แล้วเดินขึ้นห้องไปล้างหน้า แต่ก็พบว่าของใช้ภายในห้องน้ำถูกย้ายที่ อีกเหมือนกัน เธอเริ่มไม่พอใจและจัดวางกลับเข้าที่เดิม แล้วเธอก็ได้หงุดหงิดอีกครั้งเมื่อพบว่า กระปุกครีมที่โต๊ะหัวนอนของเธอ ก็ถูกจัดเรียงใหม่ เธอจัดกลับให้เป็นอย่างเก่าก่อนเดินไปหา อาม่า และเมื่อปราณิเดินลงมาชั้นล่างก็เจออาม่ากำลังจะหยิบกระเป๋าและแฟ้มงานของเธอย้ายที่ ทำให้เธอโมโหแล้วตะโกนใส่อาม่าก่อนเดินออกจากบ้านไป อาม่านั่งได้แต่รู้สึกผิดเพราะเขารู้ดีว่าสิ่งที่เขานำมาคือการช่วยเหลือ แต่ปราณิกลับไม่เข้าใจ เย็นวันนั้นสมศักดิ์และปันกลับบ้านมาก็กินข้าวกับอาม่าโดยที่ไม่รอปราณิ และเมื่อปราณิกลับมาเธอก็ต้องไม่พอใจอีกครั้งเมื่อเห็นว่า ทุกคนกำลังกินข้าวอยู่ ทั้งๆที่เธอก็ซื้ออาหารเข้ามาเหมือนกัน อาหารเย็นมือนั้นปราณิแทบจะไม่กินอะไรเลยเพราะเธอมองไปรอบๆโต๊ะ ทั้งสามคนก็คุยกันอย่างสนุกสนาน มีความสุข ทำให้เธอ รู้สึกเหมือนตัวเองเป็นส่วนเกิน

เช้าวันต่อมา ปราณิรีบลงจากบ้านจะไปทำงาน ก็ลงมาเจอสมศักดิ์ช่วยอาม่าจัดน้ำชาเตรียมไหว้ตุ๊กเตี้ยและปั้นกำลังเตรียมจตุรพรอไหว้อยู่ อาม่าก็สั่งให้ปันเตรียมเผื่อปราณิ แต่เธอก็ปฏิเสธแล้วรีบออกจากบ้านไป

บ่ายแก่ๆที่ทำงานปราณิรู้สึกเมื่อยเนื้อเมื่อยตัวคล้ายจะไม่สบายจึงรีบทำงานแล้ว กลับบ้านไปพัก เมื่อเข้าบ้านเงียบ ไปปิดทุกดวง เธอก็โทรหาสมศักดิ์และเขาก็บอกว่าพา อาม่าออกไปซื้อของก็เลยไปรับลูกด้วย เธอเดินเข้าบ้านเพื่อจะไปหาอะไรกินแต่ก็ต้องแปลกใจ เมื่อไฟทั้งบ้านที่เธอเพิ่งเปิดติดๆดับๆ เธอเดินออกไปดูหน้าบ้านเพราะสงสัยว่าอาจจะไฟดับแต่ บ้านข้างๆทุกหลังไฟยังติดเป็นปกติ เธอตกใจแล้วรีบวิ่งเข้าบ้าน ปลายสายตาเหลือบไปเห็นคนนั่ง อยู่ที่โต๊ะเมื่อมองไปก็

ไม่เจอใคร เธอรีบก้าวขึ้นบันไดแต่ก็ต้องหยุดชะงักเมื่อหูได้ยินเสียงเทน้ำลง แก้วเธอหันกลับไปมองอีกครั้งก็ต้องตกใจเมื่อเห็นด้วยน้ำชาร้อนตั้งอยู่ เธอมองไปรอบๆบ้านไม่ เจอใครรูปอากงที่ตั้งอยู่ที่ตกลง และมีเสียงหัวเราะของคนแก่ เธอมองไปตามปลายเสียงก็เห็น ชายชราหน้าตาเหมือนคนในรูป นั่นก็คืออากง เมื่อเธอรู้ว่าเป็นอากง ไฟหน้าตุงเธอก็ติดขึ้น เธอกลัวและหลอนกรี้ดร้องดังลั่นบ้าน

เช้าวันนี้ปราณีรีบตื่นลงมาแล้วเตรียมน้ำชาให้ว้ตุงเธ้อย่างเบาๆเพราะกลัวที่จะมี คนลง มาเจอ เธอไม่ลืมที่จะให้ว้อากงด้วยและสมศักดิ์กับปิ่นก็เดินลงมาเห็นก่อนจะส่งยิ้มให้เธอ โดยที่ อาม่าเพิ่งเดินออกจากห้องแล้วยืนมองลูกหลานแล้วหันไปมองทางรูปอากงเหมือนรู้และเข้าใจสิ่งที่เกิดขึ้นเมื่อคืน ทั้งสี่ไปชวงซุ้ยเพื่อให้อากงในวันเซ็งเม้ง ปราณีเจออากงอีกครั้งเมื่ออาม่าเดินเข้ามาคุยกับเธอ เธอไม่กลัวแล้ว เธอกลับยิ้มให้อากงและอาม่า ก่อนสมศักดิ์และปิ่นจะเดิน เข้ามาให้อากงพร้อมกันทั้งครอบครัว

บทภาพยนตร์ (Screenplay)

“ต่าง / เข้าใจ ”

ฉาก 1 :

ภายใน / ห้องครัว / เวลากลางวัน

ปราณีกำลังแกะอาหารจากถุงเพื่อไปอุ่นในไมโครเวฟ เธอดูยิ้มแย้มและกระปี้กระเป่า ในขณะที่อยู่กับมีหญิงชราและผู้ชายหนุ่มที่กำลังเดินเข้าบ้าน

ติงหน่อง ติงหน่อง!!~

เธอวิ่งไปเปิดประตูหน้าบ้าน รอยยิ้มบนใบหน้าค่อยๆ เจือจางลง เมื่อเห็นอาม่ายืนรอพร้อมกับกระเป๋าใบใหญ่ที่สมศักดิ์ถือไว้ ปราณีเดินพาทั้งคู่เข้าบ้าน

ปราณี

“แม่ สวัสดีค่ะ”

อาม่า

“เอ้อ”

ปราณีไปเดินข้างๆ สมศักดิ์และเอ๋อตามเบาๆ

ปราณี

“เป็นไงมาไงพามาด้วยเนี่ย”

สมศักดิ์

“วันนี้ผมแวะไปหาแม่แล้วก็เลยแม่มาอยู่ด้วยสักกระยะนะ ขอโทษที่ไม่ได้บอกคุณก่อน เพราะผมคิดว่าคุณคงโอเคขึ้น จากตอนนั้นแล้ว”

ขณะที่อาม่าเดิน ท่านก็มองรอบๆ ตั้งแต่ ประตูยันตัวบ้าน

สมศักดิ์

“อ้อ แล้ววันนี้มีอะไรกินตอนเย็นละ”

ปราณี

“ก็พวกแกง ผัดผักทั่วไปหรือคุณอยากกินอะไรเป็นพิเศษหละ”

สมศักดิ์

“จิ้นเพิ่มอย่างนี้ ข้าวต้มปลานะ แม่เขาชอบ”
(หันไปมองแม่)

ปราณี

“อ้อ จิ้นเดี๋ยวฉันออกไปซื้อมาให้”

สมศักดิ์

“ปะแม่ ไปนั่งพักคูทีวีรอก่อน เดี่ยวผมไปเอาน้ำมาให้”

เมื่อปราณีกลับมา เธอก็เอาข้าวต้มปลาไปเทลงถ้วยจัดโต๊ะอาหารเย็นวันนี้ เธอสังเกตเห็น ว่าสามีของเธอมีความสุขกับการดูแลปรณิบัติแม่ ทำให้เธอ นั่งเงิบตลอดการกินข้าว

ปราณี

“เอ่อ คุณ..”

สมศักดิ์

“ฉิ เดี่ยวกินข้าวเสร็จช่วยไปจัดห้องให้แม่หน่อย เดี่ยวงานขามผมล้างให้”

ปราณีพยักหน้านิ่งๆตอบรับสามี

อามา

“ทำไมบ้านรกแบบนี้ อยู่กันเข้าไปได้อย่างไร ไม่จัดบ้างหรือ หะ”

สมศักดิ์

“จัดๆ แต่ช่วงนี้พวกผมทำงานกลับช้าทุกวัน ไร่ปิ่นมันก็เรียนพิเศษกลับเย็น ไม่ค่อยมีเวลากัน”

อาม่า

“แล้วย้ายนาฬิกาที่อยู่หน้าบ้านด้วย ไร่หน้าประตูแบบนั้นมันไม่ถูกดวงจู้ยี้ เดี่ยวจะตายไวกันทั้งบ้าน”

สมศักดิ์

“เฮ้ มันเกี่ยวไรกัน”

อาม่า

“นาฬิกาของคนจีนมันถึงว่าเป็นนาฬิกาชีวิตคนในบ้าน เธอควรจะรู้ว่าบ้านนะปรางณี
จะได้จัดบ้านให้มันถูกต้อง คีจู่เอี้ยอีกไม่ไหวกันเลขหรือไง ปล่อยให้น้ำชาเป็นคราบขนาดนั้น”
(หันไปมองปรางณี)

และด้วยคำพูดเชิงบ่นของแม่สามีทำให้ปรางณีนั่งและได้แต่ก้มหน้าแบบไม่ค่อยพอใจ ปิ่นที่เพิ่ง
เข้าบ้านเห็นอาม่า ก็ทิ้งของลงพื้นแล้ววิ่งไปหาอาม่า

ปิ่น

“อาม่าาาาาาา”

(ยกมือผายเหมือนจะกอด)

อาม่า

“เบาๆ อยู่กันแค่นี้จะตะโกนทำไม เดินกลับไปเก็บของให้มันดีๆ มายังไม่ไปไหน ยังอยู่ ค่อยๆ เดิน”

ปรางณีมองสามีและลูกชายของเธอ พุดคุยหยอกล้อกับแม่สามี จนทนไม่ไหวเดินลุกออกไป

ฉาก 2 :

ภายใน / ห้องนอน / เวลากลางคืน

ปราณีขึ้นไปเตรียมห้องนอนให้อามาตามคำสั่งสามี สมศักดิ์กับปิ่นก็พุงอามาค่อยๆเดินขึ้นบน บ้าน

ปราณี

“ฉันทำความสะอาดแล้วเหลือเก็บพวกหนังสือในลัง พรุ่งนี้เดี๋ยวเคลียให้แล้วกัน”

สมศักดิ์

“ไม่เป็นไร เดี่ยวผมจัดการเอง”

ปราณี

“คุณ..ถ้าเสร็จแล้วขอคุยด้วยหน่อยสิ”

(กระซิบข้างหูสมศักดิ์)

หลังจากเดินออกจากห้องไป สักพักสมศักดิ์ก็เดินตามกลับออกไป

ปราณี

“คุณ แม่ของคุณมาอยู่ด้วยหรือ”

สมศักดิ์

“เปล่า ผมพาท่านมาอยู่เอง ผมอยากดูแลท่านบ้าง ทำไมไม่โอเคหรือ”

ปราณี

“เปล่าไม่มีอะไรหรอก ฉันโอเค”

ปราณีตอบรับแบบไม่ค่อยเต็มใจ ระหว่างเดินเข้าห้องน้ำ สมศักดิ์ก็เดินออกไปหาอามา

ฉาก 3 :

ภายใน / ห้องครัว / เวลากลางวัน

เช้าวันนี้ปราณีตื่นสาย เธอรีบลงมาทำอาหารเช้าพวก นม กาแฟ ขนมปัง ให้ลูกชายและสามีที่กำลังจะไปเรียนกับทำงาน

ปราณี

“คุณลงมากิน ตามลูกด้วยเดี๋ยวสาย”

(ตะโกน)

อาม่าที่เพิ่งไหว้หน้าซากับตู่เอี้ยเสริ่งก็เดินเข้าครัวไปหาปราณี

อาม่า

“วันหลังตื่นเช้ากว่านี้นะ เคยตัว กินแค่พวกนี้แล้วจะได้สารอาหารอะไร ไม่ห่วงเจ้าศักดิ์ก็คิดถึงลูก”

(ซันม กาแฟ ขนมปัง)

ปราณี

“ก็หนูรีบ ทุกคนก็รีบเหมือนกันหมดค่อยไปกินเพิ่มเอาที่โรงเรียน”

อาม่า

“จะไม่ให้มันขึ้นห้องก่อนทบทวนบทเรียนเลยสิ”

ปราณี

“ฉันทิ้งไปก่อนนะคุณ ฝากส่งลูกด้วยวันนี้ฉันทรีบ”

แล้วปราณีก็รีบวิ่งออกไป อาม่ายืนสายหัว

ฉาก 4 :

ภายใน / รถ / เวลากลางวัน

ปราณีไม่ฟังเดินออกไปทำงาน เธอทำงานเช็คสต็อกสินค้าในร้านค้า และคุมยอดเงินในบัญชีของร้าน หลังจากที่เธอทำงานเสร็จและนัดกับเพื่อนว่าจะไปร้านทำผม และขณะขับรถออก

กริ่ง..กริ่ง
(สมศักดิ์โทรเข้า)

ปราณี
“ว่าไงคุณ...”
(ทำหน้าแข็ง)

“เคจันเดี๋ยวฉันกลับบ้านไป เคียวขอโทรบอกเพื่อนก่อน”

ฉาก 5 :

ภายใน / ห้องรับแขก / เวลากลางวัน

ปราณีเลียรถเข้าบ้านตอนบ่ายสาม หน้าบ้านถูกจัดใหม่แปลกตา และเมื่อเข้าบ้านวางของแล้ว จะเดินไปเก็บบัตรสะสมแต้มที่เธอวางทิ้งไว้ แต่มั่นกลับหายไป

ปราณี
“แม่ ของๆหนูที่เคยอยู่ตรงนี้หายไปไหน”

อาม่า
“ห๊ะ”

ปราณี
“หนูถามว่าของๆหนูที่เคยอยู่ตรงนี้หายไปไหน”
(ตะโกน)

อาม่า
“อะไรละ ถ้าพวกกระดาดูไม่มีไร ฉันทิ้งไปแล้ว”

ปราณี

“แม่! น้ำมันของๆหนู ทำไมจะทิ้งแล้วไม่ถามก่อน”

(ตะโกน)

แล้วปราณีก็เดินออกไปคุยขะหน้าบ้านด้วยความหงุดหงิด

ฉาก 6 :

ภายใน / ห้องครัว / เวลากลางวัน

และหลังจากนั้นสักพักปราณีเดินกลับมาพร้อมถุงกับข้าวสามสี่ถุง แต่เธอเห็นสามีลูกและอาม่ากำลังนั่งกินข้าวฝีมืออาม่าด้วยกัน

ป้าน

“อ่าวแม่ไปไหนมา ซื้อมือกับข้าวมาทำไม มาๆกินฝีมืออาม่า อร่อยยิ่งเลย”

(มองดูกับข้าว, ยกนิ้วเยี่ยม)

ปราณีกินข้าวบนโต๊ะเงิบๆไม่พูดไม่จา

สมศักดิ์

“อร่อยมั๊ยละคุณๆลองฝึกทำอาหารกับแม่สิ จะได้ไม่ต้องออกไปซื้อข้างนอกตลอด”

(มองหน้าปราณี)

ปราณีมองหน้าสมศักดิ์แล้วทำหน้าไม่พอใจ แต่สมศักดิ์ไม่ทันสังเกตหันกลับไปคุยกับอาม่าต่อ ปราณีลุกออกจากโต๊ะและเดินขึ้นห้อง ไปอย่าไม่พูดไม่จา

ฉาก 7 :

ภายใน / ห้องนอน / เวลากลางคืน

ปราณีเดินขึ้นห้อง พร้อมกับแสดงอารมณ์ที่ฉุนเฉียว เธอไม่พอใจอาม่า และสบถบ่นอาม่าออกมา

ปราณี

“เฮ้อะ จะอะไรนักหนา”

ฉาก 8 :

ภายใน / ห้องครัว / เวลากลางวัน

วันนี้ปราณีตื่นเช้า ลงมาข้างล่างพบกับอาหารเช้าที่แม่สามีทำไว้ และเป็นขณะเดียวกับที่อาม่าชงน้ำชาเสร็จ อาม่าก็เรียกปราณีเพื่อชวนให้มาไหว้ตजूเอี้ยและบรรพบุรุษด้วยกัน

อาม่า

“มา มาดูนี่ ทุกเช้าเธอควรจะต้องต้มน้ำร้อนแล้วชงชาไหว้ตजूเอี้ย ท่านช่วยคุ้มครองคนในบ้านนะ ระหว่างรอน้ำร้อนก็ไปทำอาหารเช้าจะได้ไม่เสียเวลา”

(หันไปมองหน้าปราณี)

“เข้าใจไหม”

ปราณี

“คะๆ ไว้จะทำ”

ปราณีเดินหยิบกาแฟแล้วเดินไปหาสมศักดิ์ที่กำลังกินข้าวอยู่อย่างเอร็ดอร่อย

อาม่า

“งั้นมากินข้าวเนี่ย ฉันทำข้าวต้มกับปลาเนี่ย”

ปราณี

“หือ ไม่ชอบเลยกลิ่นปลานิ่งมันเหม็นตุตุ ไม่กินอะไม่ชอบ จะรีบออกไปทำงานก่อน คุณ..วันนี้ฉันอาจจะกลับช้านะ มีงานต้องเคลียร์”

ปราณีพูดพลางเดินไปใส่รองเท้าหน้าบ้าน แต่กลับไม่มีเสียงตอบรับ พอเธอหันไปมองสมศักดิ์กำลังคุยเล่นหัวเราะกับอาม่า เธอถอนหายใจที่นิ่งแล้วเดินออกจากบ้านไป

ฉาก 9 :

ภายใน / ห้องรับแขก / เวลากลางวัน

ปราณีเร่งทำงาน แต่ก็ไม่มีสมาธิเธอเลยขอตัวเองงานกลับมาทำที่บ้าน และเมื่อกลับถึงบ้าน

อาม่า

“อ่าว ไหนว่าจะกลับเช้า งานเสร็จแล้วหรือ”

ปราณี

“สวัสดีคะแม่ ยังหรรอก ยังไม่เสร็จ”

อาม่า

“งั้นขึ้นไปเปลี่ยนชุดแล้วลงมา จะสอนทำอาหาร วันนี้ปิ่นมันบอกจะกลับเร็ว
จะได้กินข้าวพร้อมหน้าพร้อมตากัน”

ปราณี

“หนูขอทำงานละกัน”
(เสียงแข็ง)(แล้วเดินขึ้นห้อง)

ฉาก 10 :

ภายใน / ห้องนอน / เวลากลางวัน

ปราณีที่กำลังจะเตรียมนอนกลางวัน

ฉาก 11 :

ภายใน / ห้องครัว / เวลากลางวัน

เพ็ลิ่ง! เพ็ลิ่ง!

(ปราณีออกจากวังลงมาดู)

ปราณี

“แม่! ทำอะไรอีกแล้ว

เฮ้ย นี่มันจานหนูที่ซื้อมาเก็บไว้ยังไม่กล้าใช้ มันแพง แล้วแม่เอาออกมาทำไม”

อาม่า

“ก็ฉันกำลังเก็บชั้นอยู่ แล้วไปเจอเลยจะล้างเพราะมันมีฝุ่น มันหลุดมือ”
(มือสั่น)

ปราณี

“แล้วมายุ่งของหนูทำไม ก็ปล่อยมันไปสิแก่ฝุ่น แม่เลิกยุ่งกับของๆหนูเส็กทีเหอะ”
(ตะคอก)

อาม่า

“ฉันไม่ได้ตั้งใจ ฉันขอโทษ”

สมศักดิ์กลับมาเห็นว่าปราณีกำลังว่าแม่ เขาเดินตรงเข้าไปหาอาม่าทันที

สมศักดิ์

“แม่ไป ไปกับผม ไปนั่งคู่วีสบายๆ”
(มองค้อนปราณี)

“แล้วคุณเดี๋ยวผมมีเรื่องจะคุยด้วย รออยู่ตรงนี้แหละเดี๋ยวเดินกลับมา”

สมศักดิ์เดินพาแม่ไปนั่งแล้วเดินกลับเข้ามาหาปราณี

ปราณี

“คุณ คือฉันทนไม่ไหวแล้ว แม่ยุ่งของๆฉันเกินไป”

สมศักดิ์

“ท่านก็แค่หวังดี जानแตก ผมซื้อให้ใหม่ก็ได้ ทำไมต้องตะคอกท่านแบบนี้”

ปราณี

“ก็ตอนนั้นฉันระงับอารมณ์ไม่ได้ ฉันโกรธ แม่่วนวายไป”

สมศักดิ์
 “นั่นแม่ผมนะ”
 (ตะคอก)

ปราณี
 “ก็รู้ แต่มันมันมากไป ฉันทนมาหลายเรื่องแล้วทำไมต้องทนอีกในเมื่อบ้านก็บ้านฉัน
 ทำไมไม่พาแม่ไปบ้านพักคนชราละ คุณจะได้ไม่เหนื่อยคุณแล้วด้วย”

สมศักดิ์
 “ผมไม่เคยเหนื่อยกับการดูแลแม่ ไม่เหมือนคุณพูดเท่าไรหรอกก็ไม่เข้าใจ แล้วจำไว้วันนะ ผมไม่เหนื่อย
 จำไว้ซะ!”
 (ชี้หน้าปราณี)

ปราณีตกใจและวิ่งหนีออกจากบ้านไป

ฉาก 12 :

ภายใน / ห้องครัว / เวลากลางคืน

คืนนั้นสมศักดิ์ย้ายไปนอนห้องอาแม่ ปราณีที่เพิ่งกลับเข้าบ้านพบว่าจานชามกองโตถูกวางไว้อยู่บนโต๊ะ เธอคิดว่าอาแม่คงลืมเก็บ แล้วตอนนั้นไฟในห้องครัวยิ่งดับ เธอพยายามหาทางเปิดไฟ แต่หุกกลับได้ยินเสียงคนเดินบนบ้าน

ติ๊ง!ติ๊ง!ติ๊ง!

ปราณี
 “ใคร ใครตอบมาว่าใคร”
 (ตะโกน)

เธอมองย้อนขึ้นไปทางบันไดเห็นเป็นเงาคนและไม่มีเสียงตอบ จู่ๆไฟในห้องครัวยิ่งเปิด เธอเดินไปที่โซฟาก็ยังไม่เห็นใคร ปราณีเริ่มรู้สึกแปลกๆ เลยรีบเดินขึ้นข้างบนและระหว่างทางเข้าห้องนอนปราณีอยากเช็ก เธอค่อยๆเปิดประตูแล้วส่องดูในห้อง ก็ได้ยินเสียงบทสวดจีนที่อาแม่เปิดฟังและยัง

เห็นท่านนอนหลับอยู่ข้างๆสามี ปราณีปิดประตูและรีบเดินกลับเข้าห้องนอน พยายามบอกกับตัวเองว่าคงไม่มีอะไร

ฉาก 13 :

ภายใน / ห้องรับแขก / เวลากลางวัน

บ่ายวันนั้นปราณีรับโทรศัพท์จากที่ทำงาน เธอกำลังคุยกับลูกค้าอย่างซีเรียสในห้องรับแขกที่มีอาม่าดูทีวีเสียงดัง

ปราณี

“แม่ ปิดเสียงเบาหน่อย หนูคุยกับลูกค้าอยู่”
(มือป้องโทรศัพท์ไว้)

“แม่!”

“แม่!!”

(ตะคอก)

แต่แม่สามีก็ไม่ได้ยิน ปราณีจึงหยิบรีโมตขึ้นกดปิดทีวี

อาม่า

“ปิดทำไม จะดูข่าว”

ปราณี

“ขึ้นไปดูข้างบนไปแม่”
(เสียงใส่อารมณ์)

ฉาก 14 :

ภายใน / ห้องนอน / เวลากลางวัน

หลังจากปราณีคุยโทรศัพท์เสร็จ เธอก็เห็นว่าแม่สามีเข้าไปดูทีวีในห้องของเธอและทำแข่งพับหน้าโต๊ะเครื่องแป้งตกแตก ปราณีหงุดหงิดและต่อว่าแม่สามี

ปราณี

“แค่ดูทีวี แม่ยังทำให้ของหนูกระจาย อะไรของแม่ ตั้งแต่แม่มาอยู่เนี่ยชีวิตหนูวุ่นวายขึ้นเยอะเลย”

ฉาก 15 :

ภายใน / ห้องรับแขก / เวลากลางคืน

สามีกลับมาถึงบ้านหลังกลับจากที่ทำงาน เขาเดินผ่านไม่ทักไม่ทาย ปราณีเดินตามละพยายามเล่าเรื่องต่างๆให้เขาฟัง

ปราณี

“คุณยังไม่หายโกรธอีกหรือ”

“คุณๆ”

(ดึงแขนเสื้อ)

“วันนั้นฉันแค่ผลอพุดไป ขอโทษๆ”

“ยกโทษให้สักทีเรอนะ”

“ขอโทษ”

แต่ก็ไม่มีเสียงตอบอะไร ทำให้อารมณ์ที่ร้อนของเธออยู่แล้วยิ่งปะทุหนักกว่าเดิม อยู่ๆสามีก็ตอบ

สมศักดิ์

“งั้นคุณก็ไม่ต้องมายุ่ง ผมจะหยุดงานดูแลตัวเอง

คำพูดประชดประชันของสมศักดิ์ ทำให้ปราณีเพิ่มความหงุดหงิดรุนแรงมากขึ้นจนเธอทนไม่ได้”

ปราณี

“ก็เรื่องทั้งหมดก็เพราะคุณ พาแม่มาไม่บอกฉันก่อน ฉันไม่โอเค ท่านวุ่นวาย

วุ่นวายมากจนเกือบไปจนจะกลายเป็นภาระของพวกเราหมดแล้ว”

พลั่ว!!
(สมศักดิ์ตบหน้าปราณี)

ดิ่งข้อบกพร่องต่างๆมา ชวนทะเลาะจนสมศักดิ์ทนไม่ไหวพลั้งมือตบหน้าปราณี เธออึ้งจนน้ำตาไหล ออกมาไม่รู้ตัว ป้อนยื่นนั่งหน้าประตูบ้านเมื่อกลับมาทันเห็นพ่อตบหน้าแม่ แล้วรีบวิ่งขึ้นไป ห้อง อาม่า

ฉาก 16 :

ภายใน / ห้องครัว / เวลากลางวัน

เช้าวันรุ่งขึ้นปราณีรีบไปทำงาน แต่เจออาม่านอนหมดสติอยู่ที่ครัว บนเตาแก๊สมี หม้อโจ๊กที่ต้ม กำลังเดือด เธอตกใจทำอะไรไม่ถูกจึงรีบโทรหาสามี

ปราณี

“คุณๆ แม่ๆๆๆๆๆๆลุ่มที่ห้องครัว..ฉันลงมาก็เจอแบบนี้ เอาไงดีๆ”

และเขาก็บอกให้พา อาม่าไปส่งรพ. ค็นนั้นสามีไปนอนเฝ้าอาม่าที่รพ.

ฉาก 17 :

ภายใน / ห้องนอน / เวลากลางคืน

ปราณีที่อยู่บ้านกำลังจะนอนก็ได้ยินเสียงคนแก่กำลังคุยกันเป็นภาษาจีน ค่อยๆดั่งขึ้นข้างๆห้องของเธอ เธอเดินช่องเอาหูแนบกับกำแพงเพื่อฟังเสียงให้ชัด แต่เสียงนั้นกลับเงียบไป เธอยังไม่ลดความพยายามก็ค่อยๆเดินออกไปหน้าประตู เมื่อพอเปิดเข้าไปก็ไม่เห็นใครอีก ปราณีสงสัย เดินไปมาแล้ว ค่อยกลับห้องตัวเองไปอย่างระแวงหน้าหลัง หมุนลูกบิดอยู่นานพยายามเท่าไรก็ เปิดไม่ได้ แต่กลับ ได้ยินเสียงน้ำไหลในห้องน้ำที่เชื่อมกับห้องนอน

ฉาก 18 :

ภายใน / ห้องน้ำ / เวลากลางวัน

เธอค่อยๆเดินเข้าไปใกล้ๆประตู ได้ยินเสียงคนอาบน้ำที่กำลังฮัมเพลง เธอตัดสินใจเปิดประตูเข้าไป เห็นพื้นห้องน้ำเปียกโชกแต่ก็อวกกลับปิดสนิท เธอรีบหันหลังจะออกแต่ลูกบิดก็หมุนไม่ได้สัก ครั้ง

(ปราณีกรีด)

ไฟในห้องน้ำดับ ก๊อกน้ำข้างๆก็เปิด ตัวเธอสั่นเพราะความกลัวและรีบร้องขอความช่วยเหลือ แต่ เธอก็ยังได้ยินเสียงคนแก่อัดังมาจากด้านหลัง เธอค่อยๆหันไปเห็นเป็นเงาลางๆก่อนที่เธอจะหมดสติไป บันเปิดประตูเข้ามาพอดี เห็นแม่นอนคาพื้นสภาพตัวเปียกชุ่ม

ฉาก 19 :

ภายใน / ห้องนอน / เวลากลางวัน

เขารีบพุงพามาแม่ไป นอนบนเตียง แล้วเอาข้อมือให้ดมเพื่อช่วยเรียกสติและเมื่อเธอฟื้นขึ้นมา

ปราณี

“อะไร ตะกี้ใครทำอะไรข้างบน”

บัน

“ไม่มีหนี่ ผมอยู่ข้างล่าง ได้ยินแม่กรีดเลยวิ่งขึ้นมาเนี่ย”

ปราณีเริ่มกลัวจับแขนบันแน่นขอร้องให้ลูกชายนอนด้วยกันในคืนนี้ บันคอยปลอบแม่ว่าไม่มีอะไรอย่าคิดมาก ปราณีบอกว่าเธอเห็นๆ แล้วผลอกลับไป

ฉาก 20 :

ภายใน / ห้องรับแขก / เวลากลางวัน

เช้าวันรุ่งขึ้นเมื่อสมศักดิ์พาอาม่ากลับมาบ้าน บันก็เดินลงไปเปิดบ้านแล้วเดินไปหาพ่อ

บัน

“พ่อ เมื่อคืนแม่เป็นไรไม่รู้ คุณกลัวพุดจาไม่รู้เรื่อง อยู่ๆก็กรีด”

สมศักดิ์

“ไม่สบายรีเปล่า ตามเขายัง”

ปิ่น

“ไม่นะ เขารีดแล้วปิ่นไปเจอเขาในห้องน้ำ นอนพื้นตัวเปียกแบบสลบอยู่ พอฟื้นก็ตัวสั่น
ท่าทางกลัว ระวังทุกอย่างเลย”

สมศักดิ์

“ไม่มีโรหอกมั้ง เขาคงทำงานมากพักผ่อนน้อย”

ปราณีเดินลงมาก็เจอสมศักดิ์

ปราณี

“คุณๆ ฟังฉันหน่อย เมื่อก่อนฉันเจออีกแล้ว”

สมศักดิ์

“ถูกเล่าให้ผมฟังแล้ว”

(เสียงแข็ง)

ปราณี

“เชื่อฉันไหม๊ ฉันเจอจริงๆนะ เห็นกับตาเลย ไม่เชื่อคุณก็อยู่รอดอยู่กับฉันนะๆๆ”

สมศักดิ์

“คุณขึ้นไปนอนพักผ่อนเถอะ เผื่ออาการป่วยจะยังไม่หาย”

ปราณี

“จริงๆนะเพราะตั้งแต่แม่เข้ามาอยู่ที่เจอแต่เรื่องแปลกๆ”

สมศักดิ์

“งั้นผมจะพาแม่ไปที่ทำงาน คุณจะได้เข้าใจแม่ผมสักที โอเคมั๊ย”

วันนั้นปราณีที่อยู่บ้านคนเดียว เธอโทรชวนเพื่อนมาที่บ้านก็ได้ยินเสียงทีวีเปิดเองอีกครั้ง เธอวางโทรศัพท์ไว้ที่โต๊ะแล้วหยิบไม้กวาดติดตัวไปที่ห้องนั่งเล่น ก็มีเสียงคนแก่หัวเราะเบาๆข้างหู พอเธอเข้าไปหยุดที่ห้องนั่งเล่นทุกอย่างดูปกติไม่มีคนและหน้าต่างทุกบานยังปิดสนิทอยู่ไม่ได้ มีการจ้งแงะอะไร เธอวิ่งกลับไปหยิบโทรศัพท์และบอกเพื่อนให้รีบมาหา

ดิ่งหนอง ดิ่งหนอง!!~

เธอเดินออกไปดูว่าใครมา แล้วก็เห็นเพียงหลังชายชราที่เดินออกไปไกลจากบ้านของเธอเพียงคนเดียว ปราณีล้มลงไปนั่งกับพื้น เพราะเธอมั่นใจว่าชายชราคนนั้นเป็นคนเดียวกับเมื่อคืนที่เธอเจอในบ้านเธอโทรหาลูกหาสามี หาเพื่อนแต่กลับไม่มีใครรับสาย เธอกระวนกระวายเหนื่อยจน เธอกลับไป

ฉาก 21 :

ภายใน / ห้องนอน / เวลากลางคืน

คืนนั้นปราณีนอนหลับอย่างสโลมสโลอขึ้นมาหลังจากฝัน เธอได้ยินเสียงคนแก่สองคนคุยกันนั่งอยู่ข้างๆ เขากำลังพูดถึงเรื่องราวเกี่ยวกับเธอ ปราณีพยายามหลับตาลงแต่กลับหลับไม่ได้ จนตาเธอเหลือบไปเห็นปฏิทินจีนวันเซ็งเม้งหนึ่งแผ่นค่อยๆปลิวลงมาข้างเตียง เธอเดินไปเก็บเห็นลายมืออาฆ่าเขียนไว้ว่า “ความสุขของฉันคือครอบครัวที่เป็นสุข” และเหลือบไปเจออัลบั้มรูป แต่งงานสมัยก่อนเธอค่อยๆเปิดดู ทุกรูปที่ถ่ายร่วมกันเป็นครอบครัว เป็นเหมือนการถ่ายภาพนิ่ง อาฆ่าไม่ยิ้มท่านแก่มองเธอและสมศักดิ์เฉยๆ จนมาถึงรูปสุดท้ายเป็นรูปที่เธอกับสมศักดิ์กอด กัน ภาพนั้นอาฆ่าที่กำลังยืนอยู่ไกลๆยิ้มออกมา เธอนั่งมองรูปนั้นอยู่นานจนทำให้เธอแอบอมยิ้ม ออกมาเอง

เพลิง!

ปราณีลุกไปเปิดประตู เห็นแม่สามีกำลังใช้มือกวาดโຈ้กที่กำลังคว้นขึ้นอยู่

อาฆ่า

“ไม่เป็นไรๆ เต็มวันไปตักมาให้ใหม่ ทำเพื่อไว้เยอะ”

ปราณีเห็นมือแม่สามีแดงและสั่น เธอนั่งลงพร้อมกับใช้มือตัวเอง เก็บเศษขามที่แตก

ปราณี
“แม่.. เดี่ยวหนูช่วย”

แล้วเธอก็เดินकुยลงไปชั้นล่างกับอาม่า

ฉาก 22 :

ภายนอก / สวนชู้ย / กลางวันกลางวัน

ปราณีกำลังจัดเตรียมของไว้บรรพบุรุษที่สุสาน ปราณีมีสีหน้าที่สบายมากขึ้นแต่เธอก็ยังมีนั่งกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นช่วงก่อนหน้านี้ อยู่ๆอาม่าก็เดินมาขึ้นข้างๆ

อาม่า

“ฉันเป็นอย่างนี้ตั้งแต่เด็ก แม่ฉันยังเคยบอกว่าฉันจู้มากเกินไปเลย แต่ทำยังไงได้ละ
ฉันหวังไม่มันคงไม่พูด ฉันยังเคยโดนตีด้วยตะหลิวจนหักเพราะวุ่นวายมากไปตั้งแต่ยังประถม
ยังไม่แม่ฉันยังเอาทอพิวชิตีจ้างทอแตกอีก คุณลกนะ แต่ตอนนั้นเจ็บระบม”

ปราณียิ้มมุมปากและรู้สึกผิดจนกลืนน้ำตาไว้ไม่อยู่ จึงทำที่ว่าจะยกงานผลไม้ไปจัดหน้าสุสาน ขณะที่ปราณีกำลังจัด เธอเห็นชายแก่คนหนึ่งนั่งหันหลังอยู่บนเนินหลุมศพบรรพบุรุษ ปราณี พยายามหรีตามองให้ชัดบรรพบุรุษค่อยๆหันหลังมาแต่เธอก็หลับตาปี แล้วก็มีมือมาแตะเธอไหล่

อาม่า

“ไม่เป็นไรนะ ร้อนไปหน่อย”

ปราณีพยักหน้ายิ้มรับ เมื่อเธอจัดเสร็จก็หันไปมองอาม่า ท่านกำลังนั่งยิ้มและเหมือนกำลังคุยกับใครบางคนอยู่ ปราณีมองตามสายตาอาม่าก็เจอชายชราอีกครั้ง แต่คราวนี้ชายชรามองมาที่ อาม่าแล้วยิ้ม ปราณีหันกลับไปมองอาม่า ท่านก้มดูปฏิทินพกพาลบับเล็กในมือด้านหลังมีรูปคู่ เธอกับสามีอยู่ เธอหน้าตาคลอและเมื่ออาม่าพูดบทพระลี้กถึงพระคุณของบรรพบุรุษและบทขอขมา ปราณีสามีและลูกท่องตามอย่างตั้งใจ เมื่อสวดเสร็จเธอมองกลับไปชายคนนั้นอีกครั้ง ก่อนที่ อาม่าจะหันมาบอกกับเธอ ว่า “ความสุขของฉันคือครอบครัวที่เป็นสุข”

3.4. วิเคราะห์เรื่อง ต่าง /เข้าใจ

หลังจากที่ได้อ่านบทภาพยนตร์ฉบับที่ 1 ทำให้ได้รู้ว่า บทภาพยนตร์ครั้งนี้ ขาดรายละเอียดและความเป็นเหตุเป็นผล ได้มีการปรับเปลี่ยนฉากที่สมศักดิ์ทะเลาะกับปราณี ด้วยสาเหตุที่ปราณีไม่พอใจแม่ สมศักดิ์เลยพาแม่กลับบ้าน เพราะรู้สึกว่ถ้าสมศักดิ์รักแม่ ก็ไม่น่าจะตามใจภรรยาด้วยวิธีการพาแม่ย้ายไปที่อื่นเพียงแค่ว่าพูดภรรยาแค่นั้น แต่เนื้อหาส่วนนี้ถูกพัฒนาเป็นการให้ปราณีแสดงออกความรู้สึกผ่านสีหน้าและท่าทาง จากความคิดไปเองของเธอ และได้ปรับให้สมศักดิ์ไม่ติเธอเรื่องการดูแลบ้านต่อหน้าลูกเพราะไม่จันจะรู้สึกว่ตัวละครปราณีถูกโจมตีด้วยความไม่เข้าใจจากทุกคนในบ้าน ซึ่งถูกเปลี่ยนเป็นให้สมศักดิ์เข้าใจแต่ไม่รู้จะช่วยด้วยวิธีไหน จากการปรับบทภาพยนตร์ และปัญหาการถ่ายทำครั้งที่หนึ่งทำให้เนื้อหามีการเปลี่ยนแปลง เพื่อความกระชับมากขึ้น เปลี่ยนตัวละคร เปลี่ยนฉาก และการศึกษาครั้งนี้ทำให้พบเจอปัญหาหลายส่วน เพราะยังอ่านบทภาพยนตร์มากเท่าไรยังทำให้เห็นข้อบกพร่องของมันมากขึ้นเท่านั้น บางครั้งทุกอย่างในบทเมื่อไปถ่ายจริงสถานการณ์ดูเป็นการจัดฉากเกินไป ข้าพเจ้าไม่ชอบก็มีเหตุให้เปลี่ยนหน้ากองอีก

บทภาพยนตร์ถูกปรับเปลี่ยนเรื่อยๆจนถึงฉบับที่ 13 จนมาจบที่ฉบับที่ 14 ฉบับล่าสุดที่เนื้อหาและเรื่องราวกระชับได้ใจความ แสดงออกเกี่ยวกับการกระทำ เจตนาของตัวละครชัดเจนขึ้นว่าทำเพื่ออะไร และด้วยบทพูดที่ส่งให้สนับสนุนความรู้สึกของตัวละคร ทำให้บทภาพยนตร์ฉบับต่อไปนี้เป็นฉบับสมบูรณ์

3.5. วิเคราะห์บทภาพยนตร์ฉบับที่ 1-13

ข้อผิดพลาดที่เกิดจากบทภาพยนตร์ทั้ง 13 ทุกฉบับถูกปรับเปลี่ยนมาเรื่อยๆตามเหตุและผลบวกกับข้าพเจ้า ต้องการความเหมือนจริงมากที่สุดก็ทำให้ต้องศึกษาและพูดคุย แลกเปลี่ยนความคิดเห็นจากใครหลายคน ซึ่งทำให้เห็นว่าบางอย่างของบทสามารถตัดทิ้งออกได้เลย เนื้อเรื่องก็ยังดำเนินต่อไป ตัวละครยังเบนไป ทำให้การแสดงออกนั้นผ่านความรู้สึกออกมาได้ไม่หมดไม่ชัดเจนพอ จึงเพิ่มภูมิหลังตัวละครเกี่ยวกับเหตุการณ์ก่อนหน้านี้ การงานและลักษณะการเป็นอยู่ เมื่อมีการถ่ายทำเสร็จไปแล้วหนึ่งครั้ง ก็ทำให้มีปัญหากเกิดขึ้นขณะถ่ายทำ และมีการปรับบทตรงนั้นเพื่อความสมจริง ทั้งหมดนี้เกิดจากความ บกพร่องและขาดความรอบคอบในการตรวจทาน ก่อนวันถ่าย ทำให้มีการพัฒนาบทให้ดียิ่งขึ้นดัง ต่อไปนี้

บทภาพยนตร์ฉบับสมบูรณ์ (Screenplay)

เรื่อง “ ตาง / เข้าใจ ”

ฉาก 1 : ความเป็นแม่

ภายใน / ห้องครัว / ตอนเย็น 17.00 อาทิตย์

ปราณีกำลังแกะอาหารจากถุงเพื่อเตรียมอาหาร

(เสียงร้วบ้านเปิด)

ปราณีวิ่งออกไปตามเสียงประตูบ้านเปิด และเห็นสมศักดิ์กำลังพุงอามาเข้าบ้าน

ปราณี

“แม่ สวัสดีค่ะ”

ปราณีมองหน้าสมศักดิ์ขณะเดินเข้าบ้าน หยิบถุงข้าวต้มปลาเดินไปที่ครัว

อาม่า

“เอ้อไม่เห็นเจ้าปิ่นเลยอะ”

สมศักดิ์

“อ้อ เจ้าปิ่น พอดีมันใกล้สอบแล้ว ผมก็เลยให้เรียนพิเศษ เดี่ยวสักพักก็คงมาแล้วหละ”

อาม่า

“เนี่ย บ้านเลอะไปหมดเลยเนี่ย”

สมศักดิ์

“คือเลิกงานดีก็อะแม่ ไม่ค่อยมีเวลาทำเลย”

อาม่า

“แล้วนาฬิกาอันนี้ มันตั้งตรงนี้ไม่ถูกนะ”

ปราณีได้ยินที่แม่พูดกับสมศักดิ์ขณะจัดเตรียมข้าวต้มปลาลงถ้วย เธอหันไปมองทั้งสองก่อน
กวาดตาไปรอบๆบ้าน

สมศักดิ์

“ผมก็รู้ แต่ปราณีเขาชอบแบบนี้อะแม่ เขาเป็นคนจัดหมดเลย”

อาม่า

“บอกเขาดูว่าตั้งตรงนี่มันไม่ดีนะ
แล้วตูดก็เอี้ยก็เลอะมากเลยเนี่ย ไม่ได้เซ็ดเลย”

สมศักดิ์

“ครับๆ”

ปราณีเดินยกข้าวต้มเข้ามา

ปราณี

“คุณ ฉันจัดข้าวต้มใส่ชามแล้วนะ คุณพามาแม่มากินเลยมา”

สมศักดิ์

“ปะแม่ ไปกินข้าวกันดีกว่าปะ เนี่ยกระเป๋าวางไว้เนี่ย”

สมศักดิ์พุงแม่ลูกจากโซฟามานั่งที่โต๊ะกินข้าว

ป้า

“อาม่าาาาาาา”

ปราณี

“ป้าเบาๆหน่อยสิ จะเสียงดังทำไม ไปเก็บกระเป๋ามาให้เรียบร้อย!”

อาม่า

“ไปๆๆเก็บกระเป๋าก่อน แล้วมานั่งกับอาม่า”

ปราณีมองท่าทางของลูกที่มีต่ออามาแล้วเก็บจานเดินเข้าครัวไป และหันมองปิ่นที่กอดอามาแล้ว
แน่นไม่ปล่อย โดยที่สมศักดิ์นั่งยิ้มอยู่ข้างๆก่อนจะเดินขึ้นชั้นบน

ฉาก 2 : เริ่ม

ภายใน / ห้องนอน / ตอนกลางคืน 22.00

ปราณีที่เพิ่งอาบน้ำเสร็จก็เดินเข้าห้องมาทาครีม แล้วปิดไฟเตรียมนอน สมศักดิ์เดินตามเข้ามา
แขวนผ้าเช็ดตัว แล้วเดินขึ้นเตียง บรรยากาศเงียบ ปราณีนอนไม่หลับพลิกตัวตะแคงไปมา

ปราณี

“คุณ”

สมศักดิ์

“ฮืม”

ปราณี

“คุณจะพาแม่มาทำไมคุณไม่บอกฉันก่อน”

สมศักดิ์เอามือก่ายหน้าผากก่อนเงยบอญ่สัักพักแล้วค่อยเอ่ยปากตอบกลับไป

สมศักดิ์

“ผมขอโทษที่ไม่ได้บอกคุณ พอดีมันดูกะสุกหนะ ผมเองก็ตั้งตัวไม่ทันเหมือนกัน”

ปราณี

“ฮืม”

ปราณีพลิกตัวหันหลังให้สมศักดิ์และพยายามข่มตานอน

ฉาก 3 : ปัญหาส่วนตัว

ภายใน / ที่ทำงาน / ตอนบ่าย 14.00

ปราณีนั่งพิมพ์งานอยู่ที่โต๊ะทำงาน แล้วเพื่อนก็เดินเข้ามา

เพื่อนที่ทำงาน

“ฉิ นายฝากให้เธอเคลียบัญชีงบประมาณรายรับรายจ่ายของปีที่แล้วกับปีนี้
เปรียบเทียบสรุปยอดออกมา
แล้วก็งบที่ต้องจ่ายให้กับคนงานด้วย คราวที่แล้วที่ทำไปมีบางคนคดหล่นเพราะงบไม่ออกให้”

ปราณี

“อ่าวหรอ เดียวแก้ให้ๆ”

เพื่อนที่ทำงาน

“ส่วนรายงานประจำปี นายฝากเร่งจะเอาพรงนี้เข้าไม่เกินเจ็ดโมงนะ
เพราะต้องเอาเข้าที่ประชุมตอนแปดโมง”

โทรศัพท์บริษัทที่ตั้งอยู่ข้างๆก็ดังขึ้นด้วยการหมายเลขภายใน เธอรับโทรศัพท์แล้วสีหน้าค่อยๆแยงลง
ก่อนวางโทรศัพท์ไปเธอยังมีสีหน้าที่เหนื่อยล้า สักพักต่อมาเสียงโทรศัพท์มีมือถือก็ดังขึ้นอีกครั้ง

กริ่ง..กริ่ง

(สมศักดิ์โทรเข้า)

ปราณี

“ว่าไงคุณ ...”

(ทำหน้าแข็ง)

สมศักดิ์

“วันนี้คุณกลับบ้านเร็วหน่อยนะ ไปอยู่เป็นเพื่อนแม่ที”

ปราณี

“แต่คุณ...ฉันมีงานต้องเคลีย”

สมศักดิ์
“นะคุณ วันนี้ผมกลับบ้านดีกว่า”

ปราณีไม่พูดอะไร เพียงแต่มีสีหน้าที่ไม่ดีแล้ววางโทรศัพท์ เอามือกุมหัวก่อนลุกจากโต๊ะที่ทำงานไป

ฉาก 4 : แปลกตา

ภายใน / ห้องรับแขก / ตอนเย็น 16.00

ปราณีเปิดประตูเข้าบ้าน หันมองนาฬิกาหน้าประตูด้วยความเคยชิน แต่นาฬิกาหายไป เธออดรอรอเท้าก่อนเข้าบ้านโดยไม่ทันสังเกตว่า ชั้นรองเท้าถูกจัดวางอย่างเป็นระเบียบ ก่อนเดินไปวางกระเป๋าถือและ เข็มบนโต๊ะกินข้าว ปราณียกมือขึ้นปาดเหงื่อที่อยู่บนหน้าผากเดินขึ้นห้องเพื่อไปล้างหน้า

ฉาก 5 : ล้าเส้น

ภายใน / ห้องนอน / ตอนเย็น 16.30

เธอหลับตาคว้าเข้าหน้า ก่อนจะใช้มืออีกข้างคลำหาของตรงอ่างล้างหน้า แต่มันกลับไม่มีอะไรวางอยู่ ตรงนั้นเลยมีเพียงรอยคราบของโฟมล้างหน้าเท่านั้น ปราณีค่อยๆ ลืมตามองหาโฟมล้างหน้า เธอหมุนตัวขึ้นกวาดสายตาไปทั่วห้องน้ำ แล้วสายตาเธอก็หยุดลงตรงชั้นวางของใกล้ๆ ฝักบัว ปราณีถอนหายใจ ปราณีคว้าโฟมล้างหน้าขึ้นมาบีบ ก่อนจะกระแทกมันลงบนอ่างล้างหน้าในตำแหน่งเดิมที่มีรอยคราบโฟมล้างหน้า เมื่อเธอล้างหน้าเสร็จ ก็เดินจับหน้าออกมาจากห้องน้ำตรงไปยังโต๊ะเครื่องแป้งเพื่อที่จะทาครีม แต่ก็ต้องชะงักเมื่อขวดครีมที่วางตำแหน่งเดิมหายไป เธอมองทั่วโต๊ะ จนกระทั่งสายตามาหยุดตรงกระปุก ครีมที่ถูกครีมและเครื่องสำอางบังอยู่ด้านในสุด ปราณีส่งเสียงไม่พอใจในลำคอเธอเอื้อมมือไปหยิบ กระปุกครีมนั้นมาวางไว้ด้านหน้า ก่อนจะจัดเครื่องสำอางบนโต๊ะใหม่ให้กลับไปเป็นเหมือนเดิม อีกครั้ง

ฉาก 6 : เหลือออก

ภายใน / ห้องรับแขก / ตอนเย็น 17.30

ปราณีลงจากบันได กวาดสายตามองรอบบ้าน เหลือบไปเห็นหญิงชราที่กำลังหยิบจับ เข็มเอกสารของ เธอที่วางอยู่บนโต๊ะ ปราณีรีบเร่งฝีเท้าตรงดิ่งมายังหญิงชรา ก่อนจะรีบคว้า เข็มเอกสาร มาไว้ในมือ

ปราณี
“หนูว่าแม่เลิกย้ายของของหนูได้แล้วนะ”

หญิงชราค่อยๆ หันไปมองหน้าลูกสะใภ้ ก่อนจะเอ่ยปากพูด

อาม่า
“แม่อยากช่วย”

ไม่ทันที่จะได้พูดจบประโยค ปราณีก็นึกแทรกขึ้นเสียงแข็ง

ปราณี
“พอที่เถอะแม่ ของมันอยู่ที่เดิมก็คืออยู่แล้ว แม่ไม่ต้องมายุ่งหรอก”

ปราณีจ้องหญิงชราไม่ละสายตาไปไหน จนหญิงชราต้องหลบตาหันหลังเดินไปนั่งโซฟาเงิบๆ เธอ
มองตามหญิงชราก่อนพ่นลมอย่างไม่พอใจ ก่อนคว้ากระเป๋าถือแล้วออกจากบ้านไปอาม่าที่นั่งอยู่
มองตาม ปราณีแล้วนั่งคิดสักพัก ก่อนหันไปหยิบโทรศัพท์กดเบอร์โทรหาสมศักดิ์

อาม่า
“ศักดิ์ กลับที่โมงเย็นนี้
ช่วยซื้อข้าวสองสามอย่างมาด้วยนะ”

ฉาก 7 : อีกคนที่มาแทนที่

ภายใน / ห้องครัว / ตอนกลางคืน 19.00

ปราณีถูกรบกวนข้าวเดินเข้าบ้านมา แล้วเจอกับ ทุกคนนั่งกินข้าวอยู่พร้อมหน้าพร้อมตา

อาม่า
“นี่ มากินข้าวด้วยกัน”

ปราณีหันไปมองหน้าสมศักดิ์

ปราณี
“แล้วทำไมไม่มีคนโทรบอกฉันก่อนจะได้ไม่ซื้อข้าวมา”

สมศักดิ์
“ผมโทรหาคุณแล้ว แต่คุณไม่รับ เอาเถอะๆ คุณมากินข้าวเร็ว
มีแต่ของโปรดคุณทั้งนั้น แม่ให้ผมซื้อมา”

ปราณีล้วงกระเป๋าหยิบโทรศัพท์ที่ขึ้นมาดู แล้วเดินไปนั่งร่วมโต๊ะ หญิงชราจัดแจงให้สมศักดิ์ตักข้าวให้
แล้วหญิงชราก็ตักกับหลายๆอย่างให้ปราณีกินทุกคนดูมีความสุขเว้นแต่ปราณีที่มีสีหน้าไม่ค่อยดี

ฉาก 8 : เข้าใกล้การเปลี่ยนแปลงอีกระยะ**ภายใน / ห้องครัว / ตอนเช้า 09.00 อังคาร**

เช้าวันนี้อำมาเดินถือธูปออกไปไหว้เจ้าที่หน้าบ้าน แล้วให้สมศักดิ์กับปิ่นคอยเตรียมน้ำชารอไหว้
 ปรานีกำลังรีบเดินเข้าครัวไปหาไรกิน ปิ่นก็ไปหยิบธูปมานับจุด หญิงชราเดินกลับเข้ามานั่งรอหน้า
 ครัวและ สมศักดิ์ก็ยก ถ้วยน้ำชาออกมาตั้งหน้าตึງเจี๋ย

อำมา

“ปิ่น นี่ไปจุดเพื่อแม่ด้วย”

ปรานี

“ปิ่นไม่ต้องจุด..หนูกำลังจะออกไปพอดี สวัสดิ์ค่ะแม่”

ปรานีตอบเสียงนึ่งมองไปทางปิ่นและหญิงชราแล้วเดินออกจากบ้านไป สมศักดิ์พาหญิงชรา
 นั่งแล้ว ทั้งสามก็ ไหว้ตึງเจี๋ย

ฉาก 9 : เหนื่อยทั้งกาย เหนื่อยทั้งใจ**ภายใน / ที่ทำงาน / ตอนบ่าย 13.00**

ปรานีนั่งพิมพ์เอกสารอยู่อย่างวุ่นวาย เพื่อนก็เดินเอางานจากนายมาให้พิมพ์ เธอทำไปสักพักก็รู้สึก
 ไม่ค่อยสบายจึงขอตัวกลับก่อน

ฉาก 10 : โดดเดี่ยว**ภายใน / ห้องรับแขก / ตอนเย็น 17.00**

ปรานีเสียวรดจอดในบ้าน เดินเข้าไปไม่เจอใคร จึงเอาเอกสารงานวางบนโต๊ะแล้วหยิบโทรศัพท์
 กดโทร ออกหา สมศักดิ์

ปรานี

“อ่าวคุณ หายไปไหนกันทั้งบ้านเลยอะ”

สมศักดิ์

“อ้อ ผมพาแม่มาซื้อของหนะ ก็มารับไ้ปิ่น”

ปรานี

“อืม ถันกลับมาบ้านละ ไม่ค่อยสบายนิดหน่อย”

สมศักดิ์

“อ่าว..คุณเป็นอะไรมากไหม”

ปราณียังฟังไม่จบก็กดตัดสายแล้วเก็บโทรศัพท์เข้ากระเป๋า แล้วตรวจตาเก็บของ เธอเดินตรงไปที่ไฟกลางบ้านแล้วเปิด ไฟกระพริบติ๊ดๆดับๆจนดับลง ทำให้เธอต้องเดินกลับไปใหม่เพื่อปิดและเปิดมันซ้ำอีกรอบ ก็เป็นเช่นเดิม บรรยากาศตอน นั้นมีเพียงแสงจากข้างบ้านสาดเข้าผ่านหน้าต่างห้องครัว ทำให้เธอแปลก ใจและเดินเพื่อจะลองเปิดไฟอีกครั้ง คราวนี้เธอกดเปิดทุกดวงแต่ไฟก็ไม่ติด เธอพยายามหาทางเปิดแต่ด้วยความสงสัยทำให้เธอเดินออกไปหน้าบ้านแล้วมองไปยังบ้านข้างๆ ก็ไม่มีอะไรผิดปกติบ้านทุกหลัง ไฟยังเปิดอยู่แต่วันแต่บ้านเธอหลังเดียวที่มีดสนิท ในจังหวะที่เธอกำลังเดินหันหลังเพื่อที่จะกลับเข้าบ้านแต่ แล้วก็มีน้ำค่อยๆหยดลงมาจากด้านบนบริเวณหน้าบ้านที่ละหยดสองหยด แล้วก็ไหลชูลงมาที่เดียวใน ปริมาณที่มากเธอตกใจวิ่งไปออกไปมองหน้าบ้าน หนักคาแห่งสนิทไม่มีรอยน้ำ ยิ่งทำให้เธอกลัวเธอรีบวิ่งเข้าบ้านเพื่อจะขึ้นไปดูชั้นบน แต่เมื่อวิ่งผ่านห้องครัว กำลังจะก้าวขึ้นบันไดก็ได้กลิ่นรูปซึ่งหางตาก็เหลือบ ไปเห็นผู้ชายคนนึงนั่งกินน้ำชาของเธออยู่ เธอหันกลับไปมองอีกครั้งก็ไม่เจอใคร เธอค่อยๆก้าวขาขึ้น บันไดขั้นแรกก็มีเสียงรินน้ำลงชุดแก้วน้ำชาที่วางอยู่บนโต๊ะกินข้าว และมีควันขึ้นกำลังร้อนเหมือนเพิ่งถูกเทออกมาจากกา เธอพยายามมองเพ่งอีกครั้งก็ไม่เจอใครมองไปรอบบ้านจนสายตาเธอไป หยุดอยู่กับรูปอ่างที่ตั้งอยู่ข้างบนเชิงตึงูเอี้ย ทำให้เธอตกใจและทำอะไรไม่ถูก และในตอนนั้นเธอก็ยังได้ยินเสียง น้ำหน้าบ้านไหลแรงและหนักกว่าเดิม เธอพยายามก้าวให้พ้นจากพื้นที่ตรงนั้นแต่ขาก็แข็ง เธอมองที่รูป อ่างแล้วหันไปมองที่โต๊ะกินข้าว เขาคือคนๆเดียวกัน ทำให้เธอรู้ว่าผู้ชายคนนั้นที่นั่งอยู่คืออ่าง เธอหัน ไปมองตึงูเอี้ยตามอ่างเจอถ้วยน้ำชาที่เมื่อสักครู่ว่าอยู่บนโต๊ะ แต่ตอนนี้ว่าอยู่หน้าตึงูเอี้ยที่มีรูปไม่ได้จุด ปักอยู่ เธอกำลังจะหันกลับมามองที่อ่างที่นั่งอยู่อีกครั้งแต่ก็มีเสียงพริบก่อนทำให้ เธอตกใจหันหน้าไปมองปลายทางเสียงนั้นคือหน้าตึงูเอี้ยที่จู่ๆไฟก็ติดขึ้นมา เธอตกใจขาอ่อนแรงแล้วคุกเข่าลงกับพื้นหน้าตึงูเอี้ย น้ำตาเธอค่อยๆไหล สีหน้าหวาดระแวงมองไปรอบบ้าน แล้วก็มองไปยังรูปอ่าง เสียงประตู หน้าต่างปิดสลับไปมาดังลั่นก้องหูจนเธอก็มหันหลังต่อหน้าอ่าง

ฉาก 11 : สำนึก

ภายใน / ห้องครัว / ตอนเช้า 10.00 พุธ

เช้าวันรุ่งขึ้น เธอเดินออกจากห้องแล้วรีบลงข้างล่าง บ้านยังคงปิดอยู่ยังไม่เห็นใครสักคน เธอตรงเข้าครัว ไปเอาน้ำร้อนชงชาแล้วเทวางที่หน้าตึงูเอี้ยและรูปอ่างก่อนหยิบรูปขึ้นมามาดูแล้วไหว้ตึงูเอี้ยแล้วค่อย เดินไปไหว้ที่หน้ารูปอ่าง บันเดินลงมาเห็นพอกับสมศักดิ์ที่เดินเข้าบ้านมา เป็นจังหวะที่เธอกำลัง เอื้อมมือไปปักรูป เธอเห็นทั้งสองที่มองอยู่พอดี ก็ทำตัว ไม่ถูกค่อยๆถอยหลังออกมาแล้วมองหน้าบัน และสมศักดิ์ โดยที่มีอาม่ายืนมองทั้งสามจากหน้าห้องของตน

ฉาก 12 : รู้และเข้าใจ

ภายนอก / ฮวงซุ้ย / ตอนบ่าย 13.00

ปราณีกำลังจัดเตรียมของไว้บรรพบุรุษที่สุสาน อยู่ๆอาม่าก็เดินมาขึ้นข้างๆ แล้วกระซิบ

อาม่า

“ฉันก็ไม่ต่างจากเธอหรือเขาเข้าจริง”

ปราณีพยักหน้ายิ้มรับแล้วหันมองอาม่าที่มีปลายสายตาอยู่ที่หลุมศพ เธอมองตามไปเห็นอากงนั่งยิ้มอยู่ ทำให้เธอเข้าใจและหันกลับมามองหน้าอาม่าสลับมองหน้าอากงแล้วยิ้มก่อน สมศักดิ์เดินเอารูปที่จุดแล้ว มาให้หลังทำความสะอาดหลุมเสร็จ ขณะที่ทุกคนไหว้อยู่ปราณีเงยหน้าขึ้นมองทุกคนและค่อยๆทบทวน เรื่องราวและมองไปที่อากงที่กำลังยิ้มให้เธอ แล้วเธอก็ยิ้มกลับก่อนจะรู้สึกตัวแล้วไหว้จบครั้งสุดท้าย ก่อนรับรูปจากคนอื่นไปปักให้ แล้วทั้งสี่ก็หันมาพูดคุยและกินข้าวกันอย่างมีความสุข

(voice over เสียงอาม่า)

“ฉันบอกแล้ว ว่ามันเหนื่อยที่ต้องทำในสิ่งที่ตัวเองไม่เคยชิน
แต่ถ้าคนที่ได้รับความสุขคือครอบครัว ฉันพร้อม”

(จบ)

บทภาพยนตร์ฉบับถ่ายทำ (Shooting Script)

เรื่อง “ต่าง / เข้าใจ”

ฉาก 1 : ความเป็นแม่

ภายใน / ห้องครัว / ตอนเย็น (อ.17.00)

1. LS กล้องตั้งในบ้านถ่ายออกไปเห็นบรรยากาศหน้าบ้าน สักพักมีรถสิขาขับเข้ามาแล้ว สมศักดิ์เดินมาเปิดประตูบ้านก่อนอ้อมไปเปิดประตูข้างๆคนขับ ให้ใครบางคนเดินลงมา
- Cut
2. MS กล้องPanรับด้านหลังปราณีวิ่งจากครัวไปหน้าบ้านหลังจากได้ยินเสียงรื้อบ้าน
- Cut
3. LS กล้องตั้งนิ่งในบ้านถ่ายออกไปหน้าบ้านขณะปราณีวิ่งออกจากประตูบ้านไปเห็น สมศักดิ์ถือกระเป๋าแล้วพาอาม่าที่ถือรูปอากง

ปราณี

“แม่ สวัสดีค่ะ”

ปราณีรับกระเป๋าเสื้อผ้าจากสมศักดิ์และรูปอากงที่อาม่าเดินถือเข้าบ้าน

Cut

4. LS อาม่านั่งที่โซฟาข้างๆสมศักดิ์ มองไปรอบๆแล้วพูดขึ้นมา

อาม่า

“เออไม่เห็นเจ้าปิ่นเลยอะ”

สมศักดิ์

“อ้อ เจ้าปิ่น พอดีมันใกล้สอบแล้ว ผมก็เลยให้เรียนพิเศษ
เดี่ยวสักพักก็คงมาแล้วหะ”

Cut

5. CU ถ่ายรับหน้าอำมาตอนหันไปถามสมศักดิ์ แล้วมองเข้าไปในบ้าน

อำมา

“เนี่ย บ้านเลอะไปหมดเลยเนี่ย”

Cut

6. CU หน้าสมศักดิ์ที่หันไปบอกเหตุผลกับอำมา

สมศักดิ์

“คือเลิกงานดึกอะแม่ ไม่ค่อยมีเวลาทำเลย”

Cut

7. CU อำมามองไปไปที่หน้าประตูที่มีนาฬิกาตั้งอยู่แล้วพูด

อำมา

“แล้วนาฬิกาอันนี้ มันตั้งตรงนี้ไม่ถูกนะ”

Cut

8. .CU หน้าสมศักดิ์ที่หันไปพยายามอธิบายเหตุผลกับอำมา

สมศักดิ์

“ผมก็รู้ แต่ปราณีเขาชอบแบบนี้อะแม่ เขาเป็นคนจัดหมดเลย”

Cut

9. CU ปราณีที่ยิมเตรียมอาหารเย็นในครัวได้อินสิ่งที่สองคนคุยกัน จึงหันไปมองแล้วกวาดตารอบบ้าน

อำมา

“บอกเขาด้วย ว่าตั้งตรงนี้นั้นไม่ดี นะ”

อำมา

“แล้วตีจูเอี้ยก็เลอะมากเลยเนี่ย ไม่ได้เช็กเลย”

สมศักดิ์

“ครับๆ”

Cut

10. LS ปราณียกข้าวต้มเดินเข้าซ้ายเฟรมไปวางไว้บนโต๊ะแล้วมองทางขวาบอกสมศักดิ์

ปราณี

“คุณ ฉันจัดข้าวต้มใส่ซามแล้วนะ คุณพามาเมื่อกินเลยมา”

Cut

11. LS สมศักดิ์พุงแม่ลูกจากโซฟาไปที่โต๊ะกินข้าว

สมศักดิ์

“ปะแม่ ไปกินข้าวกันดีกว่าปะ เนี่ยกระเป๋าวางไว้เนี่ย”

Cut

12. MS รับหน้าอมาที่นั่งหัวโต๊ะ ถ่ายผ่านไหล่ปราณีที่นั่งอยู่ด้านขวา ด้านหลังเห็นปิ่นเข้ามาจากขวาเฟรมแล้วโยนกระเป๋านักเรียน วิ่งเข้ากอดอมาจากด้านหลัง

ปิ่น

“อมา”

(ตะโกน)

ปราณี

“ปิ่นเบาๆหน่อยสิ จะเสียงดังทำไม ไปเก็บกระเป๋าค้นให้เรียบร้อย”

Cut

13. MS อมากอดตอบปิ่นแล้วหันไปยิ้มๆ ก่อนมองหน้าปราณี

อมา

“ไปๆเก็บกระเป๋าก่อน แล้วมานั่งกับอมา”

Cut

14. LS ปิ่นเดินกลับมาแล้วยกเก้าอี้วางข้างๆแม่ ย้ายไปข้างๆอมา ปราณีหันไปมองลูก แล้วลุกจากโต๊ะออกไปซ้ายเฟรม

Cut

15. MS สมศักดิ์มองตามปราณีสักพัก แล้วหันกลับมาองอาม่าและป้า

Cut

ฉาก 2 : ซัดใจ

ภายใน / ห้องนอน / ตอนกลางคืน (อ.22.00)

16. LS ปราณีนอนอยู่ข้างซ้ายของสมศักดิ์พูดขึ้นมา

ปราณี

“คุณ”

สมศักดิ์

“อืม”

ปราณี

“คุณจะทำแม่มาทำไมไม่บอกฉันก่อน”

Cut

17. MS รับหน้าสมศักดิ์ที่เอามือก่ายหน้าผากก่อนตอบปราณีที่นอนตรงอยู่ระยะหน้าเฟรม

สมศักดิ์

“ผมขอโทษที่ไม่ได้บอกคุณ พอตีมันลูกสะอึกหนะ ผมเองก็ตั้งตัวไม่ทันเหมือนกัน”

Cut

18. LS ปราณีตอบก่อนจะตะแคงขวาหันหลังให้สมศักดิ์

ปราณี

“อืม”

Cut

19. MS ถ่ายรับหน้าสมศักดิ์ที่หันไปมองปราณี

Cut

ฉาก 3 : ปัญหาส่วนตัว

ภายใน / ที่ทำงาน / ตอนบ่าย (จ.14.00)

20. MS ปราณีนั่งพิมพ์เอกสารอยู่หน้าคอมพิวเตอร์ ด้วยสีหน้าเคร่งเครียดเพื่อนเดินถือเอกสารเข้ามาซ้ายเฟรมแล้วบอกกับเธอ

เพื่อนที่ทำงาน

“ฉิ นายฝากเคลียบัญชีงบประมาณรายจ่ายของปีที่แล้วกับปีนี้ เปรียบเทียบแล้วสรุปยอดออกมาแล้วถึงบที่ต้องจ่ายให้กับคนงานด้วย คราวที่แล้วที่ทำไปมีบางคนตกหล่นเพราะงบไม่ออกให้”

ปราณีหยุดพิมพ์คอมแล้วหันไปตอบเพื่อน

ปราณี

“อ่าวหรอ เดียวแกให้ๆ”

เพื่อนที่ทำงาน

“ส่วนรายงานประจำปี นายฝากเร่งจะเอาพุงนี้เข้าไม่กินเจ็ดโมงนะ
เพราะต้องเอาเข้าที่ประชุมตอนแปดโมง”

Cut

21. CU ถ่ายเจาะโทรศัพท์ส่วนตัวที่วางอยู่บนกับเอกสารข้างคอมดั่งจิ้น และเห็นเป็นชื่อสมศักดิ์ที่โทรเข้า แล้วเธอก็หยิบจิ้น

Cut

22. MS ปราณีรับโทรศัพท์แล้วนั่งฟังไปกับเบาะด้วยท่าทางที่เหน้อยล้า

ปราณี

“ว่ายังไงคุณ”

สมศักดิ์

“วันนี้คุณช่วยกลับบ้านเร็วหน่อยนะ ไปอยู่เป็นเพื่อนแม่ที”

สีหน้าที่แข็งแบบทำอะไรไม่ได้ของปราณี

ปราณี

“แต่คุณ.. ฉันมีงานต้องเคลีย”

สมศักดิ์

“นะคุณ วันนี้ผมกลับดึก”

Cut

23. LS ปราณีวางโทรศัพท์แล้วเร่งมือทำงานต่อให้เสร็จก่อนปิดแฟ้ม ปิดคอมแล้วเก็บของ
ถือกระเป๋าจากที่ทำงานไปออกขวาเฟรม

Cut

ฉาก 4 : แปลกตา

ภายใน / ห้องรับแขก / ตอนเย็น (จ.16.00)

24. MS ตั้งกล้องนั่งผ่านชั้นวางของเห็นปราณีเดินถือแฟ้มงานและกระเป๋าเปิดประตูเข้า
บ้าน วางกุญแจรถแล้วมองนาฬิกาที่ปกติต้องตั้งอยู่แต่กลับไม่เจอ

Cut

25. CU แทนสายตาปราณี มองนาฬิกาบนตู้รองเท้าที่วางของกุญแจและนาฬิกาแต่กลับไม่
เจออะไร

Cut

26. MS ปราณีมองแล้วมีท่าทางมึนงงก่อนเดินมากลางบ้าน

Cut

27. LS ปราณีเดินไปวางกระเป๋าและแฟ้มบนโต๊ะกินข้าว แล้วเอามือปาดเหงื่อก่อนเดิน
ขึ้นข้างบน

Cut

ฉาก 5 : ล้ำเส้น

ภายใน / ห้องนอน / ตอนเย็น (จ.16.30)

28. MS ปราณีหลับตาคิดหน้าเข้าหน้า ใช้มือควานหอยโปมที่เดิม มือปราณีที่คว่ำหอย
โปมตรงรอยคราบเก่า แต่กลับไม่มีโปมล้างหน้า

Cut

29. CU แทนสายตาปราณีเห็นโคมวางอยู่ขอบอ่างอาบน้ำ
Cut
30. LS เธอเอามือข้างซ้ายเกาะประตูแล้วเอ้อมไปหยิบโพลีลึงหน้าก่อนเดินกลับมาหน้า
อ่างแล้วบีบโพลีลึงหน้า
Cut
31. CU มีโคมวางโคมกระแทกกลางที่รอยคราบเดิม
Cut
32. MS ปราณีลึงหน้าเสร็จก็เดินไปนั่งข้างเตียงแล้วส่องกระจก จะหยิบครีมแต่ก็ไม่มี
เธอมองหาทั่วโต๊ะ เห็นกระปุกครีมถูกจัดวางใหม่อีก เธอหยิบแล้วกระแทกวางกลับ
ที่เดิมหน้า เธอหงุดหงิดและลุกออกจากห้องไป
Cut

ฉาก 6 : เหลือรอด

ภายใน / ห้องรับแขก / ตอนเย็น (จ.17.30)

33. MS กล้องPan ตามอาม่ากำลังเช็ดโต๊ะ
Cut
34. LS อาม่ากำลังหยิบกระเป๋าและแฟ้มของปราณีที่วางอยู่กำลังจะย้ายที่
Cut
35. MS Pan ตามปราณีเดินลงบันไดอยู่เห็น แล้วเร่งฝีเท้าเดินเร็ว
Cut
36. LS ปราณีพุ่งจากขวาเฟรมไปกระซอกของออกจากมืออาม่ากลางเฟรมก่อนจะหลุดเสียง
ดังใส่อาม่าที่ยืนอยู่ตรงหน้า

ปราณี

“แม่..หนูว่าแม่เลิกย้ายของๆหนูได้แล้วนะ”

Cut

37. CU หน้าอำมาที่พยายามจะอธิบายเหตุผล

อำมา
“แม่อยากช่วย”

Cut

38. LS ปราณียืนตรงข้างกับอำมาและเถียงกลับ

ปราณี
“พอเถอะแม่ ของมันอยู่ที่เดิมก็ได้อยู่แล้ว แม่ไม่ต้องมายุ่งหรอก”

Cut

39. CU หน้าอำมาที่มองได้ตอบปราณี

Cut

40. MS ปราณีจ้องหน้าอำมาด้วยความหงุดหงิดแล้วคว้ากระเป๋าเดินออกจากบ้าน

Cut

41. CU อำมามองตามเธอออกจากบ้านไป แล้วนั่งนิ่งๆหยิบโทรศัพท์กดเบอร์

Cut

42. LS อำมาคุยโทรศัพท์

อำมา
“ศักดิ์ กลับกี่โมงเย็นนี้”

อำมา
“ช่วยซื้อกับข้าวสองสามอย่างมาด้วยนะ”

Dissolve

ฉาก 7 : อีกคนที่มาแทนที่

ภายใน / ห้องครัว / ตอนกลางคืน (จ.19.00)

43. LS Dolly in อาม่า สมศักดิ์และปิ่นกำลังกินข้าวกันอยู่ Cut
44. MS ถ่ายเห็นสามคนกินข้าวแล้วปราณีเดินเข้าไปพร้อมถุงกับข้าวเห็นทั้งสามกินข้าว จึงหยุดเดิน อาม่าเรียกปราณีมากินข้าวด้วยกัน

อาม่า

“นี่ มากินข้าวเร็วเดี๋ยวหมด”

Cut

45. MS ปราณียื่นมองหน้าสมศักดิ์

ปราณี

“ทำไมไม่มีคนโทรบอกกันก่อนจะได้ไม่ซื้อข้าวเข้ามา”

Cut

46. CU ถ่ายเห็นอาม่าอยู่ระยะหน้าและโฟกัสสมศักดิ์ที่นั่งข้างๆพยายามอธิบาย

สมศักดิ์

“ผมโทรหาคุณแล้วอะ แต่คุณไม่ได้รับสาย แต่ก็ขังเดอะ
คุณมากินข้าวดีกว่าเนื้ออาหารอร่อยที่คุณชอบทั้งนั้นเลยนะ แม่ให้ผมซื้อมาให้เนี่ย”

Cut

47. MS ปราณีล้วงหยิบโทรศัพท์ที่ขึ้นมาดูแล้วเก็บเข้ากระเป๋าเหมือนเดิมก่อนเดินเข้าโต๊ะ

Cut

48. LS อาม่าบอกปิ่นตักข้าวให้ปราณี แล้วจัดแจงให้ปิ่นตักกับให้แม่ด้วย

Cut

49. CU สีหน้าปราณีที่นั่ง มองไปทุกๆคน

Cut

ฉาก 8 : เข้าใกล้การเปลี่ยนแปลงอีกครั้ง

ภายใน / ห้องครัว / ตอนเช้า (0.09.00)

50. LS กล้องนั่งรับปั้นจุดรูปอยู่หน้าตู้เจีย แล้วPanตามอามาเดินเข้าบ้านมานั่งที่โต๊ะกินข้าว ช่างฯสมศักดิ์ที่เทน้ำชาลงถ้วย Cut
51. CU มือขวาสมศักดิ์เทกาน้ำชา แล้วมือซ้ายหมุนถ้วยน้ำชาเพื่อเทให้ครบทุกถ้วย Cut
52. LS ปราณีก็เดินลงมาจากชั้นบนผ่านหลังอามาเดินเข้าครัวไป

อามา

“ปั้น จุดเพื่อแม่ด้วย”

ปราณี

“ปั้นไม่ต้องจุด หนูกำลังจะออกไปพอดี สวัสดิ์ค่ะแม่”

ทุกคนหันไปมองปราณีที่มีท่าทางรีบร้อนแล้วออกไปบ้านไป ทั้งสามก็นั่งไหว้ตู้เจียอีกด้วย

Cut

ฉาก 9 : เหนื่อยทั้งกาย เหนื่อยทั้งใจ

ภายใน / ที่ทำงาน / ตอนบ่าย (0.13.00)

53. CU มือปราณีพลิกเปลี่ยนหน้าเอกสาร Cut
54. MS ปราณีพิมพ์งานหน้าคอม สีหน้าท่าทางไม่ค่อยสบาย Cut
55. CU นาฬิกาเปลี่ยนเวลาจาก 14.33 น. เป็น 16.02 น. Cut
56. MS ปราณีเก็บของลูกจากโต๊ะทำงานไป ออกขวาเฟรม Cut

ฉาก 10 : โดดเดี่ยว

ภายใน / ห้องรับแขก / ตอนเย็น (อ. 17.00)

57. LS กล้องกดปรานีเปิดประตูเข้าบ้านมาจากขวาเฟรม เหมอมองไปรอบๆ ก่อนเดินเข้า แล้วหยิบโทรศัพท์กดโทร ออกแล้วคุยโทรศัพท์

ปรานี

“อ้าวคุณ หายไปไหนกันหมดบ้านเลยนี่”

Cut

58. LS ปรานีเดินคุยโทรศัพท์มาจนถึงโต๊ะ

สมศักดิ์

“อ้อผมพามาออกมาซื้อของหนะ ก็มารับไอปิ่น”

ปรานี

“อืม ฉันกลับมาถึงบ้านละ ไม่ค่อยสบายนิดหน่อย”

สมศักดิ์

“อ่าว..คุณเป็นอะไรมากไหม”

Cut

59. MS ปรานีกดวางโทรศัพท์ก่อนสมศักดิ์จะพูดจบ แล้วเก็บโทรศัพท์เข้ากระเป๋า ก่อนเดินตรงเข้าไปที่ครัว มองรอบบ้านตรวจตา แล้วเปิดไฟกลางบ้าน ไฟกะพริบติ๊ดๆ ดับๆจนดับลง

Cut

60. CU เธอเดินกลับไปไปที่ไฟอีกครั้งแล้วปิดเปิดใหม่ แต่ไฟก็ยังคงติ๊ดๆดับๆเช่นเดิม เธอมีสีหน้าแปลกใจก่อนหันไปมองหน้าบ้าน

Cut

61. LS ปรานีมองไปรอบๆบ้านที่มีดสนิท แล้วเดินออกไปดูหน้าบ้าน

Cut

62. MS ปรานีเปิดประตูเดินออกไปอยู่กลางลานจอดรถแล้วมองไปบ้านข้างขวาที่ชายที่

Cut

63. CU สีหน้าเธอหวาดระแวงรีบวิ่งเข้าบ้านผ่านโต๊ะกินข้าว กำลังจะก้าวเท้าขึ้นบันได แต่เหมือนเห็นใครก็ค่อยๆ กลับหันไปดูด้านซ้าย
Cut
64. CU รับด้านหลังของปราณีที่ค่อยๆ หันขวามาเจอแล้วสะดุ้งตัวหันกลับไป
Cut
65. CU ปราณีถอนหายใจแล้วก้าวเท้าเดินขึ้นบันไดก้าวแรกก็ต้องหยุด มีเสียงเท้าชาดังมาจากโต๊ะกินข้าวเธอหันไปมอง
Cut
66. CU บนโต๊ะกินข้าวมีชุดถ้วยน้ำชาแล้วเหยือกชาร้อนตั้งอยู่ในถ้วยน้ำชามีน้ำชาร้อนควั่นขึ้น เหมือนเพิ่งเทไปไม่นาน
Cut
67. MS ปราณีนั่งและมองไปซ้ายทีขวาที
Cut
68. CU รูปอากที่ตั้ตั้งอยู่ตกพับลงมา
Cut
69. MS ปราณีสะดุ้งถอยตัวหนีไปยืนกลางบ้าน
Cut
70. CU ปราณีหันมองทางโต๊ะกินข้าวอีกครั้ง เห็นชายชรานั่งอยู่
Cut
71. MS Till down ตามเธอขึ้นนั่งก่อนจะขาสั่นค่อยๆ หดแรง ขาอ่อนลงกับพื้น แล้วหันกลับไปมองรูปอาก
Cut
72. CU รูปอากที่กลับมามั่งเหมือนเดิม
Cut
73. MS ปราณีตกใจสะดุ้งถอยหลังไปหนึ่งที
Cut
74. CU ดิจูเอี้ยไฟติด มีรูปปักอยู่ และถ้วยน้ำชาตั้งอยู่ข้างหน้า
Cut
75. CU ปราณีที่สติไม่อยู่กับเนื้อกับตัวค่อยๆ สะอึกสะอื้นและร้องไห้ออกมาในที่สุด

Dolly Out+Cut

ฉาก 11 : สำนัก

ภายใน / ห้องครัว / ตอนเช้า (พ.10.00)

76. CU Panตามปราณีเทน้ำชาลงถ้วยแล้วเดินถือไปหน้าตึງเอี้ย Cut
77. LS ปราณียกชวดด้วยน้ำชาออกมาวางไว้หน้าตึງเอี้ย มือเธอนับรูปออกมาจากซอง 3ดอก แล้วจุดไฟว้ตึງเอี้ยและกำลังจะลุก เหลือบไปเห็นรูปอากง เลยไหว้และมองไป Cut
78. CU ทีหน้าปราณีที่ไหว้มองรูปอากง แล้วยิ้มให้ Cut
79. LS ปั่นกับสมศักดิ์เดินลงจากบ้านมาเห็นปราณีที่กำลังไหว้อากงอยู่ Cut
80. LS อาม่าเดินออกจากห้องเห็นทั้งสาม Cut
81. CU อาม่ายืนยิ้มแล้วมองไปที่รูปอากงก่อน หันไปทางปราณี Cut

ฉาก 12 : รู้และเข้าใจ

ภายนอก / สวนชู้ย / ตอนบ่าย (พ.13.00)

82. LS ทุกคนเดินถือของเข้ามาหน้าหลุมศพอากง แล้วอาม่าก็บอกให้ปั่นปุ่เสื่อ ก่อนใช้ให้ไปโปรยสายรุ้งกับสมศักดิ์ Cut
83. MS อาม่าเดินเข้าไปนั่งข้างๆปราณีแล้วหันไปมองหน้าเธอ

อาม่า

“ฉันก็ไม่ต่างจากเธอหรอก สมัยก่อนฉันเนี่ยฉันก็ทำมากกว่านี้อีก”

Cut

84. CU ปราณียิ้มรับแล้วมองหน้าอาม่า ก่อนมองตามอาม่าที่มีหลายสายตามองไปที่ หลุมศพแล้วยิ้ม
85. LS สมศักดิ์กับปิ่นกำลังช่วยกันโปรยสายรุ้งบนหลุมศพอากาศ
86. MS ปราณีมองตามปลายสายตาอาม่าไปด้านซ้ายของหลุมศพ
87. MS แทนสายตาปราณี เห็นอากงยืนยิ้ม แล้วมองกลับมาที่อาม่าก็กำลังยิ้มให้กันอยู่
88. LS สมศักดิ์เดินเอารูปที่จุดแล้วส่งให้ปราณีและแม่ ก่อนเขาจะนั่งข้างแม่ แล้วปิ่นนั่งข้างปราณี

(voice over เสียงอาม่า)

“ฉันบอกแล้ว ว่ามันเหนื่อยที่ต้องทำในสิ่งที่ตัวเองไม่เคยชิน
แต่ถ้าคนที่ได้รับความสุขคือครอบครัว ฉันพร้อม”

Dolly Out+Till Up

บทที่ 4

ขั้นตอนการทำงาน

4.1. ขั้นตอนก่อนถ่ายทำภาพยนตร์ (Pre-Production)

เริ่มจากข้าพเจ้าสรุปความต้องการของตนเอง แล้วก็หานักแสดง สถานที่ เสื้อผ้า หน้า ผม และของประกอบฉากที่จำเป็นต้องใช้ ด้วยความที่ภาพยนตร์เรื่องนี้เป็นแนวชีวิต ดังนั้นการหาของเพื่อใช้ประกอบการถ่ายทำจำเป็นต้องเลือกให้เข้ากับพื้นเพตัวละครที่เป็นกลุ่มคนชนชั้นกลาง ไม่หรูหราแต่ก็ไม่เรียบมาก ดังนั้นข้าพเจ้าจึงแบ่งหน้าที่ให้ทีมงานช่วยกันเลือกมา โดยที่ข้าพเจ้าก็ทำตารางเวลาการทำงานแล้วค่อยมาสรุปพร้อมกันว่าควรจะเป็นแบบไหน และได้ดังต่อไปนี้

4.1.1. การกำกับศิลป์ (Production Design)

ข้าพเจ้าเริ่มต้นด้วยการวางแผนและกำหนดความต้องการของตนเองกับทีมงานก่อนจะไปดูสถานที่จริงก่อนถ่ายทำ เพื่อจะจัดเตรียมและบันทึกสิ่งจำเป็นที่ยังขาดเหลืออยู่ สิ่งสำคัญในการเตรียมของทุกอย่างนั้นข้าพเจ้าคำนึงถึงพื้นเพของตัวละครเป็นหลัก ช่วงอายุ การใช้ชีวิต และบุคลิกภาพ ซึ่งเรื่องพวกนี้ก็เป็นเรื่องที่ต้องรอบคอบ เพื่อจะได้มีข้อผิดพลาดน้อยที่สุด

ด้วยวัยของตัวละครที่เป็นวัยกลางคนและมีผู้สูงอายุ เรื่องของเสื้อผ้า หน้า ผมจะเป็นในรูปแบบธรรมชาติมากที่สุดเพื่อให้เข้ากันอย่างสมจริง

และในส่วนของสถานที่ที่ข้าพเจ้าเลือกบ้านที่ผ่านการใช้งานมาก่อนแล้ว เพื่อสนับสนุนภูมิหลังของตัวละคร ที่อยู่บ้านนี้มาหลายปีซึ่งก็เหลือแต่จัดหน้าสถานที่ถ่ายทำ ข้าพเจ้าจะควบคุมทุกอย่างผ่านกล้อง เช็คเฟรมและองค์ประกอบในภาพ แล้วบอกทีมงานให้ไปเคลื่อนย้ายตามต้องการ และเพื่อความละเอียดข้าพเจ้าจะเช็คทุกเฟรมให้งานออกมาดีที่สุด

จากนั้นข้าพเจ้ากำหนดทริสของเรื่องตามบทภาพยนตร์ เพื่อให้ง่ายต่อการเคลื่อนย้ายในขั้นตอนสุดท้าย ข้าพเจ้าเลือกใช้สีโทนร้อน โดยยึดเหลืองอมส้ม เพราะหากส้มเกินไปจะทำให้ภาพยนตร์แรงกว่าบทที่ต้องการจะสื่อสาร

4.1.2. เสื้อผ้า

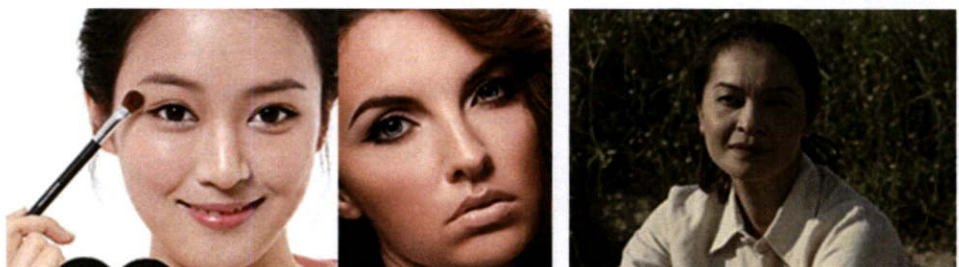
ด้วยพื้นเพตัวละครที่อยู่ในสังคมชนชั้นกลาง และนิสัยของตัวละครจึงไม่จำเป็นต้องแต่งตัวเยอะหรือหรูหราเท่าไรร์ ข้าพเจ้าจึงใช้วิธีหาในจากตู้เสื้อผ้าของแม่ และอาม่าก่อน

ภาพที่2 ตัวอย่างชุดที่จะใช้เข้าฉาก

4.1.3. การแต่งหน้า

เนื่องจากการถ่ายทำรอบแรก มีปัญหาเรื่องการแต่งหน้าตัวละคร บทปราณี หนักไปจนทำให้เธอดูแก่เกินวัยตัวละครที่ตั้งไว้ คราวนี้จึงตั้งใจเพื่อที่แต่งหน้าให้ดูธรรมชาติและบางที่สุดส่วนการแต่งหน้าไปทำงาน จะเพิ่มน้ำหนักของสีน้ำตาลเพื่อให้ตาดูคมชัดขึ้นเพียงเล็กน้อย แต่เนื่องจากริมฝีปากของนักแสดงคล้ำจึงต้องเพิ่มน้ำหนักของลิปสติกให้กลมกลืน ส่วนตัวละครอาม่า สมศักดิ์และปิ่น คือซบหน้าไม่ให้มีเหงื่อและแต่งให้บางเพื่อลบรอยค่านั้นเพียงเท่านั้น

ภาพที่3 ตัวอย่างการแต่งหน้าอย่างธรรมชาติ

4.1.4. การทำผม

และการทำผมก็เป็นอีกอย่างที่สำคัญในเรื่อง ซึ่งตัวละครหลักปราวามีเพียงสองทรงคือที่บ้านและที่ทำงาน ส่วนตัวละครอื่นก็คือเก็บผมตามปกติเพื่อไม่ให้รุงรังหรือปิดหน้าจนเกินไป

ภาพที่ 4 ตัวอย่างการทำผมไปทำงาน (รวบตึงและมัดเป็นหางม้า)

4.1.5. สถานที่บ้าน

ข้าพเจ้าเลือกใช้บ้านทาวน์โฮมเพื่อแสดงออกของฐานะปานกลาง ภายในบ้านปูด้วยพื้นหินอ่อน จากการศึกษาที่บ้านคนจีนมีความเชื่อเรื่องการปูพื้นหินอ่อนเพราะสะดวกกับการเดินของผู้สูงอายุ ไม่ลื่นไม่ขรุขระจนเกินไป

ภาพที่ 5 บ้านทาวน์โฮมที่บางนา ของนายวงศธร พรหมแก้ว

4.1.6. สถานที่อวงซุ่ย (สุสานกังแฮ จ.ชลบุรี)

สถานที่นี้จะเป็นฉากสุดท้ายเพื่อคลี่คลายเหตุการณ์ทุกอย่างในเรื่อง ซึ่งข้าพเจ้าเลือกขนาดอวงซุ่ยประเมินตามฐานะของตัวละคร

ภาพที่6 สุสานกังแฮ จ.ชลบุรี ของครอบครัวนางสาวฉวีภาณี สมศักดิ์

4.1.7. การคัดเลือกนักแสดง

การคัดนักแสดงเป็นอีกอย่างที่ข้าพเจ้าสนใจและเข้มงวดเป็นอย่างมากด้วยเหตุผลของ บทภาพยนตร์เรื่องนี้ที่ต้องการการแสดงออกอย่างชัดเจนในเรื่องของความรู้สึกของตัวละครที่มีต่อเหตุการณ์ต่างๆที่เข้ามาในชีวิต ซึ่งเป็นเรื่องสำคัญเกี่ยวกับการกระทำโต้ตอบ ดังนั้นข้าพเจ้าเลือกฉากสำคัญในบทเพื่อเป็นการคัดเลือกนักแสดงในทุกๆบท ซึ่งมีเพียงสองบทที่ข้าพเจ้าวางไว้ไม่คัดเลือกคือ อาม่าและปิ่น ซึ่งบุคลิกภาพตัวละครของอาม่ากับปิ่นก็ถูกเขียนมาจาก ลักษณะของทั้งสองในชีวิตจริง ดังนั้นก็เหลือแต่บทปราณีและสมศักดิ์ที่จะคัดเลือก ซึ่งข้าพเจ้าให้คนที่มาคัดเลือกอ่านบทและถามถึงความเข้าใจในตัวละครก่อนแล้ว ค่อยแสดงตามอารมณ์ของบทเพื่อดูสีหน้าท่าทางและแววดาวว่าจะส่งอารมณ์หรือแสดงมันออกมาอย่างน้อยเพียงไร แล้วจึงค่อยๆปรับเพื่อให้เข้ากับลักษณะที่ข้าพเจ้าวางไว้อย่างสมบูรณ์ที่สุด

ภาพที่7 นักแสดงที่ผ่านการคัดเลือก

เริ่มจากซ้ายสุด ไปขวาสุด

คนที่1 นางอาภาณี มาตา อายุ ปี (เอียง)

พี่เอียงเป็นคนที่มีบุคลิกตรงตามที่วางไว้โดยสมบูรณ์ แต่ยังคงเป็นปัญหาที่เธอเป็นคนไม่เคยแสดง ไม่ชอบและขี้อายมากๆ แต่เมื่อได้อ่านบทและพูดคุยกับเธอแล้ว ทำให้เธอยอมมาเล่นให้ พี่เอียงต้องมีการปรับสีหน้าในการแสดงออก เพราะโดยปกติแล้วเธอเป็นคนแสดงออกชัดเจนจนเมื่อผ่านกล้องแล้วมันชัดเจนเกินกว่าที่ต้องการ และเมื่อผ่านการแคสติ้งทำให้ข้าพเจ้าพบปัญหาว่า พี่เอียงเป็นคนที่มีความขี้อายไม่นิ่ง วอกแวกตลอดเวลา สาเหตุเป็นเพราะเธอรู้สึกเขินกล้องที่จับภาพเธออยู่ ข้าพเจ้าจึงมีการซ้อมบทกับกล้องเสมอเพื่อเป็นความเคยชินให้แก่พี่เอียงในวันถ่ายทำ

คนที่2 นางปณชรัสมิ์ พัฒนศรีวงศ์ อายุ74ปี (อาม่า)

เนื่องจากลักษณะของตัวละครที่ข้าพเจ้าวางไว้ ซึ่งอิงมาจากเรื่องจริงนั้น ลักษณะตัวละครอาม่า ข้าพเจ้าก็เขียนจากอาม่าของข้าพเจ้าเอง ข้าพเจ้าจึงขอให้อาม่ามาเล่นในบทนี้ให้ ท่านเป็นคนขี้ใจและมีการใช้ชีวิตตามวัฒนธรรมจีนแต่เด็ก และผ่านการแสดงมาก่อนในชีวิตจริง จึงง่ายต่อการรับบทนี้แต่อาม่าเป็นคนที่อ่านหนังสือไม่ออก การอ่านบทจึงเป็นเรื่องที่ยาก ข้าพเจ้าจึงขอให้แม่และน้องคอยอ่านและบอกเพื่อทำ ความเข้าใจเบื้องต้นก่อนวันถ่ายทำ

คนที่3 นายปารเมศ เหล่ามวง อายุ38ปี (กรุง)

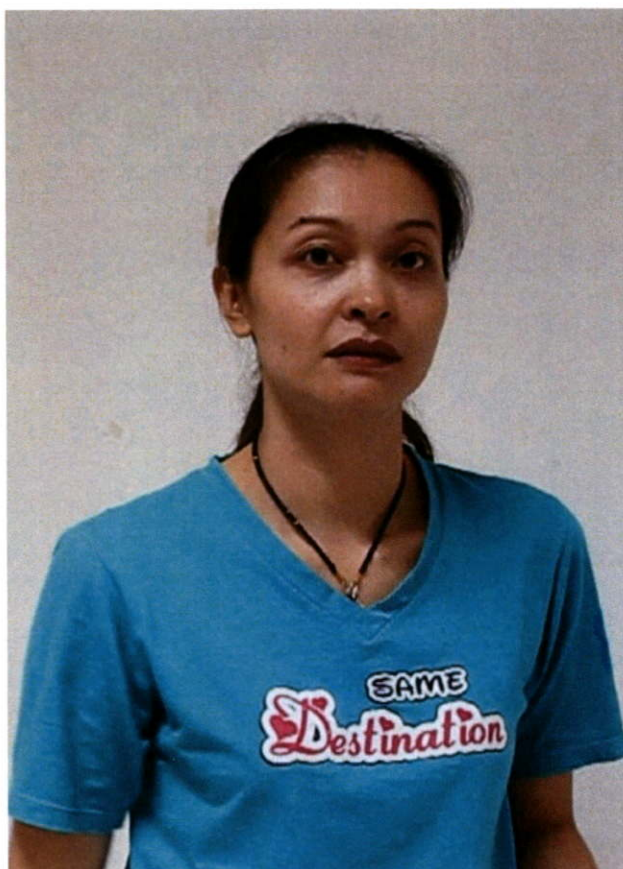
เนื่องจากบทสมศักดิ์ต้องการคนที่บุคลิกที่เป็นพ่อคน และมีความคิดเป็นเหตุเป็นผล ข้าพเจ้าจึงได้พี่กรุงมีประสบการณ์ในเรื่องการแสดงอยู่แล้ว จึงง่ายที่เขาจะเข้าถึงตัวละคร ทำให้ไม่มีปัญหาเกี่ยวกับตัวละครสมศักดิ์เท่าไร เพียงแต่เขาจะมีท่าทางที่เป็นมาคนักธุรกิจเกินไป ข้าพเจ้าก็จำเป็นต้องปรับลดลงเพื่อให้สมกับตัวละคร

คนที่4 เด็กชายปารย์พิรัชย์ ผดุงเจริญ อายุ15ปี (บีม)

ในบทบาทของบีม เป็นเด็กประถมวัยกำลังโต ข้าพเจ้าได้น้องชายแท้ๆเพื่อ มาเล่นในบทนี้ให้ง่ายต่อการกำกับและควบคุม เพราะบีมเป็นคนมีประสบการณ์ในด้านการแสดงมา (Suckseed ห่วยขั้นเทพ รับบท“ดวง”ตอนเด็ก)

Casting Sheet

Date : 27 มกราคม 2557

Title : ต่าง / เข้าใจ

ชื่อเล่น : เอี้ยง

บทบาท : ปรานี

ชื่อ-สกุล	นางอาภาณี มาตา				
ที่อยู่	41/10 รร.ทหารการเงิน ถนนเกิดดำริ นครไชยศรี ดุสิต กทม.10300				
โทรศัพท์	088-973-6553	เพศ	หญิง	อายุ	42
อีเมลล์		สัญชาติ	ไทย	ค่าตัว	

สัดส่วน :

ขนาดเสื้อผ้า :

ส่วนสูง	172	น้ำหนัก	60	เสื้อ	m	กางเกง	m
อก		เอว		รองเท้า	40	กระโปรง	
สะโพก		ผม	ดำ	หมวก			

หมายเหตุ :

Casting Sheet

Date : 20 ธันวาคม 2556

Title : ต่าง / เข้าใจ

ชื่อเล่น :

บทบาท : อาม่า

ชื่อ-สกุล	นางปุ่นชรัสมิ์ พัฒนศรีวงศ์				
ที่อยู่	รามคำแหง 24 หัวหมาก บางกะปิ กทม.				
โทรศัพท์	080-910-5096	เพศ	หญิง	อายุ	72
อีเมลล์		สัญชาติ	ไทย	ค่าตัว	

สัดส่วน :

ขนาดเสื้อผ้า :

ส่วนสูง	167	น้ำหนัก	70	เสื้อ	xxl	กางเกง	ยางยืด
อก		เอว		รองเท้า	41	กระโปรง	
สะโพก		ผม	ขาวน้ำตาล	หมวก			

หมายเหตุ :

Casting Sheet

Date : 21 เมษายน 2557

Title : ต่าง / เข้าใจ

ชื่อเล่น : กรุง

บทบาท : สมศักดิ์

ชื่อ-สกุล	นายปราเมศ เหล่ามั่ง				
ที่อยู่	เมืองทองธานี ตำบลบ้านใหม่ อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี				
โทรศัพท์	081-205-2078	เพศ	ชาย	อายุ	38
อีเมลล์		สัญชาติ	ไทย	ค่าตัว	

สัดส่วน :

ขนาดเสื้อผ้า :

ส่วนสูง	183	น้ำหนัก	78	เสื้อ	xl	กางเกง	
อก		เอว		รองเท้า	43	กระโปรง	
สะโพก		ผม	ดำ	หมวก			

หมายเหตุ :

Casting Sheet

Date : 20 ธันวาคม 2556

Title : ต่าง / เข้าใจ

ชื่อเล่น : บีม

บทบาท : บั๊น

ชื่อ-สกุล	เด็กชายปาร์ตี้พีรชย์ ผดุงเจริญ				
ที่อยู่	รามคำแหง 24 หัวหมาก บางกะปิ กทม.				
โทรศัพท์	086-644-7786	เพศ	ชาย	อายุ	15
อีเมลล์		สัญชาติ	ไทย	ค่าตัว	

สัดส่วน :

ขนาดเสื้อผ้า :

ส่วนสูง	173	น้ำหนัก	59	เสื้อ	m	กางเกง	m
อก		เอว	29	รองเท้า	42	กระโปรง	
สะโพก		ผม	ดำ	หมวก			

หมายเหตุ :

4.1.7. ของประกอบฉาก

ของจำเป็นที่ควรมีในเรื่องคือตี่จูเอี้ยและของไหว้ที่ฮวงซุ้ย เราไม่สามารถเคลื่อนย้ายตี่จูเอี้ยที่บ้านได้ จึงจำเป็นต้องซื้อเพื่อการถ่ายทำครั้งนี้

ภาพที่ 8 ตี่จูเอี้ย, สายรุ้ง กระดาษเงินกระดาษทองและของไหว้

เอกสารแยกย่อยบท
SCRIPT BREAKDOWN SHEET

วันที่ : 27 เมษายน 2556

ชื่อเรื่อง : ต่าง/เข้าใจ

ภายใน

ผู้กำกับ : นางสาวประวีร์รัชย์ ผดุงเจริญ

ฉาก : 5,6,6.1,10

สถานที่ถ่ายทำ : บ้านที่บางนา (นายวงศธร พรหมแก้ว)

นักแสดง	โทรศัพท์	อุปกรณ์ประกอบฉาก	
1. นางสาวอาภาณี มาตา 2. นางปทุมศรี สัมพันธ์ศรีวงศ์	088-973-6553 080-910-5096	คอมพิวเตอร์, แฟ้มเอกสาร, โทรศัพท์, รองเท้าหลายคู่จัดวางบนชั้น, โฟมล้างหน้า, ชั้นวางของใกล้ตู้เสื้อผ้า, กระจกครีม, เครื่องสำอางค์, ถ้วยน้ำชา, รูปอากาศตั้งโต๊ะ	
ผม/หน้า			
ปราณี : แต่งธรรมชาติ, แต่งไปทำงาน, ผมรวบดึง อาม่า : ซับหน้ามันและแต่งให้ธรรมชาติ		เทคนิคพิเศษ	
เครื่องแต่งกาย		อุปกรณ์ Dolly	
ปราณี : เสื้อแขนสั้นลายเสือ(5-6.1), เสื้อแขนสาม ส่วนลายขาวดำ(10) อาม่า : เสื้อสีเขียวน้ำเงินลายกราฟฟิค(6.1)		กล้อง	
		Sonynex Nex SF100	
		เสียง/ดนตรี	สถานที่
			ห้องรับแขก ห้องครัว ห้องนอน
การขนส่งและยานพาหนะ			
ตัวประกอบ		ตัวแสดงแทน	
นักแสดงผาดโผน		นักแสดงพิเศษ	

หมายเหตุ

เอกสารแยกย่อยบท
SCRIPT BREAKDOWN SHEET

วันที่ : 28 เมษายน 2556

ชื่อเรื่อง : ต่าง/ เข้าใจ

ภายใน

ผู้กำกับ : นางสาวประวีร์รัชย์ ผดุงเจริญ

ฉาก : 1,2,10

สถานที่ถ่ายทำ : บ้านที่บางนา (นายวงศธร พรหมแก้ว)

นักแสดง	โทรศัพท์	อุปกรณ์ประกอบฉาก	
1. นางสาวอาภาณี มาตา	088-973-6553	กระเป๋าเสื้อผ้าของอาม่า, นาฬิกาแขวนผนัง, รูปอากงตั้งโต๊ะ, ติจู่เอี้ย, กระจ่างนักเรียนป็น, ข้าวต้มปลา 2 ถุง, แกงหน่อไม้ 1 ถุง, ผ้าเช็ดหัว, คริม, ติจู่เอี้ย, รูป, กาน้ำชา, ปลานึ่ง, ผักเคียงฉ่ายหมู, ข้าวต้ม 1 โถ, คอมพิวเตอร์, แฟ้มเอกสาร, โทรศัพท์	
2. นางปณชรัสมิ์ พัฒนศรีวงศ์	080-910-5096		
3. นายปารเมศ เหล่ามั่ง	081-205-2078		
4. นายปาร์ย์พัริชย์ ผดุงเจริญ	086-644-7786		
ผม/หน้า			
ทุกตัวละครแต่งให้ดูเป็นธรรมชาติและเก็บผมไม่ให้รุงรังปิดหน้า		เทคนิคพิเศษ	
เครื่องแต่งกาย		อุปกรณ์ Dolly	
ปราณี : เสื้อสีครีมแขนสามส่วน กางเกงสีฟ้าสามส่วน(1), เสื้อยืดขาว กางเกงยาว(2), เสื้อแขนสามส่วนลายขาวดำ(10)		กล้อง	
สมศักดิ์ : เสื้อโปโลแขนสั้น(1) ปั้น : ชุดนักเรียน(1)		Sonynex Nex SF100	
อาม่า : เสื้อแขนยาวสีน้ำตาล(1)		เสียง/ดนตรี	สถานที่
การขนส่งและยานพาหนะ			ห้องรับแขก ห้องครัว ห้องนอน
ตัวประกอบ		ตัวแสดงแทน	
นักแสดงผาดโผน		นักแสดงพิเศษ	

หมายเหตุ

เอกสารแยกย่อยบท
SCRIPT BREAKDOWN SHEET

วันที่ : 29 เมษายน 2556

ชื่อเรื่อง : ต่าง/เข้าใจ

ภายใน

ผู้กำกับ : นางสาวประวีร์รัชย์ ผดุงเจริญ

ฉาก : 7,8,11,10

สถานที่ถ่ายทำ : บ้านที่บางนา (นายวงศธร พรหมแก้ว)

นักแสดง	โทรศัพท์	อุปกรณ์ประกอบฉาก	
1. นางสาวอาภาณี มาตา	088-973-6553	พริกแกงหมู 1 ถุง, ต้มจืด 1 ถุง, ต้มข่าไก่, ติจุกอ๊วย, รุป, ถ้วยน้ำชา, น้ำชา, คอมพิวเตอร์, แฟ้มเอกสาร, โทรศัพท์,	
2. นางปทุมศรี สัมพันธ์พัฒนศิริวงศ์	080-910-5096		
3. นายปารเมศ เหล่ามั่ง	081-205-2078		
4. นายปารย์พิรัชย์ ผดุงเจริญ	086-644-7786		
ผม/หน้า			
ทุกตัวละครแต่งให้ดูเป็นธรรมชาติและเก็บผม ไม่ให้รุงรังปิดหน้า		เทคนิคพิเศษ	
เครื่องแต่งกาย		อุปกรณ์ Dolly	
ปราณี : เสื้อแขนสั้นลายเสือ(7), เสื้อแขนสาม ส่วนลายขาวดำ(8,10), เสื้อคริม(11)		กล้อง	
อาม่า : เสื้อสีเขียวเงินลายกราฟฟิค(7), เสื้อน้ำตาล(8) สมศักดิ์ : เสื้อแขนสั้นลายสก๊อต(7), เสื้อคริม(8) ปั้น : ชุดนักเรียน(8)		Sonynex Nex SF100	
การขนส่งและยานพาหนะ		เสียง/ดนตรี	สถานที่
			ห้องรับแขก ห้องครัว
ตัวประกอบ		ตัวแสดงแทน	
นักแสดงผาดโผน		นักแสดงพิเศษ	

หมายเหตุ

เอกสารแยกย่อยบท
SCRIPT BREAKDOWN SHEET

วันที่ : 30 เมษายน 2556

ชื่อเรื่อง : ต่าง/เข้าใจ

ภายนอก

ผู้กำกับ : นางสาวประวีร์รัชย์ ผดุงเจริญ

ฉาก : 12

สถานที่ถ่ายทำ : สุสานก้งแฮ จ.ชลบุรี

นักแสดง	โทรศัพท์	อุปกรณ์ประกอบฉาก	
1. นางสาวอาภาณี มาตา	088-973-6553	กล้วย, ส้ม, แอปเปิ้ล, ไข่, ไข่ไก่, เบ็ด, อาหาร, ขนมหวาน, ขนมเปียะ, ข้าว 1 หม้อ, น้ำชา 1 กา, กระดาษเงินกระดาษทอง	
2. นางปณชรัสมิ์ พัฒนศรีวงศ์	080-910-5096		
3. นายปารเมศ เหล่ามั่ง	081-205-2078		
4. นายปาร์ย์พีรัชย์ ผดุงเจริญ	086-644-7786		
5. นายสิทธิชัย ภูมิศิริกรณ์	087-911-9353		
ผม/หน้า			
ทุกตัวละครแต่งให้ดูเป็นธรรมชาติและเก็บผม ไม่ให้รุงรังปิดหน้า		เทคนิคพิเศษ	
เครื่องแต่งกาย		อุปกรณ์ Dolly	
ปราณี : เสื้อครีม กางเกงยาวสีดำ อาม่า : เสื้อน้ำตาลดอกไม้มากางเกงสีดำ สมศักดิ์ : เซ็ตสก๊อตสีฟ้า กางเกงดำ ปิ่น : เสื้อยืดขาว กางเกงสามส่วน		กล้อง	
การขนส่งและยานพาหนะ		Sonynex Nex SF100	
รถตู้ 1 คัน		เสียง/ดนตรี	สถานที่
ตัวประกอบ		ตัวแสดงแทน	
นักแสดงผาดโผน		นักแสดงพิเศษ	

หมายเหตุ

4.2. ขั้นตอนการถ่ายทำภาพยนตร์ (Production)

การถ่ายทำภาพยนตร์เรื่องนี้ถูกถ่ายทำไปแล้วครั้งหนึ่ง ในวันที่ 4-8 กุมภาพันธ์ 2557 แต่ได้เกิดข้อผิดพลาดหลายอย่าง ขาดรายละเอียดในหลายจุด ซึ่งทำให้ข้าพเจ้าตัดสินใจจะถ่ายใหม่ทั้งเรื่อง โดยมีการปรับบทให้กระชับกับเนื้อหาและเข้าใจง่ายต่อคนดู ซึ่งมีการเปลี่ยนนักแสดงอีกด้วย รวมถึงการแจกแจงหน้าที่ต่างๆให้ทีมงานอย่างชัดเจนและรอบคอบ

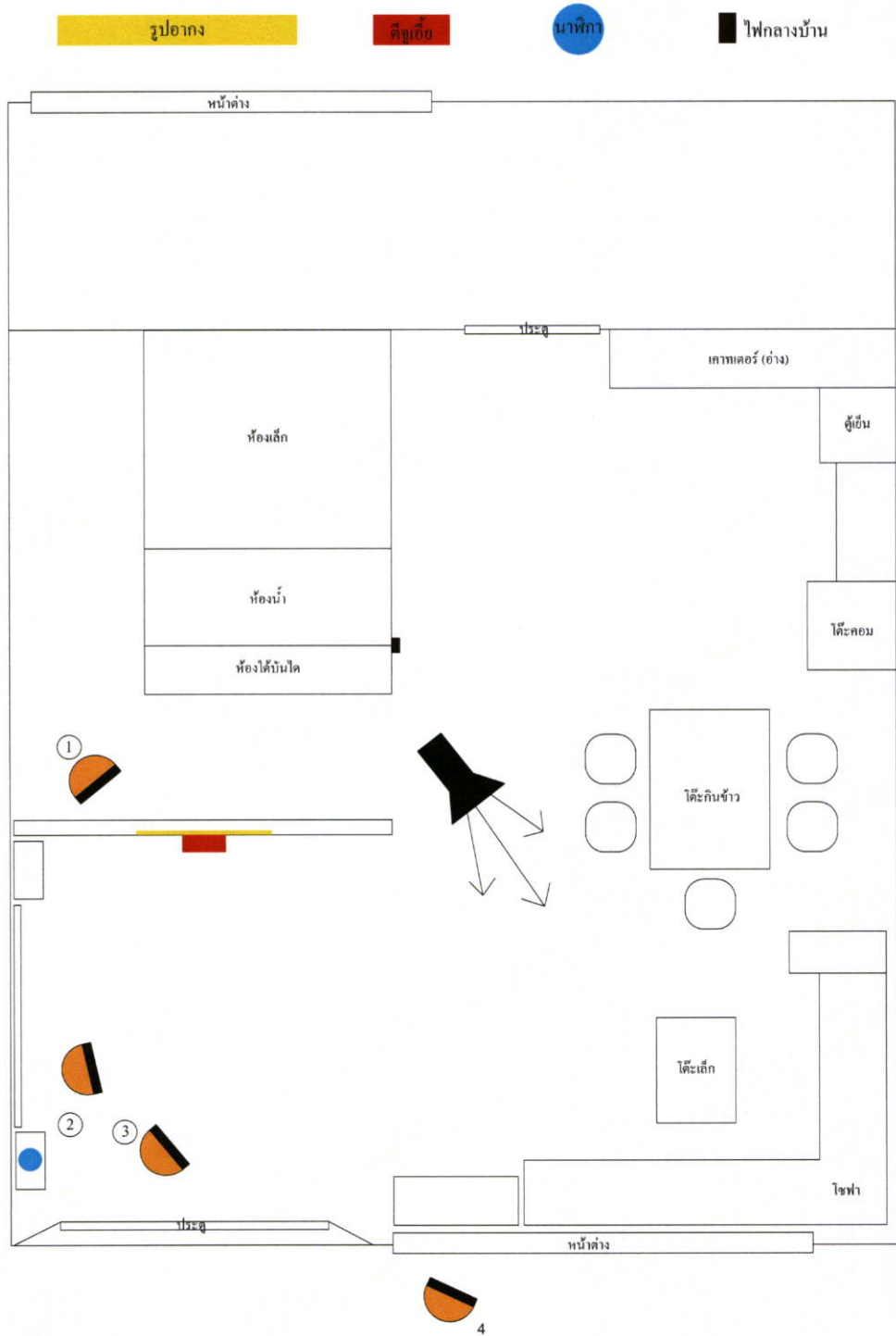
4.2.1. การกำกับการแสดงและควบคุมอารมณ์

เนื่องจากนางอาภาณี มาตาไม่มีประสบการณ์ด้านการแสดงมาก่อน จึงเรียกมาลองฝึกซ้อมละครต่อบทก่อนวันถ่ายทำจริง ข้าพเจ้าเลือกให้เธออ่านบทให้จบและให้เขาลองเล่นฉากอารมณ์ ด้วยบุคลิกภาพของเธอเป็นคนตื่นตัวตลอดเวลาและขี้เงินทำให้กล้าบ้างไม่กล้าบ้าง ข้าพเจ้าจึงพยายามอธิบายเกี่ยวกับการถ่ายทำและทีมงานว่ามีใครบ้างเพื่อที่เขาจะได้สะดวกใจเวลาเล่น และเมื่อเขาได้ซ้อมบ่อยๆกับทีมงานเพื่อต่อบท เขาจึงเริ่มชินและปรับตัวสามารถแสดงหายเกร็งได้ ส่วนคนที่ได้รับบทอาภาณี สมศักดิ์และปิ่น ทั้งสามมีประสบการณ์เกี่ยวกับการแสดงมาก่อน ข้าพเจ้าจึงเชื่อมั่นว่าพวกเขาสามารถเล่นได้ตามคาแรคเตอร์ที่กำหนดหน้ากอง และด้วยเวลาที่จำกัดทำให้ไม่สามารถพาทั้ง4คนมาลองเล่นด้วยกันก่อนวันถ่ายทำได้ ดังนั้นข้าพเจ้าจึงตัดสินใจให้ช่วงเช้าของวันถ่ายทำ ซึ่งเป็นช่วงเตรียมงานของทีมงานทุกฝ่าย ข้าพเจ้าจึงใช้เวลาช่วงนี้ให้นักแสดงได้ทำสมาธิและฝึกซ้อมกัน โดยที่มีผู้ดูแลเกี่ยวกับการแสดงควบคุมอยู่และเมื่อทุกอย่างเตรียมพร้อมข้าพเจ้าจะให้นักแสดงลงมาซ้อมกับสถานที่และกล้องอีกครั้งเพื่อความมั่นใจ และหากไม่ลงตัว ข้าพเจ้าจะเป็นคนกำกับเองอีกครั้ง เพื่อเป็นการสรุปให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกันมากที่สุดเกี่ยวกับการแสดงระหว่างข้าพเจ้าและนักแสดง ข้าพเจ้าเลือกให้นักแสดงเล่นยาวจนจบฉากนั้นๆ แล้วค่อยถ่ายเก็บเปลี่ยนมุมกล้องอีกทีตามความต้องการ

4.2.2. การจัดไฟ จัดมุมกล้องและการบันทึกภาพ

เรื่องนี้เป็นเรื่องสำคัญสำหรับการถ่ายทำภาพยนตร์มาก ซึ่งข้าพเจ้าก็ได้วางแผนและทำตารางเวลาต่างๆเพื่อเตรียมการถ่ายทำอย่างละเอียด เมื่อทำเสร็จแล้วข้าพเจ้าได้แจ้งบอกทีมงานให้เตรียมตัวก่อนวันถ่ายทำ 5 วัน ข้าพเจ้าจึงนัดช่างกล้องและผู้ช่วยไปสถานที่ถ่ายก่อนวันจริง เพื่อไปดูมุมกล้อง วางซ็อต จัดไฟและเขียนแปลนออกมาในทุกๆฉากที่มีการเปลี่ยนมุมกล้อง และการไปที่สถานที่ถ่ายทำก่อนวันถ่ายจริงทำให้รู้ว่าบ้านทาวน์โฮมนั้น มีแสงจากพระอาทิตย์เข้าน้อยมากถึงแม้เป็นเวลาเช้าหรือกลางวันก็ตาม เป็นเพราะตามลักษณะของทาวน์โฮมนั้นบ้านทุกๆหลังจะอยู่ติดกัน และก็มีหลังคาทึบสีดำบังแสงไว้ ทำให้แสงในบ้านน้อย ทำให้เราจำเป็นต้องเพิ่มไฟนอกตัวบ้านขณะถ่ายทำเพื่อทดแทนแสงจากดวงอาทิตย์

ตัวอย่างการวางแปลนห้องและไฟ ฉาก 1

ภาพที่ 9 ตัวอย่างการวางแปลนห้องและไฟ ฉาก 1

จากตัวอย่างการวางแปลนกล้องและไฟ ฉาก 1

ฉากนี้เป็นฉากแรกตามตารางที่ต้องถ่ายของวันนี้ ซึ่งในบทภาพยนตร์เป็นเวลา 17.00 น. แต่เวลาจริง ณ ตอนนั้นคือ 10.00 น. จึงจำเป็นต้องจัดไฟเพื่อช่วยเพิ่มแสงสีในฉาก คล้ายกับเวลาเย็น

และในฉากนี้เป็นฉากที่สมศักดิ์พาอาม่าเข้ามาอยู่ในบ้านและทั้งสองก็นั่งคุยกันที่โซฟาในขณะปรามิไปเตรียมอาหารเย็น กล้องจะถูกตั้งนั่งหน้าบันได รับหน้าของนักแสดง 45 องศา

ตำแหน่งที่ 1 คือ ไฟ 800 วัตต์ใส่เทอร์สซิ่ง (หรือแผ่นกรองแสง)

ยกไฟสูง แล้วกดต่ำเพื่อไม่ให้ด้านเงาของอาม่าและสมศักดิ์มืดดำจนเกินไป

ตำแหน่งที่ 2 คือ ไฟ 1000 วัตต์ใส่เจลสีส้ม, เทอร์สซิ่ง (หรือแผ่นกรองแสง)

แล้ว Bounce หรือสาดขึ้นบนเพดาน เพื่อให้แสงสว่างกระจายคลุมพื้นที่การถ่ายทำ

ตำแหน่งที่ 3 คือ ไฟ 1000 วัตต์ ใส่เทอร์สซิ่ง (หรือแผ่นกรองแสง) 2 แผ่น

แล้วสาดตรงไปจุดที่ทั้งสองเล่นในฉาก นั่นคือบริเวณโซฟา เพื่อไม่ให้หน้าทั้งคู่ตกรเงา และมีดเกินไป

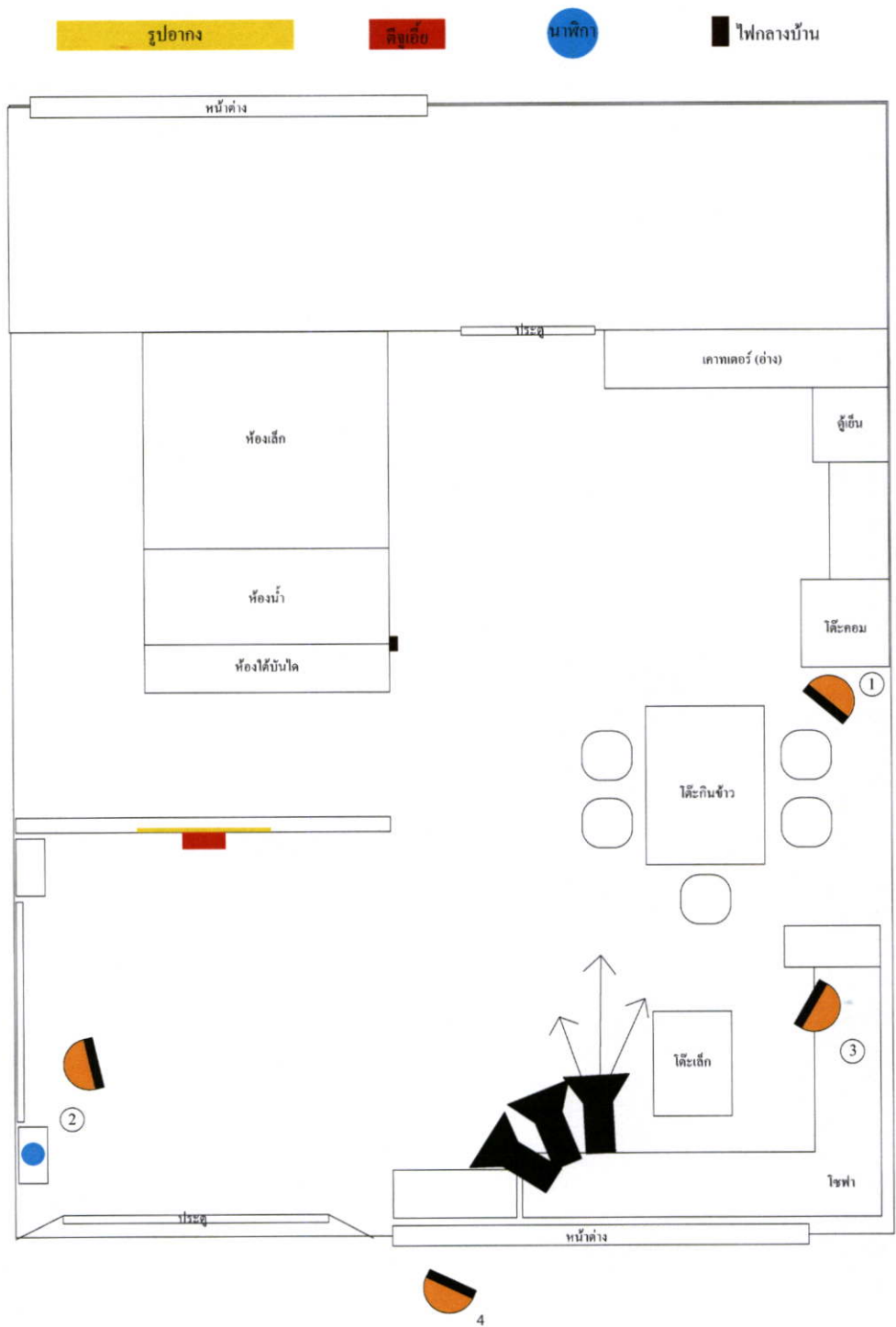
ตำแหน่งที่ 4 คือ ไฟ 2000 วัตต์ใส่เจลสีส้ม, เทอร์สซิ่ง (แผ่นกรองแสง) 2 แผ่น

ยกไฟสูงเกือบขอบหน้าต่างแล้วกดไฟต่ำพอประมาณเพื่อให้แสงตกกระทบผ่านกรงเหล็กของหน้าต่าง เพิ่มแสงเย็นจากนอกตัวบ้าน

ภาพที่ 10 ภาพบรรยากาศจากฉาก 1

ตัวอย่างการวางแผนกล่องและไฟ ฉาก 8

ภาพที่ 11 ตัวอย่างการวางแผนกล่องและไฟ ฉาก 8

จากตัวอย่างการวางแปลนกล้องและไฟ ฉาก 8

ฉากนี้ต่างจากฉากที่ 1 ตรงที่ว่า ในบทภาพยนตร์เป็นเวลา 09.00 น. แต่ตามตารางที่วางคิวถ่ายฉากนี้ถ่ายทำตอนเวลาจริง 14.00 น. ซึ่งก็ทำให้ต้องเพิ่มแสงให้เหมือนกับตามเวลาที่กำหนด และในฉากนี้เป็นฉากที่ปั่นกับสมศักดิ์กำลังช่วยอามาเตรียมน้ำชาและรูปเพื่อจะให้วิดีจูเอีย และปราวณีก็ลงมาพอดี กล้องจะถูกตั้งที่ขอบโซฟาติดฝั่งประตู และใช้ Dolly ติดตามการกระทำของนักแสดงในฉากเพื่อความต่อเนื่องในการใช้ Master Shot

ตำแหน่งที่ 1 คือ ไฟ 800 วัตต์ใส่เทรซซิ่ง (หรือแผ่นกรองแสง)

ยกไฟสูง Bounce หรือสาดขึ้นบนเพดาน เพื่อให้แสงสว่างกระจายคลุมพื้นที่

ตำแหน่งที่ 2 คือ ไฟ 800 วัตต์ใส่เทรซซิ่ง (หรือแผ่นกรองแสง)

ยกไฟสูงแล้วกดไฟลงมานิดเดียวให้แสงตกบริเวณโต๊ะกินข้าวที่มีสมศักดิ์เตรียมน้ำชาอยู่

ตำแหน่งที่ 3 คือ ไฟ 800 วัตต์ ใส่เทรซซิ่ง (หรือแผ่นกรองแสง)

แล้วสาดตรงไปจุดที่ปั่นนั่งอยู่ นั่นคือหน้าตึจูเอียที่กำลังจูดรูป เพื่อใช้แสงช่วยเพิ่มความสว่างให้กับหน้าของปั่น

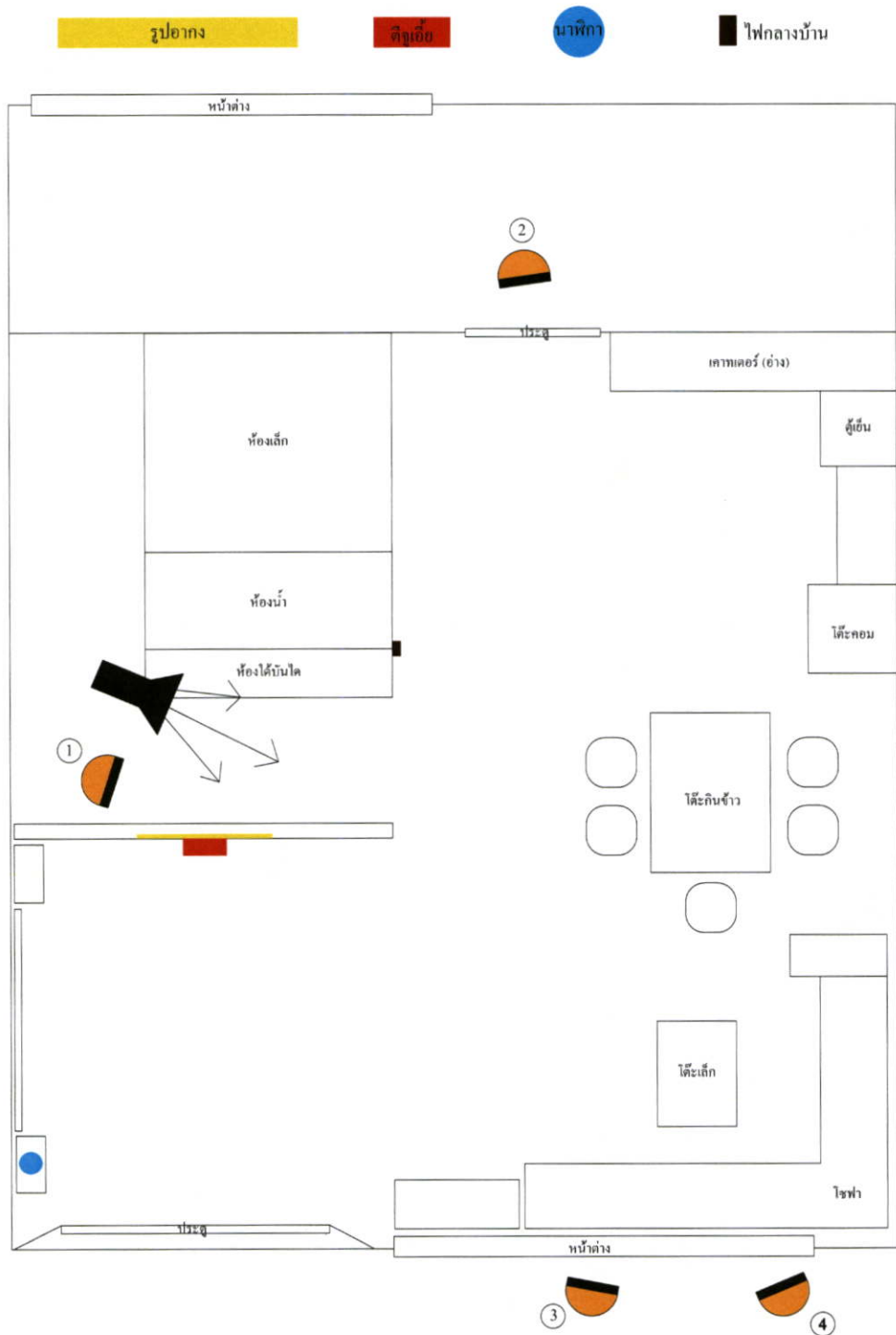
ตำแหน่งที่ 4 คือ ไฟ 2000 วัตต์ใส่เจลส้ม, เทรซซิ่ง (แผ่นกรองแสง)

ยกไฟสูงเกือบขอบหน้าต่างแล้วกดไฟต่ำพอประมาณเพื่อให้แสงตกกระทบผ่านกรงเหล็กของหน้าต่าง เพิ่มแสงคลุมบริเวณบันไดจนถึงโต๊ะกินข้าว

ภาพที่ 12 ภาพบรรยากาศจากฉาก 8

ตัวอย่างการวางแผนกล้องและไฟ ฉาก10

ภาพที่13 จากตัวอย่างการวางแผนกล้องและไฟ ฉาก10

จากตัวอย่างการวางแปลนกล้องและไฟ ฉาก 10

ฉากนี้ตามบทคือเวลา 20.00 น. และเราได้ถ่ายทำฉากนี้ตอนเวลาประมาณ 21.00 น. จึงไม่ค่อยต่างกันเท่าไร แต่ที่ยากคือต้องจัดไฟเพื่อไม่ให้นักแสดงจมไปกับฉาก เพราะความมืด และด้วยสีเสื้อผ้าของนักแสดงที่เข้มก็จะยิ่งทำให้มองไม่เห็นหน้านักแสดงเมื่อผ่านกล้อง

ฉากนี้เป็นฉากเหตุการณ์ก่อนหน้าที่ปรางิณีจะเจอกับมิตีที่สาม เธอกลับจากที่ทำงานแล้วไม่เจอใครอยู่บ้าน เลยโทรศัพท์หาสมศักดิ์ก่อนจะเดินเข้าครัวไป กล้องจะถูกตั้งอยู่ที่ชั้นบันได ซึ่งใช้อุปกรณ์ Dolly เพื่อเริ่มจาก Long Shot เคลื่อนตามปรางิณีจนตามคุยโทรศัพท์ก็กลายเป็น Medium Shot

ตำแหน่งที่ 1 คือ ไฟ 1000 วัตต์ใส่เจลบลู, เทรสซิ่ง (หรือแผ่นกรองแสง)

วางนอนอยู่ชั้นสอง แล้วหันหน้าไฟออกมาทางหน้าบ้าน ก่อนจะ Bounce หรือสาดขึ้นให้กระทบกับได้บันไดชั้นสอง เพื่อให้แสงกระจายคลุมเพียงเล็กน้อยเท่านั้น

ตำแหน่งที่ 2 คือ ไฟ 2000 วัตต์ใส่เจลบลู, เทรสซิ่ง (หรือแผ่นกรองแสง)

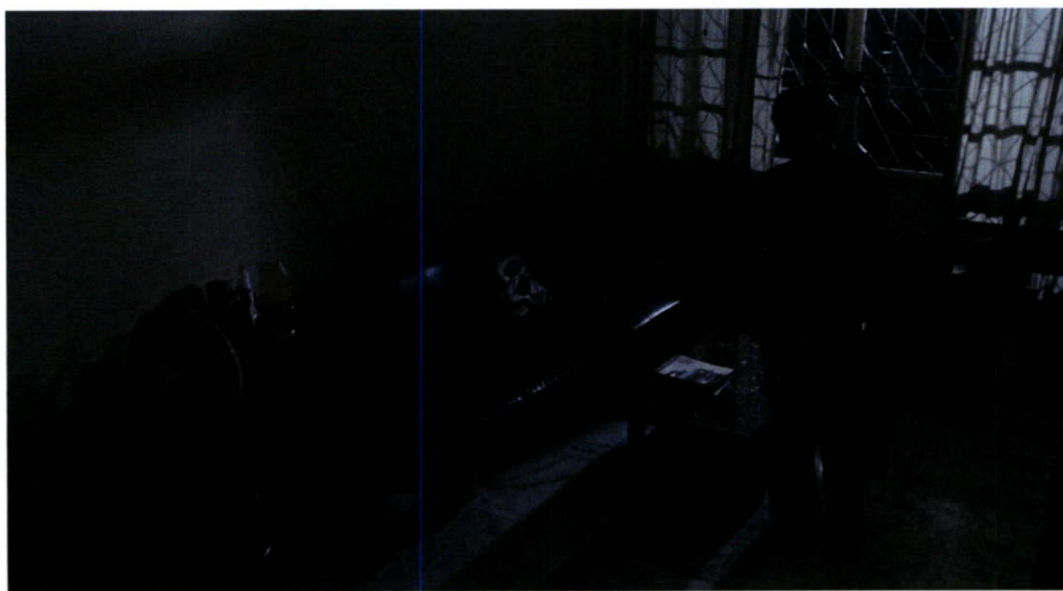
ยกไฟระดับพอดีแล้วสาดไฟเข้ามาในตัวบ้าน เป็นการเพิ่มแสงให้กับวัตถุที่เข้าเฟรมกล้องไม่ให้มืดเกินไป

ตำแหน่งที่ 3 คือ ไฟ 1000 วัตต์ ใส่เทรสซิ่ง (หรือแผ่นกรองแสง) 2 แผ่น

แล้วสาดเข้าบ้านผ่านกรงเหล็กแทนไฟนอกบ้านเท่านั้น

ตำแหน่งที่ 4 คือ ไฟ 800 วัตต์ใส่เจลบลู, เทรสซิ่ง (แผ่นกรองแสง)

เนื่องจากโซฟาที่ปรางิณีเดินผ่านตอนเข้าบ้านเป็นสีดำ ดังนั้นไฟดวงนี้จึงใช้สาดเข้าบ้านเพื่อเป็นแสงหลักคลุมพื้นที่บริเวณโซฟาไม่ให้จมไปกับบรรยากาศรอบๆ

ภาพที่ 14 ภาพบรรยากาศจากฉาก 8

สรุปการวางแผนกล้องและไฟ

จากการจัดวางไฟและกล้องที่เคยมาจัดวางไว้แล้วก่อนการถ่ายทำ ก็ถูกปรับเปลี่ยนให้ลงตัวตามสถานที่และเวลา ณ ตอนนั้นที่ถ่าย แต่ถึงยังไงก็ตามทั้งสามฉากที่ข้าพเจ้าได้ยกตัวอย่างมานั้น มีความแตกต่างกันที่เวลาในบทภาพยนตร์กับเวลาจริงไม่ตรงกัน ทำให้สภาพแสงไม่เป็นดั่งใจ จึงจำเป็นต้องเสียเวลาให้การจัดไฟใหม่ และเป็นการเสียเวลามากกว่าที่วางตามตาราง แต่ข้าพเจ้าก็สามารถควบคุมเวลาที่เลยไปได้ ด้วยการที่ให้นักแสดงเล่นยาวจนจบฉากเพื่อถ่ายเก็บ Master Shot ไว้ โดยให้นักแสดงเล่นซ้ำหลายรอบเพื่อป้องกันการผิดพลาดทั้งของนักแสดง ทีมงานและตากล้องเอง จากนั้นค่อยปรับเปลี่ยนมุมกล้องเพื่อถ่ายเจาะเป็นภาพขนาดแคบ รัศมีน้ำ หรือ Insert ของในฉาก เพื่อเพิ่มความน่าติดตามจากช็อตที่ถูก Insert และเป็นอีกวิธีที่ทำให้ควบคุมเวลาการทำงานได้มากอีกด้วย เพราะไม่จำเป็นต้องจัดไฟใหม่บ่อยครั้งสำหรับการเปลี่ยนขนาดภาพ หรือบางครั้งการเปลี่ยนขนาดภาพก็ไม่จำเป็นต้องย้ายไฟเลยก็ได้ แล้วแต่สมควร

4.2.3. การเพิ่มความหมายและอารมณ์จากภาพ

ข้าพเจ้าได้ใช้มิติที่สามเพื่อช่วยส่งเรื่องและบรรยากาศของหนังให้ปรางมีความคิดค้นภายใต้ความคิดตัวเองว่ามีศึบรรพบุรุษมาปรากฏตัวแสดงอิทธิฤทธิ์ ซึ่งการถ่ายทำใช้พื้นที่ว่างที่ตัวละครครอบครองพื้นที่เป็นการปล่อยเฟรมข้างตัวละครว่างราวกับมีคนอยู่ ซึ่งจะมีผลกับนักแสดงให้เล่นโต้ตอบอารมณ์กับวิญญาณที่ปรากฏตัว ดังนั้นภาพที่ออกมาจะทำให้คนดูรู้สึกไปพร้อมๆกับตัวละคร

ภาพที่ 15 สัญลักษณ์สื่ออย่างในเรื่อง (ถ้วยน้ำชา, ตีจูลีเย่, องกง, กรอบรูปอาทง)

4.2.4. ภาพเบื้องหลังการถ่ายทำ

ภาพที่ 16 รวมภาพเบื้องหลังการถ่ายทำ

4.3. ขั้นตอนหลังการถ่ายทำภาพยนตร์ (Post Production)

4.3.1. การลำดับภาพ

การลำดับภาพในเรื่อง “ต่าง / เข้าใจ” นั้นเป็นการตัดเมื่อจบฉาก โดยจะใช้ Longtake เป็นหลักแล้วค่อยแทรกภาพแคบเพื่อรับหน้าของตัวละครหลักในฉากนั้นๆ และด้วยที่เป็นภาพยนตร์แนวชีวิตที่ทำขึ้นมาเพื่อออกสอนและให้แง่คิดแก่คนดู จึงต้องให้เห็นสีหน้าและได้ยินบทพูดของตัวละครอย่างชัดเจน พยายามให้มีสิ่งรบกวนน้อยที่สุด เพราะข้าพเจ้าต้องการให้ผู้ชมค่อยๆ อธิบายไปกับตัวละครตัวนั้น รวมถึงโทนสีที่ข้าพเจ้าจะปรับให้เป็นสีโทนร้อน เพราะสีโทนร้อนความหมายของมันก็คือโทนสีที่อบอุ่น ซึ่งก็จะช่วยเสริมบรรยากาศของภาพยนตร์ได้ดียิ่งอย่างหนึ่ง

การลำดับภาพ (Rough Cut)

เมื่อตัดต่อเสร็จทั้งเรื่องในครั้งแรก ข้าพเจ้าได้ลองดูพร้อมเพื่อนๆ อีกครั้งเพื่อเป็นการตรวจทานและเช็คในสิ่งที่ยังขาดตกบกพร่อง สิ่งที่พบคือปัญหาเรื่องบางช็อตยาวเกินไปทำให้หนังอืดคุดำเนินไป จังหวะตัดยังไม่ต่อเนื่องดีและก็มีเรื่องเสียงที่มีเสียงแทรกกรบกวนหลายจุด ทำให้ข้าพเจ้าตัดสินใจตัดบางฉากออกไป เพื่อกระชับความยาว อีกทั้งยังสามารถกระชับเนื้อหาของเรื่องให้เข้าใจได้ง่ายขึ้นอีกด้วย ข้าพเจ้าตัดสินใจตัดฉาก 3 ในบ้าน เมื่อปรางค์ลงมาเห็นสมศักดิ์กำลังช่วยแม่เตรียมของไหว้ตู่เจี๋ยและเธอก็ไม่พอใจที่อาม่าติเธอ และเมื่อข้าพเจ้าลองตัดออก เนื้อเรื่องก็ยังคงดำเนินไปได้แถมยังช่วยให้ความขัดแย้งระหว่างปรางค์กับอาม่า ไม่มากจนเกินไปด้วยเพราะเมื่อข้าพเจ้าดูอีกครั้งนั้น เพียงแค่อาม่าบ่นนิดๆ หน่อยๆ ก็ไม่มีเหตุผลที่ลูกสะใภ้จะหงุดหงิด เนื่องจากการบ่นของอาม่ามีเจตนาที่ดี

(1)หน้าบ้านตอนเย็น

(2)ปราณีเดินออกจากบ้านหลังได้ยินเสียงร่ำ

(3)ปราณีเดินไปหาสมศักดิ์และอาม่า

(4)สมศักดิ์พาอาม่ามานั่งพักในบ้าน

(5)อาม่ามองรอบๆแล้วคุยกับสมศักดิ์

(6)สมศักดิ์ตอบคำถามที่อาม่าถาม

(7)ปราณีได้ยินสิ่งที่ทั้งสองคุยกัน

(8)ปราณีเตรียมข้าวเย็น

(9)สมศักดิ์พุงอามาไปกินข้าว

(10)ปราณีจัดแจงโต๊ะกินข้าว

(11)สมศักดิ์คุยกับอามา

(12)ปิ่นวิ่งมาก่อนอามา

(13)ปราณีดูแล อามาก็ข้างเข้าหลาน

(14)ปิ่นเดินกลับมา นั่งข้างๆอามา ปราณีลุกไป

(15)สมศักดิ์มองตามปราณี

(16)คืนนั้นปราณีถามสมศักดิ์เกี่ยวกับอามา

(17)สมศักดิ์ตอบกลับ

(18)ปราณีไม่ค่อยพอใจ หันหลังหนี

(19)สมศักดิ์มองปราณี

(20)ชื่อเรื่องต่าง /เข้าใจ

(21)เช้าวันรุ่งขึ้นสมศักดิ์ลงมาช่วยอาม่าไหว้

(22)ปราณีลงมาพอดีที่อาม่าเตรียมข้าวเช้าเสร็จ

(23)สมศักดิ์คอยดูแลแม่จนปราณีออกจากบ้านไป

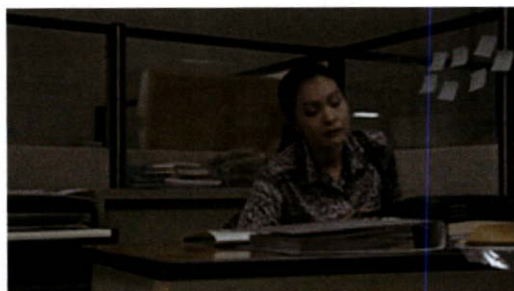
(24)ปราณีทำงาน

(25)ปราณีรับโทรศัพท์ที่สมศักดิ์โทรมา

(26)สมศักดิ์ให้เธอกลับบ้านไปอยู่เป็นเพื่อนแม่

(27)ปราณีเก็บของแล้วออกจากที่ทำงานไป

(28)ปราณีวางกุญแจรถและมองนาฬิกาที่มองประจำ

(29)แต่ก็ไม่มีนาฬิกาวางไว้

(30)ปราณีเดินเข้าบ้าน

(31)ปราณีขึ้นห้องล้างหน้าแต่ครีมล้างหน้าก็ไม่อยู่

(32)ปราณีหาตัวห้องน้ำ

(33)เจอครีมล้างหน้าที่อ่าง ถูกจัดใหม่ๆ

(34)ปราณีก้มลงไปหยิบ

(35)แล้วมาใช้ก่อนกระแทกวางที่เดิม

(36)แล้วเดินมาในห้องจะทาครีม ก็ถูกย้ายที่อีก

(37)อามาทำความสะอาดบ้านแล้วจะย้ายที่ของ

(38)ปราณีเดินลงมาเจอแล้วต่อว่า

(39)ปราณีจ้องอามาด้วยความหงุดหงิด

(40)ก่อนจะเดินหนีออกจากบ้านไป

(41) อาม่ามองตามก่อนโทรหาสมศักดิ์

(42) เย็นวันนั้นทุกคนกินข้าวกัน

(43) ปราณีเพิ่งกลับมา อาม่าก็เรียกให้ไปกินด้วยกัน

(44) ปราณีรู้สึกเหมือนตัวเองเป็นส่วนเกิน

(45) เช้าอีกวันปิ่นก็ลงมาช่วย

(46) สมศักดิ์เตรียมน้ำชา

(47) ปราณีลงมาพอดีอาม่าจะให้ไหว้พร้อมกัน

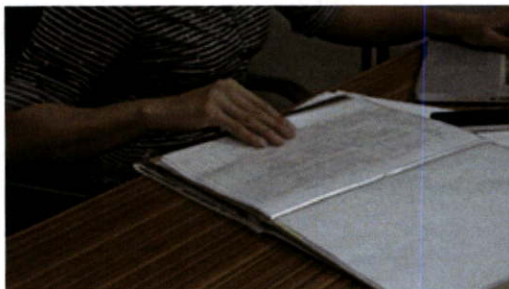
(48) ปราณีปฏิเสธแล้วออกจากบ้านไป

(49) ปั่นจุดรูปเสร็จ

(50) สมศักดิ์เตรียมเสร็จแล้วพาอามาไปไหว้

(51) ปราณีเครื่องเครียดกับการทำงาน

(52) ปราณีเร่งทำงาน แต่รู้สึกไม่ค่อยสบาย

(53) ปราณีเก็บของ

(54) แล้วลุกจากที่ทำงานไป

(55) ปราณีกลับบ้านไม่เจอใคร

(56) ปราณีเลขโทรหาสมศักดิ์ตามถึงทุกคน

(57)ปราณีเดินเข้าครัวเปิดไฟ

(58)แต่ไฟกลับติดๆดับๆ

(59)เธอหันไปมองรอบๆบ้าน

(60)ไฟก็ยังงติดๆดับๆอยู่

(61)ปราณีตกใจ

(62)และลองพยายามเปิดปิดไฟใหม่อีกครั้ง

(63)แต่ก็ไม่สำเร็จ จนไฟดับเปิดไม่ติดอีกเลย

(64)ปราณีจะเดินออกไปดูบ้านหลังอื่น

(65)ปราณีเห็นไฟที่สาดเข้าบ้านมาจากข้างนอก

(66)ปราณีมองบ้านข้างๆ ไฟยังติดปกติ

(67)บ้านอีกหลังก็ยังคงติดปกติ

(68)ระหว่างที่มองก็มีน้ำหยดลงมาบนหน้าเธอ

(69)ปราณีเตะๆก็มีน้ำหยดลงมาเรื่อยๆ

(70)แทนสายตาปราณีมองไปหลังคาก็แห้งสนิท

(71)เธอวิ่งออกไปดูบนหลังคาหน้าบ้าน

(72)จู่ๆที่พื้นก็มีน้ำไหลมา

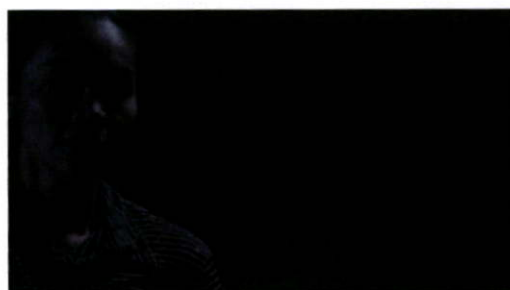
(73) เธอไม่มีต้นน้ำก็กลัวรีบิ่งเข้าบ้าน

(74) ปลายสายตาเธอเห็นเหมือนมีใครอยู่

(75) ก็เห็นด้วยน้ำชาควั่นขึ้นเหมือนเพิ่งเท

(76) ปราณี้ตกใจ

(77) เธอมองไปรอบบ้าน

(78) อยู่รูปร่างที่ตั้งอยู่ก็พับตก

(79) ปราณี้สะดุ้งถอยหลังไปมองอีกที

(80) รูปร่างที่ตั้งเหมือนเดิม

(81)ต่ำลงมาเห็นตุงเจี๋ยไฟติดแล้วมีถ้วยน้ำชาวาง

(82)เชอกลัวก้มหัวไม่มองอะไร

(83)เข้าวันรุ่งขึ้นเชอลงมาเตรียมน้ำชา

(84)และจัดแจงเตรียมไหว้ตุงเจี๋ย

(85)ปราณีจุดธูปด้วยความรุกรูกรรณ

(86)เมื่อไหว้เสร็จเชอก็เงยหน้าไหว้อากต๋อ

(87)ปราณีเห็นสมศักดิ์กับปิ่นเดินลงมา

(88)ทั้งสองยิ้มให้ปราณี อาม่าก็เดินมาจากห้อง

(89) อาม่ามองลูกหลานด้วยความดีใจที่เข้าใจ

(90) และทุกคนก็ไปที่สวนชู้ยของอากง

(91) อาม่าจัดแจงคอยบอกให้เตรียมของไหว้

(92) ก่อนจะลงมานั่งคุยกับปราณี

(93) สมศักดิ์ช่วยกับป้าโปรยสายรุ้งให้อากง

(94) หลังคุยเสร็จ ปราณีมองตามสายตาอาม่า

(95) เห็นอากงยืนยิ้มอยู่บนหลุม

(96) แล้วทั้งครอบครัวก็ไหว้บรรพบุรุษด้วยกัน

การลำดับภาพ (ฉบับสมบูรณ์)

การตัดต่อในขั้นตอนสุดท้ายนั้นเป็นการตัดต่อลำดับเรื่องราวอย่างละเอียด จึงต้องให้ความสำคัญกับทุกสิ่งทุกอย่างในภาพยนตร์ รวมถึงการเพิ่มเติมหรือถอดออกของบางช็อต เพื่อให้เกิดความสมบูรณ์และลงตัว

ดังนั้นในครั้งนี้อาฟเจ้าเป็นคนตัดต่อเองซึ่งมีเพื่อนคอยช่วยเหลือดูด้วยเพราะโดยส่วนตัวแล้วอาฟเจ้าเป็นคนหวงฟูตเทจ ซึ่งทำให้การตัดต่อยืดจนเกินไป จากนั้นอาฟเจ้าแก้ไขเสียงรบกวนและตัดต่อตามความต้องการของตัวเองอีกครั้ง เพื่อเช็การเล่าเรื่องให้เป็นไปอย่างเป็นขั้นเป็นตอน รวมถึงการเกลี่ยสีให้คลุมไปโทนร้อน แต่ไม่ถึงกับส้มเพราะมันจะแรงไป จึงเน้นไปที่เหลืองนำและ

การทำเสียงประกอบ

ด้วยความสามารถอาฟเจ้าที่ไม่มีเกี่ยวกับการทำเสียงหรือดนตรีประกอบเลย แต่อาฟเจ้ามีตัวอย่างเสียงมาจากศิลปินพันธ์เรื่อง ความทรงจำดีดีในหน้าหนาว ซึ่งเป็นเรื่องราวของตาคนหนึ่งที่สูญเสียภรรยา เสียงประกอบจึงให้ทั้งความรู้สึกเศร้าและมีความสุขแล้วแต่ช่วง เนื่องจากอาฟเจ้าไม่มีความรู้ในเรื่องการทำเสียงจึงให้น้องที่ถนัดทำให้ตาม Mood&Tone ที่อาฟเจ้าได้กำหนดและเขียนเป็นคิวเพื่อส่งให้น้องดังนี้

คิวที่1	05.53-06.30	ความรู้สึกอาม่า : ฉันทิดอะไร ฉันทักอยากให้อย่างมันดีกว่านี่ เป็นเสียงแทนความรู้สึกของแม่ที่น้อยใจ หวังดีแต่ลูกสะกิดไม่เข้าใจ
คิวที่2	07.00-07.35	ความรู้สึกปราณี : ฉันทูกลิ้ม ฉันทูกมองข้ามไปหมด เป็นเสียงแทนความรู้สึกปราณีที่เริ่มรู้สึกว่าตัวเองเป็นส่วนเกินของทุกคน อารมณ์แบบมีอาม่ามาอยู่แทนที่ตัวเธอ
คิวที่3	(ยาวต่อเนื่อง)	
	09.10	อารมณ์เหมือนโดนทิ้งอยู่คนเดียว เหงาๆ ทำไรคนเดียว
	10.15	เริ่มกลัวกับเหตุการณ์แปลกๆที่เกิดขึ้น ค่อยๆหนักขึ้น
	11.30-12.45	แล้วค่อยๆอ่อนอารมณ์ให้ขึ้นเหมือนผ่านเหตุการณ์แย่มาแล้ว
คิวที่4	13.35-15.15	เปิดตัวอากง เป็นเพลงที่ทำให้ความรู้สึกว่าทุกอย่างคลี่คลาย และมีความสุข

(1)

(2)

(3)

(4)

(5)

(6)

(7)

(8)

ชุดภาพที่ 113-120 ตัวอย่าง Final Cut ฉบับที่ 1

(9)

(10)

(11)

(12)

(13)

(14)

(15)

(16)

ชุดภาพที่121-128 ตัวอย่าง Final Cut ฉบับที่2

(17)

(18)

(19)

(20)

(21)

(22)

(23)

(24)

ชุดภาพที่129-136 ตัวอย่าง Final Cut ฉบับที่3

(25)

(26)

(27)

(28)

(29)

(30)

(31)

(32)

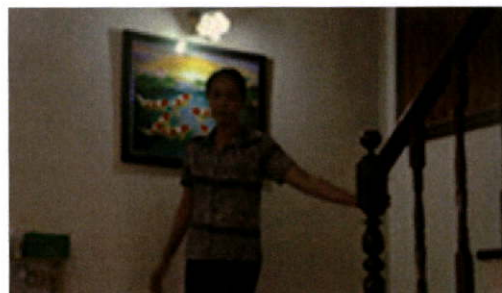
(33)

(34)

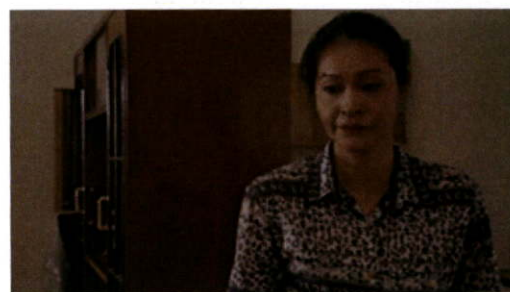
(35)

(36)

(37)

(38)

(39)

(40)

(41)

(42)

(43)

(44)

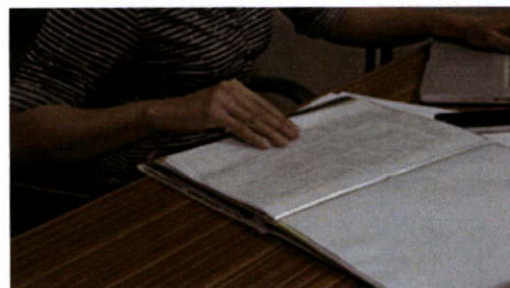
(45)

(46)

(47)

(48)

(49)

(50)

(51)

(52)

(53)

54)

(55)

(56)

ชุดภาพที่161-168 ตัวอย่าง Final Cut ฉบับที่7

(57)

(58)

(59)

(60)

(61)

(62)

(63)

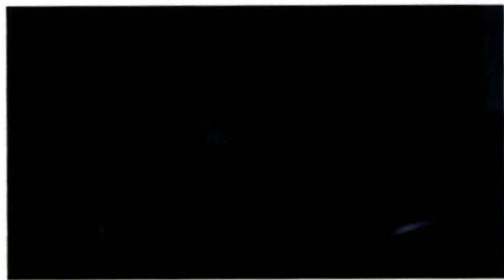

(64)

ชุดภาพที่169-176 ตัวอย่าง Final Cut ฉบับที่8

(65)

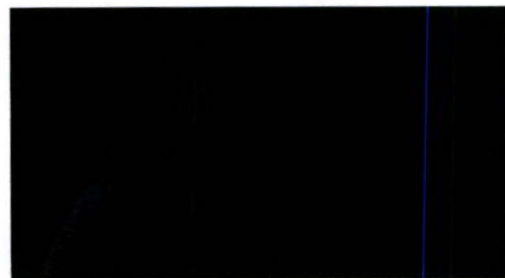
(66)

(67)

(68)

(69)

(70)

(71)

(72)

ชุดภาพที่177-184 ตัวอย่าง Final Cut ฉบับที่9

(73)

(74)

(75)

(76)

(77)

(78)

(79)

(80)

(81)

(82)

(83)

(84)

(85)

(86)

(87)

(88)

บทที่ 5

สรุปปัญหาและข้อเสนอแนะ

5.1. สรุปการทำงาน

จากการทำงานและวางแผนงานทั้งหมดถือว่าเป็นแบบฝึกหัดของผู้กำกับ ว่าสามารถนำความรู้ทั้งหมดที่มีอยู่มาใช้ให้เกิดประโยชน์ได้อย่างไร และในการทำภาพยนตร์เรื่องนี้ มีความมุ่งมั่นในเรื่องการแก้ปัญหาต่างๆที่เกิดขึ้นเฉพาะหน้า ในสถานะของนักศึกษาที่เป็นผู้กำกับถือว่าได้ประสบการณ์ขั้นต้นในการเรียนรู้กระบวนการผลิตภาพยนตร์ อีกทั้งยังทำให้ได้รู้จักการทำงานอย่างเป็นขั้นเป็นตอนอย่างมีระบบ ในส่วนของความผิดพลาดซึ่งอาจเกิดได้ตลอดเวลาไม่ว่าจะอยู่ในขั้นตอนไหนก็ตาม แต่นั่นคือการฝึกฝนเพื่อพัฒนาในการทำงาน

การทำงานจนถึงขั้นตอนสุดท้ายถือว่าได้การเรียนรู้ที่สำคัญ ที่จะได้รับเป็นประสบการณ์จากความผิดพลาดที่เกิดขึ้น ทำให้รู้และเข้าใจถึงสาเหตุของปัญหา เพื่อการตัดสินใจแก้ปัญหาที่ดีขึ้นในครั้งต่อไปและตามกระบวนการทำงานนั้นการตัดต่อออกมาเป็นภาพยนตร์ ข้าพเจ้าพึงพอใจกับงานเพราะออกมาตามใจที่ข้าพเจ้าหวังไว้ นักแสดงก็เล่นตามบทบาทที่ข้าพเจ้าต้องการซึ่งระหว่างการถ่ายทำทุกอย่างก็เป็นไปอย่างราบรื่น ถึงแม้จะประสบปัญหาบ้างก็ผ่านพ้นมาได้รวมถึงขั้นตอนหลังการถ่ายทำก็ทำผ่านมาจนประสบความสำเร็จ

5.2. ปัญหาการทำงาน

5.2.1. ปัญหาก่อนการถ่ายทำ

ปัญหาก่อนการถ่ายทำหลักๆคือการพูดคุยและตกลงกับทีมงานในหน้าที่ต่างๆเพื่อจะประสานงานหรือเตรียมงานต่างๆ รวมถึงระยะเวลาเตรียมงานในตอนนั้นน้อยมาก จึงไม่สามารถเรียกนักแสดงมารวมกันเพื่อฝึกซ้อมการแสดงได้ก่อนจึงจำเป็นต้องใช้เวลาช่วงเช้าที่ทีมงานกำลังเตรียมกล้อง ไฟ และสถานที่ในการฝึกซ้อม ส่วนสถานที่ก็ต้องรอเจ้าของสถานที่ที่ว่าจะตอบรับให้เข้าไปถ่ายได้ เนื่องจากเป็นบ้านที่เขาพักอาศัยอยู่ในปัจจุบันก็กลัวการรบกวนระหว่างการถ่ายทำ ดังนั้นก็ต้องวางแผนจัดตารางให้พร้อมก่อนวันถ่ายเพื่อรักษาเวลา และให้เกียรติแก่เจ้าของสถานที่

นอกจากนี้ยังถ่ายทำที่ สุสานกังแฮ จ.ชลบุรี ซึ่งใช้เวลาการเดินทางประมาณ 2-3ชม. จึงจำเป็นต้องวางแผนให้รอบคอบก่อนวันถ่าย ด้วยการเช็คสภาพอากาศก่อนและกะช่วงเวลาที่จะแสงจะลงพอดี ไม่มากหรือน้อยเกินไปเพื่อความสวยงาม ของฉากนั้น หากกะเวลาไปไม่ถูกหรือไปเตรียมตัวแต่เช้า จะทำให้เสียเวลาและนักแสดงทีมงานอ่อนแรงกว่าจะได้ถ่ายจริง

5.2.2. ปัญหาระหว่างการถ่ายทำ

ในส่วนนี้จะเกี่ยวกับอุปกรณ์ การถ่ายทำ และเงินทุน ซึ่งระหว่างการถ่ายทำหลอดไฟ 800w ไม่สามารถเปิดได้ และพอเช็คดูก็ปรากฏว่าหลอดขาด ซึ่งก่อนนำมาใช้ได้เช็คสภาพแล้วสามารถใช้งานได้ ข้าพเจ้าจึงคิดว่าเกิดการกระแทกจากการขนย้ายด้วยรถกระบะระหว่างขนอุปกรณ์มาสถานที่ ทำให้เสียเวลาเพื่อออกไปซื้อและตารางเวลาการถ่ายทำถูกเลื่อนไปให้งานล่าช้า ฉะนั้นควรระมัดระวังในการขนย้ายอุปกรณ์ถ่ายทำให้มากกว่านี้ หลังจากเกิดความผิดพลาดด้านอุปกรณ์ดังกล่าวทำให้ผลตามมาก็คือ มีค่าใช้จ่ายที่เพิ่มมากขึ้น

และสถานที่ๆที่ใช้ถ่ายทำคือสุสานกังแฮ จ.ชลบุรี ปัญหาคือการรอแสงเนื่องจากทีมงานเดินทางไปถึงตอนเที่ยง แสงตอนนั้นแรงมาก ถ้าหากถ่ายทำออกมาจะทำให้แสงแข็งและภาพไม่สวย จึงต้องรอเวลาจนถึงสี่โมงเย็นถึงได้ถ่าย รวมถึงการกางเต็นท์เพื่อนักแสดงและย้ายเต็นท์เพราะจะเข้าเฟรมตอนถ่ายทำ ซึ่งก็ต้องรอเจ้าหน้าที่มาจัดการให้ ดังนั้นควรกะประเมินเวลาที่เจ้าหน้าที่เดินทางมาอย่างรอบคอบ

5.2.3. ปัญหาหลังการถ่ายทำ

ปัญหาที่พบบตอนนี้คือเสียงรบกวนได้แก่ เสียงรถ เสียงนก เสียงเครื่องจักร ซึ่งเกิดระหว่างถ่ายทำ เป็นเสียงที่ไม่ต้องการเพราะทำให้เสียงของการสนทนาในบทลดความสำคัญไป บางครั้งส่งผลไปถึงความต่อเนื่องของฉากของการแสดง ทำให้หลายครั้งไม่สามารถควบคุมในเรื่องเสียงรบกวนได้จริงๆ ก็จำเป็นต้องเสียเวลารอให้เสียงเหล่านั้นหายไปหมดก่อนจึงเริ่มการถ่ายทำภาพยนตร์

5.3. ข้อเสนอแนะ

การทำงานทุกอย่างให้บรรลุเป้าหมายควรวางแผนการทำงานให้ถึงเป้าหมายก่อนว่าต้องทำอะไรบ้างเช่น การกำหนดวันถ่ายทำ กำหนดการตั้งกล้องและจัดไฟ งบประมาณที่ตั้งไว้เท่าไร อุปกรณ์ที่ต้องใช้มีอะไรบ้าง สำหรับการผลิตภาพยนตร์ของนักศึกษาซึ่งมีงบประมาณจำกัด ดังนั้นจึงควรใช้อย่างประหยัดและคุ้มค่าที่สุด ขอความช่วยเหลือจากเพื่อนหรือน้องที่รู้งานมาช่วยลดความล่าช้าในการทำงาน และเป็นการเพิ่มศักยภาพในการทำงานให้มีคุณภาพมากขึ้นอีกด้วย และในทุกครั้งที่เสร็จจากการถ่ายทำภาพยนตร์ควรมีการสรุปงาน ปัญหาเพื่อจะใช้พัฒนาการทำงานในวันต่อไป

ในการทำงานนั้นขึ้นอยู่กับรสนิยมของตัวเอง ถึงแม้มันจะออกมาในรูปแบบไหนก็ตาม เพียงแต่เรามุ่งมั่นและตั้งใจที่จะทำมันให้ดีที่สุด ขอให้เชื่อเถอะว่ามันจะออกมดั่งใจหวัง ซึ่งการทำในแต่ละครั้งเราไม่สามารถรู้ได้ว่าจะเกิดปัญหาอะไรบ้าง เพียงแต่ตั้งใจทำงานในเวลาที่กำหนด ในส่วนของปัญหาเฉพาะหน้าที่เกิดขึ้น หากเรามีสติก็จะสามารถควบคุมได้ แต่เรื่องไหนที่สุดวิสัย เราจำเป็นต้องยอมรับและปล่อยให้มันผ่านไป ทั้งเรื่องค่าใช้จ่ายที่มันจะเกินงบประมาณต่างๆที่ตอนแรกตั้งงบไว้เท่านี้แต่ก็มีเหตุการณ์ที่จำเป็นต้องใช้ก็ต้องยอมรับ ในเรื่องนักแสดงที่ตรงตามลักษณะที่ตั้งไว้แต่เล่นไม่ได้หรือดิศฐะก็ต้องพยายามหานักแสดงคนอื่นที่คล้ายและเล่นได้ ส่วนการเลือกสถานที่ที่ชอบแต่กลับไม่ตรงกับพื้นเพตัวละครเราก็ควรตัดสินใจให้รอบคอบเพื่อผลงานที่ดี หรือแม้แต่ทีมงานไม่ว่างในวันถ่ายทำ เราก็ต้องจำใจยอมรับและหาทีมงานสำรองไว้เผื่อฉุกเฉิน ทั้งนี้ทำให้ข้าพเจ้าได้รู้ว่าการทำงานแบบนี้ มักจะเริ่มต้นจากความชอบของเรา แต่เมื่อถึงกระบวนการต่างๆแล้ว สิ่งที่เราควรคำนึงเป็นหลักคือ คนอื่นจะชอบงานเราหรือเปล่าและคำตอบพวกนั้นแหละ ที่จะเป็นกำลังใจให้สร้างสรรค์ผลงานดีๆต่อไป ซึ่งข้าพเจ้าก็คิดเสมอว่า หากเราไม่เชื่อมั่นในตัวเองแล้วใครที่ไหนจะเชื่อมั่นเรา และสิ่งสุดท้ายที่ไม่ควรลืมระหว่างทำงานคือ การรักษาน้ำใจของคนในทีมทุกคนที่มาช่วยล้วนแต่ตั้งใจและพร้อมไปกับเรา เราต้องดูแลและพูดเพื่อบอกให้เขาทำไม่ใช่เป็นการออกคำสั่งเหมือนเจ้านายลูกน้องนี้แหละจุดเริ่มต้นคนทำงาน

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล
ที่อยู่

ประวีร์รัชย์ ผดุงเจริญ
85 แยก 8 ถนนรามคำแหง ซอย 24
แขวงหัวหมาก เขตบางกะปิ
กทม.10240
E-mail : myb.p@hotmail.com

ประวัติการศึกษา

- พ.ศ. 2546 ระดับประถมศึกษา จากโรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย
พ.ศ. 2549 ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จากโรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย
พ.ศ. 2552 ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จากโรงเรียนอุดมศึกษา
พ.ศ. 2556 ปริญญาตรี ศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต สาขาวิชา ภาพยนตร์และวีดิโอ
คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหาร
ลาดกระบัง

ผลงาน รางวัล หรือทุนที่ได้รับ

- พ.ศ.2554 ภาพยนตร์ขนาดสั้น เรื่อง “ซ่อน” ตำแหน่ง ผู้กำกับ
วิชา การกำกับภาพยนตร์
พ.ศ.2555 ภาพยนตร์ขนาดสั้น เรื่อง “ตามหา อธิษฐาน” ตำแหน่ง ตัดต่อ
วิชา การผลิตภาพยนตร์
พ.ศ.2555 ภาพยนตร์ขนาดสั้น เรื่อง “ก๊ับดัก” ตำแหน่ง ตัดต่อ
วิชา การผลิตภาพยนตร์
พ.ศ.2555 ภาพยนตร์สารคดี เรื่อง “ผู้บอกทาง” ตำแหน่ง ตัดต่อ
วิชา การผลิตภาพยนตร์สารคดี
พ.ศ.2556 รายการโทรทัศน์ “หมอสันต์ทันโรค” ตำแหน่ง ช่างผม
โรงพยาบาลพญาไท2